THE WEEKLY
"WIELKOPOLANIN"
Appearing every Thursday
is the Official Paper of the
Polish R. C. Beneficial St. Joseph's Union of Pittsburg
and Western Pennsylvania.
Published at
56 - 22nd St. Pittsburg, Pa.

Best Social and Political Polish paper in Pittsburg and Vicinity. Has the largest (15,000) Circulation among the Polish speaking population in Western Pennsylvania. Best advertising medium; is read by all Poles in Pittsburg and in Western Pennsylvania.

If you wish to reach the Polish population, advertise in the
"Wielkopolanin"
56 - 22nd St. Pittsburg, Pa.
TEL. C. D. & P. T. 2263 GRANT
P. & A. 2204 MAIN.

WIELKOPOLANIN

"WIELKOPOLANIN"
Organ urzędowy
Polskiej R. Katolickiej Unii Św. Józefa.
Wychodzi w każdy Czwartek.
Korespondencye dotyczące redakcyi "Wielkopolanina" adresować należy:
"Wielkopolanin"
56 - 22nd Str., Pittsburg, Pa.
TELEFON C. D. & P. T. 2263 GRANT.
P. & A. 2204 MAIN.

Najlepsze Czasopismo Polskie do ogłaszania się w Pittsburgu i w zachodniej Pennsylvanii.

Prenumerata wynosi:
Rocznie $1.50
Półrocznie 75c
Za granicami St. Zjedn. 2.50
Pojedyńczy numer 5c

Deus et Patria! ORGAN URZĘDOWY UNII ŚWIĘTEGO JÓZEFA W PITTSBURGU, PA. Bóg i Ojczyzna!

No. 3 Pittsburg, Pa., Czwartek, dnia 16 Stycznia 1908. Rok X

WITAJCIE NAM Szanowi Delegaci — na — Sejm X. Unii św. Józefa.

Delegatom X-go Sejmu Unii św. Józefa, który to Sejm właśnie się odbywa, składa niniejszem serdeczne pozdrowienie Redakcya "Wielkopolanina", organu urzędowego Unii. — Radźcie panowie nad dobrem Unii tak, aby narady Wasze przyniosły Unii jak największy pożytek.

WIELKOPOLANIN służył Unii jako organ przez dziesięć blizko lat, a służył szczerze i uczciwie tak, że dziś redaktor, jeden i ten sam przez całe blizko dziesięć lat, może śmiało i ze spokojnem sumieniem oświadczyć Szan. Delegatom, że sprawie Unii i sprawie Polskości, służył cały czas wiernie i uczciwie. — Raz jeszcze witamy serdecznie Szan. Delegatów! — Pozdrowienie przyjmijcie od doświadczonego i pewnego przyjaciela, który dla dobra Unii pracuje usilnie od lat dziesięciu! Witajcie — i niech narady Wasze jak największy pożytek Unii przyniosą!

†

A. M. D. G.

Sprawozdanie Finansowe
Polskiej Ochronki Najś. Rodziny W EMSWORTH, PA.

Od 1go Stycznia 1907 roku, do 1go Stycznia 1908 roku.

DOCHÓD.

I. Parafia św. Stanisława Kostki Pittsburg, Pa.

Od ofiarodawców	$ 327.25
Kolekta w Lipcu	251,17
Ofiara Wielkanocna	404,01
Ofiara w kościele u drzwi	287,32
Od Towarzystw	108,85
Panny Tow. Opieki św. Józefa	96,16
Z zabaw	333,38
Kolekta z dystryktów	107,45
Kolenda	1,676,20
Dzieci szkolne	431,94
Z Jasełek r. P. 1907	81,00
Cegiełki	942,42
Gwiazdka	283,25
Razem	**$5,330,40**

II. Parafia św. Wojciecha S. S. Pittsburg, Pa.

Od Ofiarodawców	76,00
Z zabaw	6,50
Od Towarzystw	31,15
Ofiara Wielkanocna	40,30
Kolekta Lipcowa	135,76
Cegiełki	139,00
Gwiazdka	416,50
Razem	**$845.21**

Parafia Najśw. Rodziny Pittsburg, Pa.

OdOfiarodawców	18,50
Z zabaw	125,20
Z dystryktów filii	55,80
Dzieci szkolne	15,20
Kolekta Lipcowa	100,10
Cegiełki	64,60
Gwiazdka	215,00
Razem	**$594.40**

IV. Parafia św. Józefa Everson, Pa.

Od Ofiarodawców	69,00
Z zabaw	36,88
Od Towarzystw	30,00
Kolekta Lipcowa	193,60
Dzieci szkolne	13,25
Cegiełki	82,00
Gwiazdka	103,25
Razem	**$527.98**

V. Parafia św. Józafata S. S. Pittsburg Pa.

Gwiazdka 1906	155,00
Od Ofiarodawców	10,00
Kolekta Lipcowa	64,00
Cegiełki	55,00
Gwiazdka 1907	150,00
Razem	**$434.00**

VI. Parafia Niep. Serca Maryi Pittsburg, Pa.

Od Ofiarodawców	64,00
Z zabaw	20,30
Od Towarzystw	46,70
Ofiara Wielkanocna	84,90
Kolekta Lipcowa	31,30
Cegiełki	33,50
Gwiazdka	153,01
Razem	**$433.71**

VII. Parafia Matki B. Częstoch. McKeesport, Pa

Gwiazdka 1906	138,84
Z zabaw	21,90
Kolekta Lipcowa	65,19
Cegiełki	46,00
Gwiazdka 1907	102,50
Razem	**$374.43**

VIII. Parafia Najsł. Serca Jezus Braddock, Pa.

Gwiazdka 1906	92.89
Od Towarzystw	25,00
Z zabaw	59,60
Kolekta Lipcowa	19,00
Cegiełki	56,30
Gwiazdka 1907	80,00
Razem	**$332.79**

IX. Parafia św. Kazimierza S. S. Pittsburg, Pa.

Gwiazdka 1906	105,95
Kolekta Lipcowa	63,10
Cegiełki	10,00
Gwiazdka 1907	120,00
Razem	**$299.05**

X. Parafia Im. Panny Maryi Donora, Pa.

Od Ofiarodawców	30,00
Z zabaw	14,15
Kolekta Lipcowa	25,93
Cegiełki	86,80
Gwiazdka	75,00
Razem	**$231.88**

XI. Parafia św. Stanisława Mammoth, Pa.

Gwiazdka 1906	63,10
Od Ofiarodawców	20,00
Kolekta Lipcowa	41,01
Cegiełki	25,00
Gwiazdka 1907	69,55
Razem	**$218.66**

Parafia Przemienienia Pańskiego Mt. Pleasant, Pa.

Gwiazdka 1906	32.50
Kolekta Lipcowa	100,47
Gwiazdka 1907	65,50
Razem	**$198.47**

XIII. Parafia św. Władysława Natrona, Pa.

Z zabaw	11.50
Kolekta Lipcowa	6,70
Cegiełki	6,00
Gwiazdka	157,61
Razem	**$181.81**

XIV. Parafia św. Józefa Uniontown, Pa.

Od Ofiarodawców	25,00
Kolekta Lipcowa	18,37
Cegiełki	78,65
Gwiazdka	52,21
Razem	**$174.23**

XV. Parafia św. Jana Ewang. Latrobe, Pa.

Gwiazdka 1906	70,00
Od Ofiarodawców	24,00
Kolekta Lipcowa	14,95
Cegiełki	21,00
Gwiazdka 1907	43,85
Razem	**$173.80**

XVI. Parafia św. Wincentego Esplen, Pa.

Gwiazdka 1906	60,00
Od Ofiarodawców	30,00
Kolekta Lipcowa	41,68
Cegiełki	5,00
Gwiazdka 1907	31,45
Razem	**$168.13**

XVII. Parafia Matki B. Częst. New Castle, Pa.

Gwiazdka 1906	31,65
Ofiara Wielkanocna	60,00
Kolekta Lipcowa	73,07
Razem	**$164.72**

XVIII. Parafia św. Tomasza Footedale, Pa.

Gwiazdka 1906	61,40
Od Ofiarodawców	21,00
Kolekta Lipcowa	65,59
Cegiełki	15,00
Razem	**$162.99**

XIX. Parafia Niep. Pocz. P. M. Carnegie, Pa.

Kolekta Lipcowa	22,40
Cegiełki	58,32
Gwiazdka	70,75
Razem	**$151.47**

XX. Parafia Matki Boskiej Export, Pa.

Gwiazdka 1906	77,60
Z zabaw	28,85
Cegiełki	25,00
Kolekta Lipcowa	12,97
Razem	**$144.42**

XXI. Parafia Trójcy Przenajśw. New Haven, Pa.

Gwiazdka 1906	55,80
Cegiełki	5,50
Kolekta Lipcowa	41,37
Gwiazdka 1907	22,66
Razem	**$125.33**

XXII. Parafia św Jana Kant. Sharpsburg, Pa.

Od Ofiarodawców	21,65
Z zabaw	4,50
Cegiełki	10,00
Kolekta Lipcowa	25.25
Gwiazdka	49,17
Razem	**$110.57**

XXIII. Parafia śś. Ap. Piotra i Pawła, Arcadia, Pa.

Gwiazdka 1906	28,00
Kolekta Lipcowa	7,88
Gwiazdka 1907	54,82
Razem	**$90.70**

XXIV. Parafia św. Michała Glen Campbell, Pa.

Gwiazdka 1906	30,92
Kolekta Lipcowa	6,85
Gwiazdka 1907	49,62
Razem	**$87.39**

XXV. Parafia św. Jadwigi Duquesne, Pa.

Gwiazdka 1906	20,04
Cegiełki	5,00
Gwiazdka 1907	49,35
Razem	**$74.39**

XXV. Parafia św. Antoniego Homestead, Pa.

Od Ofiarodawców	27,00
Cegiełki	35,00
Gwiazdka	10,79
Razem	**$72.79**

XXVII. Parafia św. Ignacego Glen, Pa.

Od Ofiaradawców	21,00
Cegiełki	5,00
Kolekta Lipcowa	8,10
Gwiazka	36,74
Razem	**$70.84**

XXVIII, Parafia św. Franciszka a Paulo, Ford City, Pa.

Od Towarzystw	41,35
Gwiazdka	27,00
Razem	**$68.35**

XXIX, Parafia św. Patryka Cannonsburg, Pa.

Od Ofiarodawców	5,00
Cegiełki	10,00
Kolekta Lipcowa	10,00
Gwiazdka	35,00
Razem	**$60.00**

XXX, Parafia św. Łukasza Ellsworth, Pa.

Kolekta Lipcowa	11,00
Cegiełki	15,00
Gwiazdka	23,64
Razem	**$49,64**

XXXI, Parafia św. Krzyża Glassport, Pa.

Kolekta Lipcowa	9,65
Cegiełki	7,00
Gwiazdka	23,65
Razem	**$40.30**

XXXII, Parafia św. Weroniki Ambridge, Pa.

Kolekta Lipcowa	15,95
Cegiełki	20.00
Razem	**$35.95**

XXXIII, Parafia św. Barbary Claridge, Pa.

Gwiazdka 1906	23,15
Kolekta Lipcowa	5,53
Razem	**$28 68**

XXXIV, Parafia Matki Boskiej New Kensington, Pa.

Kolekta Lipcowa	5,00
Cegiełki	10,50
Razem	**$15.50**

Rozmaite ofiary.

Z zapisu ś. p. Ks. Wł. Miśkiewicza	$4,500.00
Z zapisu ś.p. Ks. Dziatkowca	75.71
Najprzew. Ks. Biskup Canevin	100.00
Za broszurki	336.30
Z przedstawienia sierotki	270.00
Z Bazaru	220.00
Z Harrisburga, od stanu	2,500.00
Ks. C. Tomaszewski z misyi	1,317.10
Z Erie Pa.,	78.50
Z Oil City,	100.00
Z Boswell	81.97
Z Beaver Falls	41.58
Z Coatesvile	30.51
Z Barnesboro	20.00
Z Hazelwood	50.00
Z Teatru — Tow. Filaretów	575.00
Z Koncertu	496.00
Od Opiekunów sierót	2,112.00
Z Mt. Carmel, par. św. Józefa	45.54
Z Mt. Carmel, par. Matki B.	21.25
Z Gallitzin	77.00
Z Bradenville	24.00
Od Zarządu Unii	140.92
Wygrywka zegarka	262,32
Z par, św, Wojciecha Dayton	84,61
Z Johnstown	53,00
Z South Boston	32,85
Z Steubenville par, św, Stanisława	100,48
Z Filadelfii par, św, Wawrzyńca	108,05
Z Filadelfia par, św, Jana K,	132,14
Panie w Emsworth	150,00
Z Dillonvale Ohio	17,00
Z Fair Haven	20,02
Z Helmetta, N, J,	12,00
Z Dillonvale Ohio	10,00
Z Texas	15,50
Z Scranton	22,50
Z Illinois	40,00
Z Westland	15,50
Z New York	48,00
Z Vandergrift	36,50
Z New Cumberland	100,00
Cegiełki z rozmaitych miejsc	200,00
Razem	**14,673.92**

Dochód.

Z parafii w Dyecezyi	12,072,98
Z rozmaitych miejsc	14,673,92
Razem	**26,746.90**

ROZCHÓD.

Pensya Wnych Sióstr	1,800,00
Pensya Ks, C, Tomaszewskiego	200,00
Procent od hipoteki i pożyczek	5,448,17
Służba i robotnicy	250,00
Pensya Inżyniera	750,00
Utrzymanie inwentarza i furmanki	681,14
Sprzęty domowe	21,30
Pralnia	243,35
Utrzymanie dzieci	5,186,91
Reperatury	253,30
Druki, obrazki i Historya Ochronki	429,37
Opał i światło	1,393,65
Doktór	75,00
Woda	446,25
Wydatki przy staraniu się o zapomogę od Stanu	670,00
Telefon	38,04
Zabezpieczenie od ognia	46,50
Razem	**17,932.98**
Pożyczki oddano	9, 596, 48
Cały Rozchód	**$27,529.46**

ZESTAWIENIE:

Dochód:

Bilans 1go Stycznia 1907		$2,592.64
Dochód w roku 1907		26,746.90
Pożyczki		2,200.00
Razem		$31,539.54

Rozchód:

Rozchód w roku 1907		$17,932.98
Pożyczki oddane		9,596.48
Razem		$27,529.46
Dochód	$31,539.54	
Rozchód	27,529.46	
W kasie	$4,010.08	

Finansowy stan Ochronki:

1. Hipoteka	$80,000.00
2. Depozyta	72,776.42
3. Noty na Bankach	35,742.66
Razem	$188,519.08
Dług 1go Stycznia 1907	$195,915.56
Odpłacono w roku 1907	7,396.48
Dług 1go Stycznia 1908	**$188,519.08**

W imieniu Zarządu:
Ks. C. TOMASZEWSKI, C. S. Sp.
Sekretarz finansowy.

My niżej podpisani, jako komisya do zbadania książek fiinansowych, po dokładnem przejrzeniu książek sekretarza finansowego i kasyera, niniejszem poświadczamy, że takowe znaleźliśmy w jaknajlepszym porządku i że powyższe sprawozdanie zgadzą się w zupełności z książkami.

Ks, Antoni Tarkowski **Ks. Fr. Poszukanis**
Ks. Jan Jaworski.

Statystyka.

Od założenia Ochronki do 1go Stycznia 1908 miało opiekę w Polskiej Ochronce m Emsworth 517 sierót. Z tych odesłano 314, a umarło 30.

Obecnie jest w Ochronce sierót 173.

Z NASTĘPUJĄCYCH PARAFII:

Z parafii św. Stanisława Kostki, Pbg	63
„ Niepokal. Serca Maryi	25
„ Matki Boskiej Częst., McReespozt	10
„ Nasł. Serca Jezus, Braddock, Pa.	6
„ św. Stanisława, Shamokin, Pa.	6
„ św. Tomasza, Footedale Pa.	5
„ św. Wojciecha, S. S. Pbg	5
„ św. Wacława, Allegheny	4
„ św. Wawrzyńca, Filadelfia	4
„ w Aazleton	4
„ Imienia Maryi, Donora, Pa.	4
„ św. Jana Ewangelisty, Latrobe	3
„ św. Łukasza, Ellsworth	3
„ Matki Boskiej, Galitzin	3
„ w Johnstown	3
„ Matki Boskiej, New Kensington	3
Z Adena	2
Z parafii św. Ignacego, Glen	2
„ Niepokalanego Poczęcia, Carnegie, Pa.	2
„ św. Józefata, S. S. Pbg	1
„ Najśw. Rodziny, Pbg	1
„ św. Wer0niki, Ambrigde Pa.	1
Z McKees Rocks, Pa.	1
Z Scranton, Pa.	1
Z sądu 0piekuńczego	11
Razem	173

Kochani Bracia Rodacy!

Wszystkim Wnym Ks. Ks. Proboszczom powyżej wymienionych parafij, jako i zacnym, szlachetnego serca ich parafianom, niniejszem składam jaknajserdeczniejsze staropolskie „Bóg zapłać!"

Polecając naszą Polską Ochronkę łaskawej naszej pamięci i na rok 2008, kreślę się życzliwym w X-ie

Ks. C. Tomaszewski, C. S. Sp.

W imieniu Polskiego Sierocińca.

Piękne i szlachetne dzieło Sierocińca Polskiego w Emsworth, Pa, rozwija się dalej bardzo pomyślnie, znajdując coraz to więcej zwolenników litościwego serca i szczodrej ręki dla opuszczonych sierotek.

Wątpliwość, która przedtem nurtowała, że Polacy nie będą w możności utrzymać i prowadzić tego przytułku miłosierdzia, dziś już ustąpiła, a ci co nie widzieli potrzeby Ochronki dla sierotek polskich, garną się z pomocą, bo przejrzeli wreszcie.

Sierota zawsze była i będzie na tym świecie. Opuszczenie, głód, zimno tudzież brak uszlachetnienia umysłu i duszy wiecznie towarzyszyć będą cierpiącej ludzkości, — a kto pospieszy opuszczonej sierocie? Kto ją przygarnie, nakarmi, napoi? Kto wleje światło nauki i moralności, nauczy kochać Boga i bliźnich szanować, jeżeli się usuniemy od najświętszego obowiązku opieki nad tym, kto jej potrzebuje najwięcej? — a to sierota!

Zarząd Sierocińca Polskiego czynił wszelkie możliwe starania, by tę Instytucyę postawić na trwałym fundamencie — to też i Bóg pobłogosławił, co okazuje się ze sprawozdania finansowego za rok ubiegły.

Dług ciążący już się zmniejszył; dobrodziei i opiekunów podobnież liczymy więcej; ofiarność polska co raz to chojniej przychodzi z pomocą dla biednych dziatek, a i sierotek, które przygarnęliśmy do Zakładu, mamy sporszą liczbę — a to przecież jest dowodem miłosierdzia Bożego nad nami, iż mamy dla nich przytułek i łyżkę ciepłej strawy i wygodne łóżeczko, by sierocie było miło jak w domu przy matce która ją odbiegła do Boga, by nie zapoznała i mowy polskiej i wiary ojców swoich.

Jest się z czego szczycić — o jest! bo tak piękne dzieło miłosierdzia — to pomnik dla założyciela a i chlubą dla polonii naszej, li tylko potrzeba więcej ofiarności z naszej strony a spora garść dziatek polskich wyrośnie na dzielnych patryotów polskich — wdzięcznych dla swych chlebodawców.

Kapłani nasi, nauczyciele miłosierdzia i opiekunowie nędzy, pierwsi pospieszyli z pomocą, a ich nauki i zachęta parafian nie spełzły na niczem, bo wkrótce ludek przyczynił się szczodrze do otarcia łez sierotkom.

Dziś każdy polski kapłan nie omienie sposobności, by choćby paru cegiełkami zatkać otwór w murach gmachu opiekuńczego i tym sposobem osłonić sierotę przed zimnem, a ludzie dobrej woli szlą chętnie groszy parę, by głodem nie przymierało biedactwo bez ojca i matki.

Oj szczerym był Polak zawsze i chętnie też daje dziś gdzie bieda zagląda

Spieszmyż się więc z ofiarą dla naszych sierot jak drodzy nasi dusz-pasterze tak i ludek nasz pobożny i szczodrobliwy, by ulżyć nędzy, sierocie osłodzić dolę nieszczęśliwą, a Bóg nas nagrodzi i szczęście przyniesie temu, kto ma litość nad sierotą.

Ze szczeropolskiem i bratniem pozdrowieniem,

Ks. Fr. Baczewski.

Poświęcenie Kościoła i Szkoły.

Poświęcenie kościoła i szkoły św. Jana Kantego odbędzie się dnia 26go stycznia 1908 roku. Aktu poświęcenia dokona Najprzew. ks. Biskup Regis Canevin o godzinie 10-ej rano w asystencyi Ks. Proboszczów sąsiednich. Kazanie wypowie Przew. ks. Jan Górzyński, proboszcz parafii św. Wojciecha na S. S. Sumę odprawi ks. Paweł Kwapuliński, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki z Pittsburga.

Z powodu surowego zakazu ks. biskupa, żadnych wymarszów z muzyką urządzać nie będziemy, lecz uprzejmie zapraszamy prywatnie wszystkich naszych braci Polaków z Pittsburga i okolicy.

Ks. M. Kozłowski, proboszcz.

Znajdźcie więcej czasu dla dzieci.

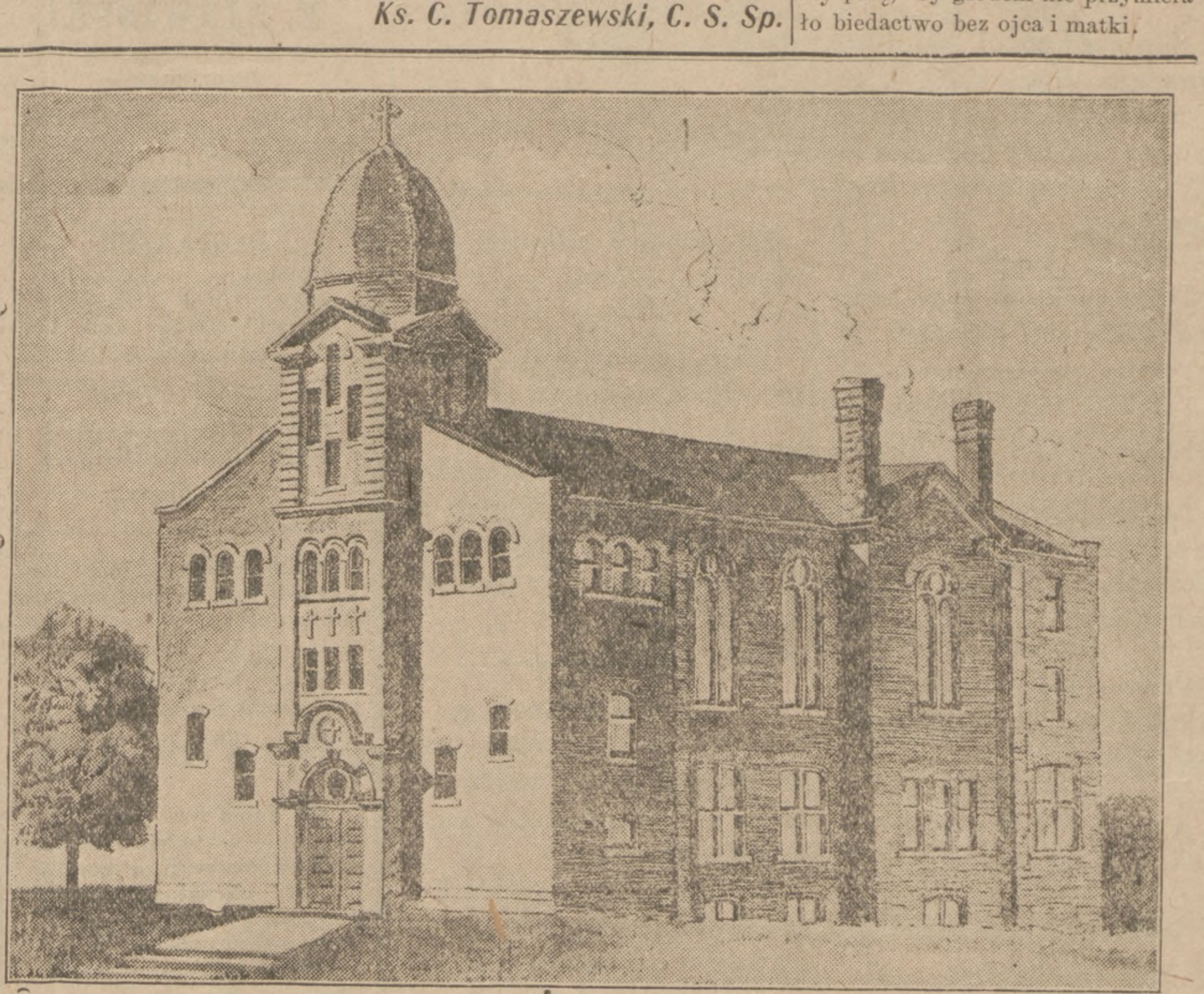
Rodzice kochają swe dzieci, starają się o nie, oszczędzają i pracują od świtu do zmroku, byle tylko zabezpieczyć im wolną o troski przyszłość, ale wśród tych ustawicznych trosk nie mogą poświęcić im ani chwili czasu. Rodzice mają po największej części tylko przyszłość swych dzieci na oku; z całych sił starają się przeto uświetnić ją im — lecz zapominają przytem o teraźniejszości, jak najkorzystniejszem jej wyzyskaniu i upiększeniu.

Jeżeli wiosna w naturze jest mało słoneczną, gdy burza lub zima już w samym kwiecie roślinkę zniszczą, lub zmrożą — nie dopuszczają do niej czasami chociaż łagodnego zefirka majowego — wówczas próżna będzie nadzieja, — że gorące lato, lub ciepła jesień powetuje jej ten brak słońca w chwilach rozkwitu — i nadaremne będą oczekiwania bogatego żniwa. Czyż nie tak samo dzieje się z życiem człowieka?

Gdy wiosna życia, młodość zaćmioną jest w samem jeszcze zaraniu chwilami czarnemi, troskami, wówczas cień ich całe życie kroczy za człowiekiem i niczem już nie da się zatrzeć. Takiemu człowiekowi jest później zawsze brak tych drogich chwil, tych szczęśliwych wspomnień, w które młodość bez trosk zawsze obfituje, a które to wspomnienia są zawsze żywemi kwiatami wśród ciernistej drogi naszego żywota.

O matki! nie usprawiedliwiajcie się, że czasu nie macie na to, by go poświęcić pogawędce lub zabawie z waszemi dziećmi. Pamiętajcie zawsze, że wasza miłość ma być jak promień słoneczny — jasny — który wszystkich rozjaśnia i rozwesela, pociesza i wzmacnia. Ta jasność najpotrzebniejszą jest dla waszych dzieci. Pamiętajcie, że każda łza, którą osuszycie, każda mała niespodzianka, jaką uczynicie, każde słowo zachęty lub uznania, każda wolna chwila z dziećmi waszemi i dla ich dobra spędzona będzie wam kiedyś wynagrodzoną. Miłość wydaje miłość — macierzyńskie przywiązanie i prawdziwe czucie przyniesie piękne owoce — a macierzyńskie łzy i prośby, chociaż po latach, ale zawsze będą wysłuchane.

Kiedyś w starości waszej przekonacie się, żeście dobrze działały, chcąc być wszystkiem dla dzieci, a jeżeli was zrani kiedy żądło niewdzięczności lub rozczarowania wówczas możecie przyznać, że miłość, którą w słowach i czynach przelałyście na wasze dzieci nietylko im, ale i wam było słonecznym promieniem i szczęściem.

Kościół i Szkoła św. Jana Kantego w Sharpsburg, Pa.

ROZMAITOŚCI.

Austryackie dodatki od dodatków od podatków.

Czudec pow. Strzyżów. Wincenty Kusztyl z Nowej-wsi czudeckiej zapłacił podatek za rok 1906, a mimo to po Nowym Roku dost ł wezwanie o zapłacenie jeszcze 2 koron 62 hal. W kilka dni był egzekutor we wsi, a chociaż w domu Kusztyla nie był, to jednak zafantował mu loszkę, — której Kusztyl nie miał. Nie chcąc ciągać się po sądach, poszedł w styczniu p. Kusztyl do Strzyżowa, by podatek zapłacić — przyczem odmroził sobie nogi, bo mróz był siarczysty. Dał poborcy papierowe 10 koron, a ten mu wydał jedną pięciokoronówkę, 2 pojedyńcze korony i resztę halerzami. Na drugi dzień zjawił się u niego znowu egzekutor z żądaniem, by oddał pieniądze, które mu za dużo wydał poborca, a mianowicie 10 koron papierowych. Nic jednak u niego egzekutor nie wskurał i poszedł czepiać innych ludzi — skąd doniósł, że poborca sam nie wie, co komu dawał. Gdy p. Kusztyl wraz z innymi ludźmi płacił podatek na rok bieżący, spytał się go poborca wobec innych ludzi, czy wyspowiadał się z tego, że mu wziął 10 koron. Potem odwrócił się i załatwiał sprawę z innymi ludźmi — a Kusztyla głodnego wytrzymał aż do wieczora.

Niepoprawni.

Do sprawozdania o odbytym w Inowrocławiu jarmarku dodaje „Dziennik Kujawski" następujące uwagi, których treść podajemy: serce rosło, gdy się widziało ten ładny i smagły lud kujawski, kręcący się po mieście — ale z drugiej strony ze wstydu trzeba było oczy ręką zasłonić, gdy się patrzało na ten nasz lud zapełniający składy żydowskie, jakby nie wiedział, że to właśnie żydzi przyczynili się do miana szwabskiego Hohensalzy, a teraz w połączeniu z hakatystami wyparli nas z rady miejskiej. Czy to żydzi z z nas szydzić nie powinni i nie pogardzać, gdy widzą takie umysłowe niedołęztwo zwłaszcza u kobiet polskich, którym nawet strajk szkolny nie dobił do ostatniej skóry. Któż temu winien, jeśli nie lud sam, który w żydach nie widzi tych nam zawsze nieżyczliwych, a lgnie do nich, jak muchy do miodu. — Żydzi drwią z głupoty tego ludu, a pieniądz jego ściągają, by się wzbogacić i procent zjadać we wielkich miastach niemieckich. (To samo dzieje się w Pittsburgu.)

Mokre Swięta w Poznaniu.

Zamiast białych świąt, nadeszły w tym roku szare, ponieważ śniegu nie ma ani śladu — a szaro, ponuro, słotno. Nieustannie padający deszcz spędza z twarzy zadowolenie i wesołość — lecz czyż temu winna tylko szaruga? Święta zapowiadają się smutno pod każdym względem. Kupcy nasi już w sezonie jesiennym ponieśli wielkie straty, a teraz nadeszła zima bez mrozu i dni przed świąteczne słotne; to też w składach panował mniejszy ruch, aniżeli po inne lata z wyjątkiem domów towarowych, które miały większe powodzenie. Do tego zastoju przyczyniło się nie samo tylko powietrze, lecz w pewnej mierze krążące nad naszemi głowami niebezpieczeństwa; — każdy chowa pieniądze na cięższe czasy.

Miejmy nadzieję, iż święta będą pogodniejsze, a deszcz padać przestanie z zakończeniem jarmarku.

Dla ochrony niemczyzny.

By unicestwić, zdruzgotać, zniweczyć i doszczętnie zgładzić arcyniebezpieczny dla Niemiec bakcylus polskości, ma być zastosowane skuteczne remedium, które w formie ustaw wyjątkowych chce wprowadzić Hakata w państwie „dobrych obyczajów i bojaźni bożej".

1. Biegun południowy i północny ma się odtąd nazywać „Norddeutsch i Sued-deutsch", w podobny sposób ma być zamieniona nazwa „Polar-stern" na „Deutsches stern.

2. Rozpowszechniona dosyć w Niemczech „pol-enta", ma się odtąd nazywać „deutsch enta".

3. Jedzenie polskiej kiełbasy, barszczu lub kołdunów litewskich ma być karane grzywną lub ciężkiem więzieniem.

4. Osobną notą do wszystkich ambasad ma być wniesiona prośba, ażeby utarte słowo na karaluchy i inne plugawe robactwo zwane szwaby lub prusaki, smieniono na „polaki."

5. Wszystkim sprzętom kanciastym, jako to: stołom, stołkom, szafom, łóżkom mają być obcięte rogi, ażeby w niczem nie przypominały polskich rogatywek.

6. Hołd pruski Matejki ma być wykupiony i w ten sposób przemalowany, by Albrecht siedział na tronie, a Zygmunt I. klęczał przed nim.

7. Podobny los ma spotkać „Bitwę pod Grunwaldem" z tem nadmienieniem, że uczeni niemcy mają tak przerobić fakt historyczny, by Jagiełło i Witold zostali wzięci do niewoli.

8. Hakata przeznacza osobny fundusz na zmianę koryta Wisły, by nie opływała „Wawelu".

9. Wreszcie projekt najdonioślejszy: Zmiana nazwy stolicy: Berlin na Berschleie, bo lin (ryba) jest słowem polskiem.

No! jeżeli ten środek nie pomoże, to sobie już chyba z nami nie dadzą rady Niemiaszki.

ZDANIA i MYSLI.

Czy tu między swemi
Czy na obcej ziemi —
Pójdziesz świetlnym szlakiem
Pamiętajże, szczerze
Żyć w twych ojców wierze
Umierać Polakiem·

Ma być mowa pusta,
Wolą milczeć usta.

Choroba ciała często z choroby duszy wynika: z duszy jako ze źródła złe i dobre na ciało spływa.

Zbytnia radość jest siostrą smutku, a częstokroć matką choroby.

Nie przecierpiawszy, nie można być zdrowym.

Silni mają tylko obowiązki, słabi — tylko prawa.

Szczęście jest to echo, odpowie, ale się nie zbliży.

Zdrowie i pokój, te najdroższe własności człowieka w młodym wieku tanie są i łatwe do nabycia, ale nie opuszczaj tej chwili, trzymaj się tego pierwszego targu.

Dusza spokojna, życie porządne czynią wiek kwitnący.

Człowiek żałuje często tego najwięcej, czego nie dokonał.

Łatwiej jest mówić ludziom, że nie opłaci się zbytnio martwić, aniżeli uchronić ich od zmartwienia.

Przy pomocy pieniędzy, dużo można zrobić, ale nie okupić sumienia.

Wszystko upada pod kosą śmierci, prócz cnoty.

Rzadko się niepoczciwość tak jak zacznie, kończy.

Klejnot rozumu w cichym siedzi sklepie. Młyn wietrzny, chociaż nie ma co mleć, trzepie.

Im więcej żyję tem więcej tajemnic widzę przed sobą.

Józef Korzeniowski.

Matki i ojcowie! dzieci wasze są tem, czem je mieć chcecie.

Klementyna Hoffmanowa.

Czem jest człowiek bez miłości kraju i stempla narodowości, to pieniądz starty, którego nikt nie przyjmie... chyba ten, co w ogień ma rzucić.

ISKIERKI.

Kto wątpi, ten nie błądzi.

Niewinne często słowa są przyczyną wielkich kłopotów.

Im więcej człowiek wie w 20 roku, tem mniej będzie wiedział gdy dojdzie do 60 roku.

Ten jest mędrcem, kto wie co mówić i kiedy czego nie mówić.

Człowiek który nikomu nie szkodzi nie wiele też dobrego czyni.

Przeciętny człowiek ma więcej przyjaciół, a miej nieprzyjaciół, aniżeli sam myśli.

Nie namawiaj dzieci do kościoła, jeżeli sam nie chcesz świecić dla nich dobrym przykładem·

Każdą klątwa jest modlitwą do szatana.

Nic nie kosztuje tak drogo, jak rzeczy, które pragniemy dostać darmo.

Można się urodzić ze zdolnościami, ale należy je uzupełniać doswiadczeniem.

Nie przywiązuj wiele wagi do skruchy, która przychodzi po odkryciu winy.

Iluż to ludzi sądzi, że głośna mowa może zastąpić argument.

Przez fałszywy skok niejeden zwichnął sobie nogę na całe życie.

Mówić prawdę, to najczęściej znaczy pogniewać na siebie kogoś ze znajomych.

Kto się z innych śmieje, mógłby najczęściej nad sobą samym zapłakać.

Nie obiecuj świecy świętemu ani ciastka dziecku.

Nietylko na horyzoncie, ale i w sercu ludzkiem styka się niebo z ziemią.

Dyletantyzm jest karykaturą sztuki.

Każdy tak jak księżyc, ma ciemną stronę, której nikomu nie chce pokazać.

Są ludzie chorzy ze zdrowemi twarzami.

Im mniejszy człowiek, tem więcej lubi mówić.

Wierz innym, jeżeli chcesz aby tobie wierzono.

Jeżeli tylko masz pieniądze, łatwo ci przekonać innych, że masz także i rozsądek. Największy jednak majątek nie może zakryć głupoty.. ...

Co lepsze.

— Co ty wyrabiasz, mój Wojtku? Miałeś się żenić z Kaśką, a tu ogłaszają twoje zapowiedzi z Maryną.

— A jeno, nie głupim! Kaśka ma tylko wieprzaka, co go nie będzie czem paść, a Maryna ma dziesięć korcy posagu czystymi kartoflami, to przy kochaniu będzie co w gębę włożyć·

Dobra obsługa!
Najniższe Ceny!
Najlepsze Meble!
dostaniecie u
PICKERING'A
w składzie mebli i karpetów!!
Wasz kredyt jest dobry!
10-ta i Penn Ave.

Dr. WIX mówi:
Lecze codziennie rozmaite gatunki
RUPTURY
Bez lekarskiej operacyi. Bez wstrzymania od pracy. A za małą zapłatę.

Jestem graduowanym i licensowanym lekarzem; mieszkam w Pittsburgu od wielu lat i mam tutaj jak najlepszą reputacyę. Jestem najlepszym doktorem w tym kraju co do leczenia ruptury i sekretnych chorób. Wyleczyłem tysiące ludzi z Pittsburga i okolicy, których możecie o to zapytać. W ostatnich czasach żaden lekarz nie ma takiego rekordu jak ja. Chciałbym, abyście sami ocenili mą pracę. Dr. WIX.

MOJ REKORD. Wyleczyłem tysiące osób z Ruptury, więc i ciebie wyleczę.

WARICOCELE I HYDROCELE
(Fałszywa Ruptura.) (Wodna Ruptura.
Wyleczenie Gwarantowane.

Tysiące czytelników tego pisma i ich przyjaciele cierpią tortury, spowodowane przez rupturę i noszenie paska. Dużo z was pracuje ciężko i musi użyć całej siły. Człowiek, mający rupturę, zmuszony jest nosić pasek, który podczas pracy dokucza mu straszliwie. Rzućcie pasek, gdyż nie robi różnicy, ile za niego zapłacicie, on was nigdy nie wyleczy. Jeżeli przypuszczacie że pasek was wyleczy, będziecie cirpieć całe życie i nosić go do grobu.

PASEK nigdy RUPTURY nie wyleczy.

Czytajcie, co dla Was mogę zrobić.
Mogę gruntownie wyleczyć was z Ruptury bez użycia noża i przeszkody w pracy, co czynię już od wielu lat. Wyleczyłem tysiące ludzi z Ruptury podobnej do wasze i są oni teraz zdrowi i zdolni do najcięższej pracy bez noszenia paska.

Czemu nie chcecie, abym was wyleczył?
Moj sposób leczenia Ruptury nie jest bolesnem, a że czyni to specyalista jak ja, więc absolutne wyleczenie jest pewnem. Operacya nożowa, jak robią to w szpitalach, jest zdradliwa, musisz przeleżeć kilka tygodni w łóżku, a wyleczenie nie jest pewnem.

Więc co wolicie?
Przyjdźcie do mnie, Za egzaminacyę nie liczę nic. Jeżeli mieszkacie blisko, możecie przychodzić do mnie raz w tygodniu aż do wyleczenia; jeżeli zaś mieszkacie za daleko, przyjedźcie do mnie, a w przeciągu dwóch tygodni was wyleczę.
Piszcie po książkę, drukowaną po polsku, a ta was objaśni o moim leczeniu.

HEMOROIDY, FISTULA i choroby Kiszki. Leczę zupełnie, bez noża, ani też innych instrumentów.
Hemoroidy i Fistula, sprawiające nieznośne bóle, które lekarstwami tylko cośkolwiek uśmierzyć można, leczę radykalnie według mojej metody

Piszcie po ilustrowane książki DARMO!
Książka No. 1. Ruptura i Hydrocele.
Książka No. 2. Waricocele.
Książka No. 3 Hemoroidy i Fistula.

Porada darmo! Ceny umiarkowane. Ugoda na kredyt.

Dr. G. B. WIX, SPECYALISTA RUPTURY. I KISZKI ODCHODOWEJ. Pokój 201-202 New Werner Bld.
631 Penn Ave. Pittsburg, Pa.
GODZINY OFISOWE: od 9 rano do 4.30 popoud. i od 6 do 8 wieczór
GODZINY OFISOWE: w niedziele od 1 do 4 popołudn

FOTOGRAFIE!!!

F. ZJAWINSKI
Wyrabia najlepsze i najtrwalsze fotografie: — Ślubów, Grup weselnych, Familijnych, Grup towarzyskich — i Dzieci, półpiersia, figury całe robi w różnych wiekośc., najpiękniejszych i najmodniejszych fasonach — znany ogólnie Fotograf
F. ZJAWINSKI
Polski Fotografista
DWIE GALERYE:
322 5th ave. McKeesport, Pa.
332 8th ave. Homestead, Pa.

BARRY HOUSE
JOHN BARRY, właść.
HOTEL urządzony na Europejski plan 50 POKOI wszystkie ogrzewane parą
Elektr. światła, Kąpiele i wszelkie wygody.— Prywatne telefony dla gości.
Najlepszy Amerykański Bonded Wódki sprzedajemy przy barze (Bar).
NAJLEPSZA RESTAURACYA
Usługa skora.
Penn ave. blisko 30 ul.

RODAKOM
odjeżdżającym do Europy lub przybywającym z Europy do Ameryki polecamy gorąco . . .
Polsko-Litewski
Dom Emigracyjny
św. Józefa.
(Saint Joseph's Home for Polish and Lithuanian Immigrants)
117 Broad Str., (near South Ferry)
New York, N. Y.
W domu tym znajdziecie czyste i schludne mieszkanie i dobry wikt, a o co najwięcej chodzi: znajdziecie najlepszą doradę, — a często możecie przez ten Dom otrzymać pracę. Jestto najlepsza kwatera dla Polaków. tak odjeżdżających do Europy jak również i przybywających do Ameryki, —

STANISŁAW REMBOWSKI
Pracownia Krawiecka
wykonuje wszelkie roboty, w zakres krawiectwa wchodzące. Materyał i roboty gwarantowane, pierwszej klasy, według najnowszej mody. - -
235 DIAMOND STR.
(2nd floor z przodu.) Pittsburg, Pa.

TO ADVERTISERS.

If you want to reach the constantly growing and prosperous Polish population in Western Pennsylvania and adjoining States and especially in the Greater Pittsburg District, comprising: Homestead, Braddock, McKeesport, Carnegie, McKeesRocks, Coraopolis, Aliquippa, Sharpsburg, Natrona, Tarentum, New Kensington, Scottdale, Ambridge and other industrial towns and mining Settlements, numbering up to 100,000 of our people, and which ought to be considered as an important factor by all wideawake businessmen in this territory, you should advertise in "Wielkopolanin", published in Pittsburg.

Our paper, the weekly „WIELKOPOLANIN" has also a wide circulation in all the States of the Union, which is well affirmed and evidenced by the fact that beside the local Advertisements, we have also Advertisements from many distant States; any Copy of our weekly will convince you of this fact.

Therefore you should advertise in the weekly

"WIELKOPOLANIN"
56--22-nd Street, Pittsburg, Pa.

as the best advertising medium to reach the Poles. Our people pay cash, consequently they are good customers, and if you want their trade,

Introduce Your Goods

to them by advertising in the weekly "Wielkopolanin".
For Sample Copies, Advertising Rates etc. address

"WIELKOPOLANIN"
56—22ND STREET, PITTSBURG, PA.

All Copies for current number should reach this office before Monday evening; if later, they must be postponed until next issue of the Paper.

FINE BOOK & JOB PRINTING
IN ALL MODERN LANGUAGES.

Czas płacić za „Wielkopolanina".

Dwa razy daje, kto prędko daje.

Odkupujcie grzechy swoje jałmużnami.

Składajcie Ofiary
na
Polską Ochronkę
w Emsworth, Pa.

Błogosławieni miłosierni albowiem oni miłosierdzia dostąpią.

Jest to polski przytułek sierocy, wyraźnie polski, przeto obowiązkiem Polaków jest wspierać go wszystkiemi siły.

Utrzymać sierotki jest naszym świętym obowiązkiem, ponieważ nie wiemy co nasze dzieci czeka.

Więc czy to przy zabawie, obchodzie lub innych uroczystościach powinniście pamiętać o tych biednych sierotkach i ofiarować im grosz wdowi, a Bóg wam stokrotnie nagrodzi.

Chrystus Pan rzekł:
Co dacie jednemu z tych maluczkich, — mnie dajecie.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRYAKIEM.

Przeciw gwałtom pruskim.

Przeciw gwałtom pruskim odbyło się w Janowicach (pow. Bialski) publiczne zgromadzenie, zwołane przez b. posła Jana Kubika. Przewodniczył p. Kubik, o rabunkowej gospodarce prusaków referował p. J. Szado, kierownik polskiej szkoły w Białej, poczem po przemówieniu p. Kubika uchwalono następujące rozolucje:

„Zgromadzeni obywatele z pow. Bialskiego dnia 8 grudnia 1907 p r o t e s t u j ą przeciwko grabieży ziemi polskiej przez prusaków i wyrażają najwyższe oburzenie wskutek przedłożenia tak hańbiących ludzkość ustaw pruskich.

„Zgromadzeni wzywają wszystkich Polaków trzech zaborów, aby podjęli walkę najostrzejszą przeciwko brutalnej sile krzyżackiej i nie dopuścili do wyrzucenia braci z własnej Ojczyzny.

„Zgromadzeni apelują do państw europejskich — Francji, Anglii, Włoch jakoteż Ameryki i innych państw, aby do tak straszuych gwałtów pruskich, na narodzie polskim dokonać się mających — nie dopuściły i przyszły z pomocą narodowi polskiemu, który brał udział w walkach o wolność Francji, Ameryki i innych państw.

„Zgromadzeni apelują do narodu niemieckiego, który zawdzięcza swoją egzystencję Polakom, którzy pobili Turków pod Wiedniem, aby obecnie, kiedy brutalna siła rządu pruskiego wygubić tak szlachetny naród, przypomniał swemu rządowi, że się nie godzi wyrzucać Polaków z ziemi ojczystej w tak szlachetny naród, przypomniał swemu rządowi, że się nie godzi wyrzucać Polaków z ziemi ojczystej w tak nikczemny sposób.“

Bójka na uniwersytecie lwowskim.

Lwów. Podczas imatrykulacyi na tutejszym uniwersytecie przyszło do bójek pomiędzy akademikami Polakami a Rusinami. Imatrykulacya słuchaczy wydziału teologicznego tak Rusinów jak i Polaków odbyła się w zupełnym spokoju. Podczas imatrykulacyi wydziału prawa, rozpoczęli akademicy ruscy, po oświadczeniu jednego z nich, że Rusini pod żadnym warunkiem nie dopuszczą do takiej imatrykulacyi, hałasować i śpiewać. Przyszło do bójki, podczas której poraniono studentów po obu stronach i potłuczono lampy gazowe. Pogotowie opatrunkowe opatrzyło poturbowanych. Przystęp do uniwersytetu zamknął silny oddział policyi, a imatrykulacya odbyła się w dalszym ciągu bez żadnej przeszkody. Na ulicy przed uniwersytetem zgromadziła się liczna grupa akademików i przechodniów. Stacya ratunkowa opatrzyła 8 akademików, w tem 5 Polaków i 3 Rusinów. Ciężko rannym jest pewien słuchacz medycyny Rusin, który ma ranę ciętą na głowie długą na 4 centymetry, oraz obrażenia prawego ramienia inni odnieśli lżejsze kontuzye.

Amnestya wojskowa.

Krakowski tygodnik „Przyjaciel Ludu“ donosi;

Wiadomem jest, że dnia 2 Grudnia 1907 roku, minęło 60 lat od chwili objęcia rządów przez cesarza Franciszka Józefa. Otóż na pamiątkę tego jubileuszu, czyniąc zadość życzeniom z różnych stron podnoszonym, a także i przez posłów-ludowców były o to stawiane wnioski (w Sejmie przez p. Skołyszewskiego i tow.,) a w Radzie państwa przez Stapińskiego i tow.) darował cesarz wszelkie kary wojskowe z powodu spóźnienia asenterunku, dezercji, zaniedbania ćwiczeń, kontroli itp.

Kto za karę miał nadsługiwać czwarty rok, będzie od tego uwolniony natychmiast.

Kto przebywa w Ameryce lub gdzieindziej poza granicami państwa i z obawy przed karami wojskowemi nie mógł wrócić do stron ojczystych, może to teraz uczynić, bo mu żadna kara nie zagraża.

Z tego aktu jubieuszowego będą mogli wszyscy skorzystać którzy tylko zechcą, albowiem łaska ta **będzie trwać dwa lata, od 2 grudnia 1907 do 2 grudnia 1909.** Trzeba się tylko zgłosić w starostwie i żądać zastosowania aktu **łaski**.(?) Kto przebywa w Ameryce lub indziej poza granicami kraju, może listownie zgłosić się do starostwa i żądać umorzenia kary, czy to już zapadłej, czy dopiero spodziewanej.

Jak wszędzie, tak i tu mogą się zdarzyć nadużycia. Niektóre pułki nie pouwalniały żołnierzy nadsługujących czwarty rok za karę. Otóż ministerstwo wojny wydało rozkaz, aby natychmiast puścić z wojska takich żołnierzy.

Kraków.

Julian Dunajewski, były minister finansów Austryi i wpływowy polityk w Galicyi, umarł 30 grudnia z. r.

Julian Dunajewski urodził się 4 lipca 1892 r. Kształcił się we Wiedniu, Lwowie i Krakowie i był przez pewien czas profesorem ekonomii politycznej nr uniwersytecie Jagiellońskim. Był posłem do sejmu następnie do parlamentu. W roku 1880 za gabinetu Taafego był ministrem finansów. W roku 1891 został mianowany dożywotnim członkiem izby Panów.

Swój nie do swego.

„Przyjaciel Ludu“ pisze; Z Soniny, powiat Łancut, donoszą nam, że niektórzy mieszkańcy a nawet i radni, obrażeni, że ich nie wybrano do zarządu świeżo założonego sklepu Kółka rolniczego, stale go omijają a chodzą no żyda. Bardzo to brzydko z ich strony. Nie pamiętają, że w jedności i zgodzie nasza siła. Smutno, że nasza praca przez nierozum jednostek idzie na marne. Miejmy nadzieję, że się poprawią.

Pożar.

Pożar zniszczył we wsi Bajdach około Moderówki w powiecie Krośnieńskim 5 gospodarstw. Szkody jest 40 tysięcy koron. Mieszkańcy są zrozpaczeni i proszą, by posłowie domagali się przymusowej asekuracyi. Zrobiono przytem doświadczenie, jak wielkie usługi oddają beczki umieszczone na wozach, służące do dowozu wody. Dlatego sikawka nie ustała ani na chwilę. Przy pożarze odznaczył się nietaktem i niemądremi zarządzeniami sławny Jan Cebula — który przed wyborami głosił, że poseł Stapiński ukradł 170 tysięcy. Rządził się, jak szara gęś, aż się z niego ludzie śmieli.

Żadna drukarnia nie jest w stanie wykonać tak gustownych robót drukarskich, jak drukarnia „Wielkopolanina''. Czcionki zupełnie nowe, robota pod dyrekcyą doświadczonego foremana. Praca gustowna i nigdzie nie dorównana Oddajcie nam wasze druki. Ceny umiarkowane i stałe.

— Mamy w Pittsburgu i okolicznych miastach i miasteczkach massę polskich sklepikarzy, saluni stów i przemysłowców, — lecz szersza publiczność, — oprócz ich kumoszek i kumotrów, — nie wie o tem że oni mają jakieś „sztory'' i szapy, czyli składy kupieckie i warsztaty. Winni temu są oni sami bo nie ogłaszają się w Wielkopolaninie. — Innonarodowcy są pod tym względem mądrzejsi, bo choć innonarodowcy, a jednak ogłaszają się w Wielkopolaninie, — a ogłaszają się bo im to korzyść przynosi! — Mądrej głowie dość dwie słowie! — Ogłaszajcie się w Wielkopolaninie.

ZIEMIE POLSKIE POD MOSKALEM.

Rosya w obronie Niemców.

Z rozporządzenia generał-gubernatora wojennego w Łodzi zawieszono na miesiąc dziennik „Rozwój'', a drukarnię tego pisma opieczętowano. Jako powód podano artykuł wymierzony przeciwko Niemcom p. t. „Zakulisowe szwindle niemieckie, a składki szkolne w Łodzi''.

..Znaczniejszy napad bandytów

Znacznejszy napad bandytów zaszedł znowu w Łodzi. Do fabryki Ossera w dzień wypłata o godz. 6 wieczorem wtargnęło 20 uzbrojonych bandytów, — którzy najpierw ubezwładnili portyera, a następnie wpadli do bióra, gdzie pracowało 14 ludzi, z okrzykiem „ręce do góry!'' Pod skierowanemi lufami rewolwerów właściciel odemknął szafę, gdzie złożone były poszykowane do wypłaty robotnikom przeszło 8 tysięcy rubli w rozmaitej monecie. Napastnicy zagarnęli pieniądze do przyniesionego ze sobą worka i odjechali oczekującą na nich przed fabryką dorożką.

Przybiegła zaalarmowana policya — przybyło wojsko, ale śladów rabusiów nie wykryto. Aresztowano kilka osób, pomiędzy innymi portyera fabryki.

Ładna pomyłka.

Niedawno zabito w Kielcach w Królestwie Polskiem 7 kulami z rewolweru 90 letniego staruszka, Karola Schmidta, byłego kasyera górnictwa rządowego, a następnie zawiadowcę pieców w Bzinie. — Zastrzelono go w chwili, gdy wyszedł z kościoła katedralnego, dążąc do domu. Wkrótce potem rodzina zamordowanego otrzymała od „partyi'' list z przeproszeniem za... pomyłkę! Nie pierwsza to zbrodnia w podobnych okolicznościach!

Kowno. Dziwne rozporządzenie.

Według informacyi „Ned. Skait.'', naczelnik powiatu Telszewskiego na Żmudzi, opierając się na cyrkularzu murawjewskim z. r. 1863, rozkazał wszystkim właścicielom gruntów przy drożnych powycinać drzewa po obu stronach dróg na szerokość pięciu sążni w celu łatwiejszej obrony przed napadami na poczty. Włościanie, oczywiście, rozkaz ten spełnili, ale ziemianie zaskarżyli go do gubernatora Kowieńskiego, który polecił wstrzymanie nieszczenia z takim trudem zasadzonych drzew przydrożnych.

Ukaz Carskiego Bandyty.

Osławiony ukaz, którym jenerał gubernator warszawski Skałłon rozwiązał Macierz Szkólną w Królestwie Polskiem, przynoszą nam dzienniki starokrajskie.

Ukaz ten carskiego bandyty brzmi dosłownie jak następuje:

„Wiadomości o przebiegu posiedzeń odbytego w dniach 25ym i 26ym listopada w Warszawie zjazdu ze wszystkich dzielnic kraju Przywiślańskiego członków Towarzystwa polskiej Macierzy szkolnej wykazują:

„1) że za cel zasadniczy Towarzystwa uznaje się nie tyle oświecanie mas ludowych, godne poparcia rządu, ile występne obudzenie w narodzie ducha ciasno-narodowej odrębności;

„2) że zjazd nie zatroszczył się o prawidłowe postawienie sprawy wykładu języka państwowego w szkołach Macierzy i tym sposobem trwające przekroczenie prawa przez rzeczone Towarzystwo utrwalił;

„3) że wśród członków Towarzystwa utrwala się niedopuszczalne zasadniczo dążenie do wyparcia ze składu Towarzystwa najspokojniejszych jego działaczów i doześrodkowania kierownictwa jego działalności w rękach separatystów polskich.

„Ze względu na powyższe, uznaję dalsze istnienie rzeczonego Towarzystwa w obecnym niespokojnym czasie za szkodliwe dla porządku państwowego i spokoju publicznego i, na zasadzie art. 12 praw stanu wojennego, postanawiam: „Towarzystwo polskiej Macierzy szkolnej'' niezwłocznie zamknąć ze wszystkiemi jego Kołami oraz podległemi mu instytucyami i zakładami w obrębie Najwyżej powierzonego mi kraju.

„Niniejsze postanowienie wchodzi w życie z chwilą jego ogłoszenia''.

Paderewski dyrektorem Konserwatoryum w Warszawie.

Warszawa, 1go stycznia. —Nadszedł tu kablogram od Paderewskiego, bawiącego obecnie w Ameryce, w którym ten zawiadamia że zgadza się na przyjęcie ofiarowanego mu stanowiska dyrektora w Warszawskim konserwatoryum muzycznem.

Józef Jeziorański.

W Warszawie zmarł wybitny publicysta i działacz społeczny śp. Józef Jezorański w wieku lat 74 Był on synem byłego oficera — wojsk polskich.

Prace swoje drukował przeważnie w warszawskiem „Słowie'', w „Ateneum'', w „Bibliotece Warszaw.'' i w specyalnych wydawnictwach, poświęconych rolnictwu jak „Wielka Encyklopedya Rolnicza'' — „Gazeta rolnicza''. Oddzielnie wydał cały szereg broszur w sprawach ekonomiczno-rolnych. Do najważniejszych należą: „Stan i przyszłość ubezpieczeń rolnych'', „Kolonizacya i parcelacya''; „Potrzeby stanu włościańskiego w Królestwie Polskiem''.

Należąc do filarów partyi polityki realnej w walce z przeciwnikami, rządził się uczciwością publicystyczną, zawsze w polemicznych sporach zważając na to, by bronić zasad, nie dotykając osób.

Pracował niezmordowanie do ostatniej chwili swojgo długiego żywota tak na polu działalności społecznej, jak i publicystycznej, jeszcze w dniach ostatnich pomieszczając artykuły polemiczne w „Słowie'', wykazując niezmierną żywotność władz umysłowych mimo późnego wieku. Służyć też może za wzór gorliwej, czynnej pracy dla społeczeństwa nawet dla tych, którzy jego przekonań społecznych i politycznych podzielać nie mogli.

Cześć Jego pamięci!

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSAKIEM.

Nakło.

Na stacyi Amlach na linii kolejowej Nakło-Chojnice przejechał pociąg szafnera Zechlina, który poniósł śmierć na miejscu. Personał pociągu spostrzegł dopiero w Nakle, iż Z. nie ma w pośrów ich grona.

Opole. — Szląsk.

W Ligocie pod Dobradzieniem robotnik Czaja udał się po skończonej pracy do karczmy i tam się upił. Wróciwszy do domu pijany w najwyższym stopniu, usiłował bić żonę. Gdy Cz. za nią chciał biedz, padł, zawadziwszy o próg nogą, na ceglaną posadzkę tak nieszczęśliwie na twarz, że się zabił na miejscu. — Oj ta nieszczęśliwa gorzałka!

Lipiny, Szląsk.

Wiadomo, że kolonia Kopanina przeznaczna jest na zagładę. Kopalnie podbierają tam ziemię, a u góry, aby się nie zawaliły, rozbierają domy. Obecnie donoszą, że los podobny czeka także kolonie przy szybie „Marcince'', która należy do Lipin do gminy.

Kopalnia „Niemcy'' już niemal wszystkie domy tam wykupiła, a na przyszły rok zamierza je rozbierać. Z czasem wszystkie domy mają tam zniknąć.

Skazanie redaktora.

Katowice. — Byłego odpowedzialnego redaktora „Głosu Śląskiego'' p. Cybińskiego skazano na 100 marek za umieszczenie korespondencyi o stosunkach w lecznicy hutniczej w Lipinach. — Na 100 marek również skazano autora korespondencyi p. Kowola, którego podejrzywano o napisanie korespondencyi i który w śledztwie do tego się przyznał.

Poznań.

W czwartek dnia 12go grudnia opuścił więzienie poznańskie redaktor odpowiedzialny — „Gońca Wielkopolskiego'' p. Wincenty Szpotański. Wycierpiał on 3 tygodniową kaźń więzienną za obronę pacierza polskiego w szkole.

— Byłego redaktora „Pokrâki'' poznańskiego pisma huorystycznego, p. Fr. Juszczyńskiego, skazał sąd ławniczy w Poznaniu za obrazę w dwu razach na 120 mr. kary lub 24 dni więzienia.

Krotoszyn.

Na szosie koźmińskiej rozbiegły się konie gospodarza Ignacego Krysa z Skałowa. Konie pędząc, szarpnęły lekką bryczkę, która przytem uderzyła silnie o drzewo. miał K. kilka złamanych żebr. — nie o drzewo iż śmierć nastąpiła natyhmiast.

Nieszczęśliwego znaleziono na miejscu wypadku. Lekarz stwierdził, iż śmierć nastąpiła skutkiem poszarpania wątroby. Oprócz tego miał K. koilka złamanych żebr. K. osierocił żonę i kilkoro nieletnich dzieci.

Poznań.

Spaliło się żywcem 2-letnie dziecko mistrza rzeźbiarskiego Petlińskiego z ulicy Strzeleckiej 4. Matka pozostawiła dwoje dzieci — dwuletnie i jednoroczne na chwilę bez dozoru w pokoju. Starsze, — dziewczynka, zbliżyło się do stołu i ściągnęło obrus wraz z palącą się lampą. Nastąpiła eksplozya, a dziewczyka w mgnieniu oka stanęła w płomieniach. Ciężko poparzone dziecko przewieziono do lazaretu miejskiego, gdzie zmarło w tejże nocy. Ogień w mieszkaniu stłumiła straż ogniowa.

Rawicz.

W Korzeniu zachodziły w ostatnich latach liczne pożary, które zostały podłożone; sprawcy atoli nigdy nie zdołano przydybać. — Podczas ostatniego pożaru, którego ofiarą padły zabudowania właścicielki Schmidt, zachowywał się podejrzanie 28-letni robotnik Obst Gdy go przesłuchiwano, tak się zaplątał w zeznaniach, iż w końcu przyznać się musiał, iż to on był sprawcą wszystkich pożarów ostatnich lat. Przy jednym z nich utraciło 4 ludzi życie. Niebezpiecznego ptaszka aresztowano.

Jak uczcił Poznań Wyspiańskiego

— Poznań. — Na przedstawieniu, poświęconem pamięci śp. — Stanisława Wyspiańskiego, pierwszorzędnego naszego poety i znakomitego artysty-malarza, z którego na dobitek dochód przeznaczony był na cel dobroczynny, publiczność pojawiła się w liczbie bardzo szczupłej. — Za to na przedstawieniu, gdy wystawiono lichą nad wyraz farsę, pod tytułem: — „Mokra przygoda'', której doznał jakiś ulicznik z Koziej ulicy, — wpadłszy w Dębinie do rzeki itd. publiczność zapełniła teatr po brzegi, a bawiła się „znakomicie''.

Poznańska publiczność w „Apolce'' również bawić się umie.— Zawsze szopka!

Nowe łotrostwa pruskie.

Rząd pruski czuje się dziś tak pewnym siebie, że projektuje nawet dalsze gwałty antipolskie. I tak — jak słychać — wkrótce już ma być przedłożona parlamentowi niemieckiemu nowa ustawa prasowa, która dla polskiei prasy ustanowi rodzaj nowej cenzury, a nadto ma zmusić polskie pisma,— bya obok tekstu polskiego podawały tekst niemecki.

Nie jedna zatem lecz cały szereg nowych ustaw antipolskich spaść ma z nowym rokiem na społeczeństwo polskie w zaborze pruskim. Czy i o ile społeczyństwo to stawić im zdoła czoło — to na razie absolutnie przewidzieć się nie da.

Poznań.

Szajka małoletnich złodziei dostała się w tych dniach do więzienia. — Do bandy tej należało 6 trzynasto do szesnasto-letnich wyrostków.

Obóz swój mieli młodzi występcy w stogu pod Jeżycami, zkąd swe wycieczki do miasta celem kradzieży wykonywali. Głównem ich zajęciem było wypróżnanie kas w składach. Trzech z tego grona złodziejskiego stanęło przed tutejszym sądem ławniczym i to 13-letni Ignacy Sowicki, Franciszek Golański, liczący lat 19 i 13-letni brat jego Stefan. — Dwaj młodsi wkradli się do składu wiktuałów p. Romickiego, zabrali z kasy dwie sakiewki i coś nad 90 marek. Ścigającego ich Romickiego pobił starszy Golański z dwoma towarzyszami, których nie można było wykryć dotąd, częstując go pięścią tak, że musiał uciekać. Starszego Golańskiego skazał sąd na 6, młodszego zaś i Sowickiego na 3 miesiące więzienia.

Bardzo piękne, ścienne lub książkowe Kalendarze dawać będziemy naprzód płatnym abonentom „Wielkopolanina''. Tak samo dawać je będziemy i członkom Towarzystw, pobierającym Wielkopolanina jako Organ tych Towarzystw. Zapisujcie Wielkopolanina a otrzymacie piękny Kalendarz darmo!

CHOROBY NASKÓRNE.

Wiele ludzi często cierpi na tę lub ową chorobę naskórną. — Podobne wypadki, bardzo rychło wyleczy Severy Lecznicze mydło naskórne. Mydło to z najlepszym skutkiem leczy różne oszpecenia skóry, czyni ją gładką, a będąc do skonałym antyseptycznym środkiem medycznym, jest wybornym artykułem do wszystkich potrzeb toaletowych. Jestto dziś najlepsze mydło wprowadzone w handel. — Użyteczne dla każdego wieku i do każdej przypadłości.

Cena 25c. w aptekach. — Pytajcie się o Severy Polski Kalendarz na rok 1908; otrzymacie go darmo. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

SZTUCZNE CZŁONKI etc.

Najlepsze według ostatnich patentów ROBIONE SZTUCZNE CZŁONKI, NOGI ZGINAJĄCE SIĘ W KOLANACH, STOPY i t. p.
Ceny umiarkowane.
Robota gwarantowana jako najlepsza.
AMERICAN ARTIFICIAL LIMB MF'G CO.
941 Liberty St. Pittsburg, Pa
Obok SMITHFIELD ulicy
J. W. THOMPSON, Gen. Manager,
z 38 letną praktyką.
Wytnij i to ogłoszenie i schowaj, przyda ci się kiedyś.

EUROPEJSKA AGENCYA
Adwokacko - Notaryalna
W DULUTH, MINNESOTA
PRZEPROWADZA WSZELKIE SPRAWY STAROKRAJSKIE. — LEGALIZUJE I SPORZĄDZA DOKUMENTY DLA AUSTRYI, NIEMIEC I ROSYI.
Adres: Europejska Agencya Box 609, Duluth, Minn.

WÓDKA.

My sprzedajemy więcej Wódki wprost konsumentom jak wszelkie inne destylarnie lub składy wódek w Ameryce. Przyczyną tego jest to, że dostajecie od nas towar czysty, prawdziwy, niefałszowany po cenach jak inni dostawcy płacą. Jeżeli towar nie jest zadowalniający, prosimy go zwrócić, a my pieniądze wam napowrót zwrócimy.
Do każdego zamówienia wynoszącego $5.00 lub więcej, my opłacamy fracht lub Express na zachód aż do Chicago, lub na wschód aż do New Yorku.
Poza miejscowości wyżej wymienione opłacamy fracht i Express od zamówienia na $10.00.
Pieniadze można wysyłać przez pocztowy lub Express Money Order lub w registrowanych listach.
Kilka cen podajemy poniżej:

	Za Galon		Za Galon
Czerwona lub Biała Wódka	$1.50	Rum	$2.00
Torkol lub Sliwowica	$2.50	Czerwone lub Białe Wino	$1.00

W lepszych gatunkach wyżej. Piszcie po nasze spec cenniki.
Morris Forst & Co. 200 Smithfield Str., cor. 2-nd Ave Pittsburg, Pa.

CZYTAJCIE „WIELKOPOLANINA''.

Z Nowym Rokiem Zacznijcie Pracowac Dla Siebie!
Kto ma od $150 do $400 gotówki i chce mieć zabezpieczoną i spokojną przyszłość, ten niech osiądzie na farmie w polskiej kolonii
„Kraków“ w Południowej Alberta w Kanadzie.
Tamtejsze farmy są najlepszym bankiem i strat żadnych obawiać się nie potrzeba. Osiedliło się tam już dużo Polaków i utworzyli czysto polską kolonię „Kraków“, a także założyli polskie towarzystwo pod nazwą „Rolnik“. Wszyscy czują się zadowolonymi i szczęśliwymi i codziennie otrzymujemy od nich listy z podziękowaniami i uznaniem.
Chociaż dużo gruntów jest już rozsprzedanych, to jeszcze bardzo wielkie obszary są do nabycia! Grunta te zwiedziło także wielu zasłużonych kapłanów i innych wybitnych obywateli Polaków i wszyscy zgodnie przyznają, że tam jest najlepsza przyszłość dla Polaków. Nie ma pniów, piasków ani kamieni, lecz przepyszna równina z glebą czarną, dziewiczą i świeżą, zupełnie gotową do uprawy. Na obszarach tych zaprowadzony jest sztuczny system nawadniania, więc urodzaje zawsze są zapewnione. Na kościół i szkołę polską grunt juz wymierzony. Jest także na miejscu hotel polski, gdzie każdy ze swą familią
zamieszkać może bezpłatnie!
Pracy wszędzie dużo i zapłata bardzo dobra. Grunta zwyczajne, o wiele lepsze niż w innych okolicach, kosztują od $12 do $15, nawadniane od $18 do $25 za akier na 5 lub 10-letnią wypłatę. Podróż za pół ceny. Spieszcie się, bo ceny za grunta wkrótce będą podwyższone. Po bliższe informacye zgłosić się do:
CANADIAN PACIFIC I. C. CO. Ltd.
746 BROADWAY, BUFFALO, N. Y.

Dr. Regans Medical Co.
720 Penn Ave., Pittsburg.
Medyczna Kompania posiadająca w ofisie po polsku mówiących lekarzy, egzaminowanych w kraju, z którymi można się rozmówić w rodzinnym języku. Jeżeliś jest chory na jaką chorobę przeczytaj uważnie to ogłoszenie, jeśli chcesz odzyskać zdrowie.
Tysiące ludzi cierpią latami na choroby, które mogą łatwo być wyleczone gdyby mogli opowiedzieć swoje cierpienia w swej własnej mowie i gdyby się u nas leczyli. Gwarantujemy wyzdrowienie chorób wyleczalnych; my sami dostarczamy medycyn z własnego laboratoryum. Medycyny te importujemy ze starego kraju. Nasza kompania składa się z lekarzy, którzy mają długoletnie doświadczenie w szpitalach i którzy egzaminowani byli w sławnych uniwersytetach w starym kraju i byli w wojsku. Leczymy wszelkie wyleczalne choroby pod gwarancyą i wyleczyliśmy wiele takich chorób, których inni wyleczyć nie mogli. My nie prowadzimy żadnego humbugu i jeżeli widzimy, że choroba twoja jest niewyleczalna, to ci to zaraz powiemy i nie chcemy nic od ciebie. Uczciwość jest naszą polityką. Mamy tysiące takich ludzi cośmy wyleczyli i ci nam poświadczą.
Naszą specyalnością są choroby sekretne u mężczyzn i kobiet.
Leczymy wszelkie choroby sekretne pod gwarancyą.
Nie dajcie się humbugować patentowemi medecynami i szumnemi ogłoszeniami, co obiecują wyleczyć wszelkie choroby. Gdyś chory, to wstąp do nas a my ci powiemy co ci jest; jeśli nie możesz przyjść to pisz do nas, a my ci odpiszemy w twej mowie i damy darmo poradę.
Dr. REGANS MEDICAL COMPANY, 720 PENN AVE.
GODZINY: Od 9 r. do 6 w. W Srodę i Sobotę od 9 r. do 9 w. W Niedzielę od 9 r. do 4 po poł.
Telefon P. & A. 2171 F.

SALUN i RESTAURACYA
- Poleca Szan. Rodakom -
Pyszne piwa, wódki, miody,
I napoje dla ochłody,
Najpyszniejszy likier w świecie
W moim Salunie znajdziecie.
Więc Rodacy przybywajcie
Do mego Salunu zdążajcie,
Popierajcie mnie Rodaka,
Ucieszcie się u Polaka!...
A. Drożyński
2417 Penn Ave.

Niewidomi i Głusi Wyleczeni!

SLEPOTA: Zaćma, bielmo, blonki, ... na oczach, ... choroba nerwu ocznego i inne ... ślepotę ... bez noża ... jeżeli inni lekarze uznali cię za nieuleczalnego, nasi specyaliści zapewniają, że dopóki jest choć trochę wzroku, dopóty jest nadzieja. Leczymy bez noża, bez bólu i bez niebezpieczeństwa.
Oczy Zezowate prostujemy bez bólu i bez noża.
GŁUCHOTĘ i KATAR nie można wyleczyć, dopóki nie usunie się ich przyczyny. 96 na 100 wypadków głuchoty pochodzi z kataru, — a my za pomocą naszego sposobu elektrycznego absorbującego leczymy całkowicie i najgorsze wypadki.
STATE INSTITUTE
720 Penn Ave. Pittsburg, Pa.
Dr. L. Rosedale.
GODZINY: Od 9ej rano do 7ej w tygodniu — i od 9 rano do 3 popoł. w niedzielę

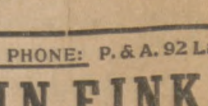
G. S. TARKOWSKI
HURTOWNY SKŁAD
WIN - WÓDEK - LIKIERÓW
- - PIWA - -
krajowych i importowanych
2824 Penn ave., Pittsburg.
Czyś bogaty, czyś chudzina,
Jeśli potrzebujesz wina,
Piwa albo gorzałczyny
Na wesela lub na chrzciny,
Nie chodź po to do obcego
Lecz kupuj to u swojego,
Kazimierza Tarkowskiego!
On da towar pierwszej klasy
W cenie niskiej na te czasy,
Towar ma importowany
Lub w tym kraju wyrabiany,
Miary dobrej nie żałuje
Każdego grzecznie przyjmuje,
Kto więc trunków potrzebuje
Niech u niego je kupuje,
Popierajcie więc swojego
Kazimierza Tarkowskiego.
2824 Penn av., Pittsburg, Pa.
Phone: Bell 458 Fisk. P. & A. 3 Lawrence.

Założone w r. 1864. Smith Bros. w r. 1864.
Czyszczenie i Farbienie Ubrań,
Najlepiej urządzony Zakład w mieście.
Robotę wykonujemy w 5 godzinach.
Warsztat i Biuro: Carson ul. róg 9-tej.
Bell Phone 12 Hemlock - P. & A. Phone 12 South
INNE BIURA:
128 Fourth Ave. — Bell Phone 2775-R Court
1623 Fifth Ave.
1510 Centre Ave. — Bell Phone 1048-L Grant
1600 Carson Street.

THEO. DEELEY,
PLUMBER,
zakłada pompy, wanny kąpielowe, rury wodociągowe i gazowe,
— po możliwie niskiej cenie. —
3250 Dickson ulica.

POLSKI HOTEL,
A. McLON, Proprieter.
Wyborne Trunki, Piwa i Likiery.
Wyśmienity obiady i przekąsk o
— każdej porze i godzinie. —
2746 LIBERTY AVE.

R. Matuszewski
PIERWSZORZĘDNY
Skład Rzeźniczy

Mięso świeże i wędzone. Towar jak najlepszy, niskie ceny.
1909 PENN AVENUE.

Bell 9093 F. PHONE: P. & A. 92 Lawr.
JOHN FINK,
NOTARYUSZ PUBLICZNY.
Sprzedaż Realności.
Zabezpieczenie od Ognia.
Kolektuje Rent.
3609 PENN AVENUE.

W. STEFANOWICZ,
2812 PENN AVENUE.
Salun i Restauracya
Chcesz się napić dobrych trunków i najeść się dobrze — udaj się do dobrze znanego obywatela.
Usługa Prawdziwie Polska.

WIELKOPOLANIN

PUBLISHED EVERY THURSDAY BY THE
POLISH PRINTING AND PUBLISHING CO.

Rev. C. TOMASZEWSKI, President & Treasurer.
L. MACHNIKOWSKI, Managing Editor.
56—22nd St., Pittsburg, Pa.
C. D. & P. T. TELEPHONE, 2263 GRANT.
P. & A. TELEPHONE, 2206 MAIN.

„WIELKOPOLANIN"
Tygodnik poświęcony sprawom Polsko-Katolickiego ludu w Północnej Ameryce
WYCHODZI W KAŻDY CZWARTEK.

Wszelkie korespondencye adresować należy:
„WIELKOPOLANIN"
56—22nd Street, Pittsburg, Pa.

Wszelkie przesyłki pieniężne adresować:
POLISH PRINTING AND PUBLISHING CO.,
56—22nd Street, Pittsburg Pa.

PRENUMERATA:
Rocznie w Stanach Zjednoczonych.....$1.50
Po za obrębem Stanów Zjednoczonych..$2.00
Pojedynczy numer..........................5 c

ENTERED AT THE PITTSBURG POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.

NOWINY ZE ŚWIATA.

Wybuch Wezuwiusza.

Neapol, 8go stycznia. — Przy ostatnim wybuchu Wezuwiusza — urwała się część jego szczytu i wpadła do krateru, wskutek czego dał się słyszeć huk i łomot na kilka mil odległości. Dyrektor tamtejszego obserwatoryum, profesor Matteucci oświadczył, iż nie należy się obawiać nowego wybuchu, jako następstwa owego oderwania się kawałka szczytu góry, gdyż w tym wypadku wydarzył się jedynie czysto geologiczny fenomen.

Sesye parlamentu niemieckiego rozpoczęte.

Berlin, 8go stycznia. — Rozpoczęły się tu ponownie sesye parlamentu po świętach. Na jednej z początkowyh sesyi wniesiona była interpelacya w sprawie polepszenia doli klasy robotniczej i stanu średniego.

Deutsche Wirthschaft. Ładna niemiecka gospodarka.

— Berlin, 8go stycznia. — Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu pruskiego minister skarbu, Rheinhaben, przedstawił projekt budżetu na rok 1908.

Przewiduje on $870.000.000 wydatków państwowych i olbrzymi niedobór $110.000.00. Na pokrycie tego ostatniego ma być zaciągnięta pożyczka w wysokości 63 mil., reszta zaś ma się znaleźć w przewyżce dochodów nad rozchodami i w podniesionych podatkach.

Na taki kolosalny niedobór — wpłynęły jakoby: zmniejszenie dochodów ogólnych (?), nowe wydatki na koleje i podwyższenie płac urzędnikom państwowym.

300 osób zginęło w płomieniach.

Victoria, B. C. 8go stycznia. — Dzisiaj otrzymano tu wiadomości pocztą z południowych Chin,— donoszące o strasznym pżarze w mieście Kantonie, gdzie w palącej się restauracyi straciło życie 300 ludzi.

Stało się to w następujących okolicznościach:

Do Kantonu wróciło niedawno sporo chińczyków emigrantów z Kalifornii, przywożąc z sobą aparat pięknych obrazów. Gdy w restauracyi Choi Chan odbywało się wesele chińskie, emigranci urządzili produkcyę tych obrazów, na które to widowisko zebrało się kilkaset ciekawych widzów, zapełniając szczelnie każdy kąt sali restauracyjnej. Nagle powstał pożar i pomiędzy zebranymi wybuchła panika, pogorszając sytuacyę. — Tłum tłoczący się do drzwi spowodował częściowo zawalenie się prymitywnie budowanego domu. Znajdujący się we wnętrzu zostali przygniecemi i znaleźli straszną śmierć pod gruzami palącego się budynku. Około 300 osób spaliło się na węgiel.

Mrozy na Górnym Śląsku.

Katowice, 8go stycznia. — Mrozy, które w ostatnich dniach nawiedziły środkową Europę, spowodowały sporo tragicznych wypadków. Między innymi na Górnym Śląsku zmarzło 9 osób.

Mrozy w Europie.

Królewice, Prusy Wschodnie, — 10go stycznia. — W całych północno-wschodnich Niemczech srożyły się ostatnio zawieje śnieżne, wskutek których bardzo wiele ucierpiał ogólny ruch kołowy.

Niektóre wąskotorowe koleje — wstrzymały zupełnie komunikacyę.

Spór Chińsko-Japoński.

Pekin, 9go stycznia. — Plan opracowany przez hrabiego Hayashiego, ministra japońskiego dla spraw zewnętrznych, w celu załatwienia kwestyi pocztowej w Mandżuryi, nadszedł do Pekinu,— lecz dotąd nie przedłożono go ministerstwu spraw zewnętrznych Donoszą także, że Japonia pragnie przedłożyć swe propozycye w celu załatwienia kwestyi telegrafu.

Chiny jednakowoż obawiają się, że propozycya ta będzie podobna do kompromisu i dla tego nie będzie przyjętą. Japonia, zdaje się, postąpiła wedle życzenia Anglii i generalnego zapatrywania się jej na ten zatarg polityczny, lecz Chiny nie myślą, żeby Anglia miała postąpić dalej i sprzeciwiają się przeprowadzeniu planu japońskiego w Mandżuryi.

Ponieważ Anglia nie wzięła z Japonią udziału w proteście przeciwko przedłużeniu kolei Ksinmintun na północ, Japonia silnie stoi przy swojem. Postawa jej oparta jest na słownej obietnicy Chin podczas pertraktowania w sprawie zawarcia traktatu w roku 1905, mianowicie, że nie pobuduje współzawodniczej kolei równającej się linii w Południowej Mandżuryi.

Nadchodzi dziś z miarodajnego źródła wiadomość, że Japonia nie pozwoli na budowę kolei, któraby nie przyniosła żadnego pożytku linii w Mandżuryi. Japonia obawia się, że przez to zmniejszyłby się jej wpływ i nie chce się zgodzić na żadną kolej, chybaby miała być gałęzią głównej kolei japońskiej.

W obecnej chwili Chiny nie chcą rozważać wcale tej kwestyi z powodu postawy, którą przybrała Rosya.

Fakt, że Rosya przenosi pocztę na linie japońskie w Mandżuryi, ponieważ Chiny nie należą do unii pocztowej, i dla tego nie mają prawa do odbierania poczty, przyczynił się, że Chiny rozmyślają nad kwestyą przyłączenia się do unii.

— Tokio, 8go stycznia. — Ambasador japoński w Washingtonie formalnie zawiadomił władzę amerykańskie, iż na miejsce opróżnione przez wice księcia Aoki, zamianowany został baron Takahira, dotychczasowy ambasador japoński we Włoszech. Rząd Japoński wysłał już baronowi Takahira nominacyę i zapytanie czy on takową przyjmie. Dotychczas nie nadeszła odpowiedź od nominata czy urząd ten przyjmie. Niema zdaje się najmniejszej wątpliwości, iż rząd amerykański chętnie zgodzi się na objęcie ambasady przez barona Takahire.

Austrya a Węgry.

Wiedeń, 8go stycznia. — Cesarz Franciszek Józef zamierza przez osobisty wpływ doprowadzić obie połowy swej monarchii do zgodniejszego współżycia. W tym celu wyjedzie on z końcem marca br do zamku Goedoelloe, leżącego w komitacie peszteńskim, gdzie zabawi przez dłuższy czas.

— Budapeszt, 8go stycznia. — Węgierski premier, Dr. Weckerle został wezwany na audyencyę do cesarza we Wiedniu, celem złożenia raportu o stanie wewnętrznej polityki i wzajemnego porozumienia się nad przyszłem postępowaniem.

Zaburzenia w Berlinie.

W Berlinie, stolicy Niemiec panują w tych dniach krwawe zaburzenia; najgroźniejsze rozruchy — trwały całą niedzielę. Poszło o to że partya socyalistyczna w Parlamencie zażądała, aby uchwalono w całych Niemczech powszechne i tajne głosowanie na wyborach do Parlamentu.

Na to odpowiedział kanclerz — Buelow, że rząd nigdy się na to nie zgodzi. W odpowiedzi na to wystąpili z demonstracyą wszyscy socyaliści berlińscy i demonstrowali po ulicach miasta a szczególniej przed gmachem Parlamentu i przed pałacem cesarza Wilhelma. Demonstrujących było przeszło 60 tysięcy; wojsko i policya zdołały utrzymać jaki taki porządek, lecz z wielką trudnością, rozganiając tłumy pałaszami. Zabitych nie ma, ale było bardzo wielu rannych.

Amerykańska flota w drodze.

Wojenna flota Stanów Zjednoczonych, odbywająca podróż naokoło świata, zawitała w niedzielę do brazylijskiego portu Rio Janerio, gdzie jest podobno bardzo radośnie przyjmowana przez rządbrazylijski. — Parę dni przedtem w porcie Pernambuco stanęła flotylla torpedowców towarzysząca wielkiej flocie i tam marynarze amerykańscy wyprawiali hałasy i awantury a potem bili się z policyą brazylijską przez kilka godzin, a ostatecznie policya zdołała aresztować 20 z nich i wsadzić do kozy. Później gdy wytrzeźwieli puszczono ich wolno, bo rząd słabej Brazylii obawia się stanąć sztorcem wobec rządu Stanów Zjednoczonych. — (Ja, Bauer, das ist Etwas anderes!...)

NOWINY Z AMERYKI.

Strajki.

— W mieście Muncie i paru okolicznych miasteczkach jeszcze nie został ukończony strajk służby przy kolejach elektrycznych;— niepokoje zostały wprawdzie „uspokojone" przez wojsko, ale kolej obsługują sami skebowie. Obecnie trwa śledztwo, aby wynaleźć winowajców, którzy podpalili remizy tramwajów. Wojsko (Stanowa milicya) rządzi w mieście po kozacku, a dowódzca milicyi wygnał z miasta wiceprezydenta Unii robotniczej, niejakiego R. May'a.

— Strajk lokatorów (komorników) w New Yrku także jeszcze nie ukończony, — jednakże wielu właścicieli domów zgodziło się na żądania komorników i zaczęli zniżać ceny komornego (rint). Właściciele zmuszeni zostali do ustępstw lokatorom z tego powodu, że konstable nie chcą wyrzucać przemocą z mieszkań owych ubogich ludzi a po drugie dla tego, że lepiej im brać nawet niższe komorne, aniżeli opłacać koszta sądowe.

Echa strajku tramwajowego w Muncie.

Muncie, Indiana, 7go stycznia. — W mieście panuje względny spokój. — Ostatniej nocy podłożono dynamit pod szyny tramwajowe, wczesnem jednak wykryciem zamachu udaremniono zbrodniczy czyn, który nietylko byłby przyprawił właścicieli tramwai o znaczne szkody, ale spowodował śmierć niewinnych ludzi. Policya pilnuje i śledzi sprawców podobnych zamachów, którzy w różnych miejscach starają się ze sympatyi ku strajkierom wywrzeć zemstę na kompanii tramwajowej. — Przybył tu gubernator Hauly. — Kilku przewódców strajku wydalono z miasta, w tej liczbie i wiceprezydenta organizacyi tramwajowej. Otworzyli oni główną kwaterę w Anderson.

Explozya amoniaku.

NewYork, N. Y., 7 stycznia. — W tutejszym browarze Flanagan-Nay, przy ulicy Dziesiątej eksplodował zbiornik amoniaku, rozwalając siłą wybuchu jedną ze ścian przyległych. W chwili wybuchu 8 robotników zajętych było przy czyszczeniu ścian, przygotowując podłogę do wyasfaltowania. — Jeden z robotników został zabity na miejscu, pięciu odniosło poważne uszkodzenie cielesne, a dwóch zaginęło prawdopodobnie znajdując śmierć pod gruzami rozwalonej ściany.W zbiorniku znajdowało się 1200 galonów amoniaku, — nie dziw też, że wybuch był tak strasznej siły.

Na miejsce katastrofy przybyła straż pożarna, podejmując akcyę ratunkową.

Dla bezdomnych.

Zacnymi bardzo ludźmi okazali się w Chicago niejaki Marvin Hughitt, prezydent kompanii kolei Chicago i North Western i kupiec J. W. Allen. — Otóż obaj ci obywatele, zważając na liche czasy i że wielu ludzi nie ma i dachu nad głową, — ofiarowali miastu na tę zimę do użytku dwa wielkie mieszkalne domy, — aby w nich mogli znaleźć schronienie ludzie ubodzy, nie mający pracy ani dachu nad głową. W domach tych znajdzie schronienie około 1000 ludzi.

Wykluczenie Japończyków.

Prezydent Roosevelt oświadczył znów dnia 28go, że wobec zbliżającej się wymiany zdań między rządem Stanów Zjednoczonych a rządem Japonii, projekt do prawa o wykluczenie z Ameryki japończyków jest całkiem nie na miejscu i powinien być w senacie odrzucony. — W tej właśnie sprawie prezydent rozmawiał długo z posłem kolifornijskim, Hayes'em, zaciętym wrogiem japończyków.— Hayes nie mógł wczoraj przekonać p. Roosevelta że, „bil" taki korzystniejszym byłby dla rządu.

Wyjazd japońskiego ambasadora.

San Francisco, Cal., 8 stycznia. — Otoczony policyą wicehrabia Aoki, poseł japoński dla Stanów Zjednoczonych, odwołany przez swój rząd, wczoraj popołudniu o godz. 1ej wsiadł na okręt Manchuria i odjechał do ojczyzny ze żoną i sekretarzem ambasady. W przystani okrętowej pożegnali się z nim generalny konsul Chiosi Kioke i jego zastępca Matsubara. — Matsubara podobno został wczoraj zamianowany konsulem japońskim w Seattle, Wash.

— Kupujcie tylko u tych, co nie ogłaszają w „Wielkopolaninie"!

Zaginiony parowiec znalazł się nareszcie.

New York, dnia 8go stycznia.— Donoszą tu telegraficznie z brzegów Irlandyi co następuje:

Dawno uważany za zginiony parowiec linii Canadian Pacific, — Mont Royal, wpłynął wolno do portu dziś rano. Nic o nim nie słyszano od czasu jak wypłynął z Antwerpii 7 grudnia, chociaż — szczelnie strzeżono oba wybrzeża Atlantyku aż do Bermudv. Mount Royal wypłynął do St. John, N. B., z 300 węgierskich emigrantów i załogą składającą się ze 100 marynarzy.

Parowiec nie chciał przyjąć pomocy holownika i wpłynął sam do portu. Pęknięcie kotłów przyczyniło się do spóźnienia. Jest to wolny parowiec i krótko po wypłynięciu z wybrzeża angielskiego — spotkały go straszne burze na oceanie. Parowiec przez dwa tygodnie walczył z falami, gdy nagle pękły oba kotły. Na koniec sztabowi maszynistów udało się kotły naprawić, tak, że można z nich było wydostać trochę pary, lecz taka szalona burza zerwała się znowu, że kapitan postanowił wrócić się nad wybrzeża Irlandyi. Dlatego też parowiec zawrócił się i popłynął wolno do portu. Pasażerowie i załoga parowca mają się doskonale.

Nowy tunel.

New York, N. Y:, 8go stycznia. — Dzisiaj rano otwarto ruch pasażerski w tunelu łączącym Manhattan z Brooklynem, a przechodzącym pod rzeką Hudson. Budowę tunelu rozpoczęto 21go lipca 1902 roku, koszt wynosi 11 milionów dolarów. W godzinie przewozi się z tunelu 30 tysięcy osób, jazda 8 mil kosztuje 5 centów.

Agrarne zaburzenia.

W kilku powiatach stanu Kentucky trwają jeszcze nocne najazdy na trustowe składy tytuniu i liści tabacznych. Zamaskowani ludzie napadają nocami na owe składy i niszczą zapasy surowego tytuniu. Jestto walka przeciw tabacznemu trustowi, który w zmowie z trustem kolejowymym prześladował tych plantatorów tytuniu, którzy nie chcieli sprzedawać trustowi za bezcen swoich zbiorów liści tabacznych (tytuniowych).— Oba trusty: tabaczny i kolejowy — prześladowali plantatorów i mniejszych farmerów w ten sposób, że trust tabaczny dawał im za ich liście tytuniowe niezmiernie nizką cenę a trust kolejowy nie chciał uboższym przewozić koleją ich produktów; — za to ci ubożsi teraz napadają nocami zamaskowani na składy trustów i na składy oddanych trustom plantatorów i palą i niszczą takowe, przyczem często przychodzi do krwi rozlewu.

Sprawiedliwość amerykańskich sądów.

San Francisco, 9go stycznia. — Sławny szachraj Schmitz, były major San Francisco postarał się o unieważnienie wyroku, na mocy którego zamknięto go za kratki.

Sąd apelacyjny zupełnie niespodziewanie zadecydował, że oskarżenie Schmitza było nieprawne, a więc i wyrok na niego jest nieważny. Niespodziewana ta decyzja wprowadziła uczciwych ludzi w zdumienie; na szczęście znawcy zapewniają, że jest dość innych dowodów przeciw Schmitzowi, aby uzyskać nowy na niego wyrok.

Tymczasem jednak Schmitz może i nieodzyskać wolności, gdyby nawet nie udało się dostać na niego nowego wyroku; procedura bowiem sądowa jest taka, że po unieważnieniu jakiegoś wyroku skazany może czekać na swoje uwolnienie 60 dni.

Kobiety płaczą za rektorem.

Salt Lake City, Utah, 8go stycznia. — Pastor James B. Eddie, który był uznany winnym występku przeciw moralności przed rokiem przez sąd duchownych, został dzisiaj formalnie złożony z urzędu rektora kościoła protestanckiego w tem mieście. Karę tę ogłosił biskup Spalding. Skoro tylko biskup ogłosił swą decyzyę, obecne w kościele kobiety zaczęły płakać mężczyźni sykać, okazując w ten sposób swoje niezadowolenie, że ich pozbawiono pastora, w którego niewinność wierzyli. Pastor odezwał się do zgromadzonych, że sąd jego był prowadzony nieuczciwie i że oskarżenia przeciwko niemu sfabrykowali jego nieprzyjaciele. Świadczyli przeciwko niemu chłopcy z chóru w kościele św. Marka.

Budowa nowych krążowników.

Washington, D. C., 8go stycznia — Bawił tu w biurze departamentu marynarki Charles M. Schwab, prezydent kompanii Bethlehem Steel Co., i odbył konferencyę z sekretarzem Metcalfem w sprawie budowy dwóch krążowników — South Dakota i California, które znajdują się w warsztatach budowy okrętów firmy Union Iron Works w San Francisco. Schwab powiadomił Metcalfa, iż kompania Bethlehem Steel Co., zakupiła fabrykę Union Iron Works w San Francisco i prosił go o wypłacenie zaliczki w kwocie $200,000, aby mógł dalej robotę prowadzić, gdyż z braku gotówki i wygórowanych cen robotników, kompania Union Iron Works musiała zaprzestać dalszej budowy okrętów. Schwab otrzymał zaliczkę i wyjeżdża za interesami na Kubę.

Wyrób soli w Michigan.

Bay City, Mich., 7go stycznia. — Stanowy inspektor soli wydał wczoraj sprawozdanie, z którego wynika, że Stan Michigan w żadnym roku nie wysłał tyle soli na targ, co w 1907ym. Produkcya soli wynosiła 6,373,120 beczek.

Strajk komorników.

New York, 9go stycznia. — Strajkujący lokatorzy wygrali.— Właściciele w niektórych częściach miasta po długich obradach zgodzili się na znaczne ustępstwa. Powodem do zaprzestania bitwy był właśnie fakt, że policya wielokrotnie wyrzucając lokatorów z mieszkania, narażała się na nieprzyjemności i w końcu konstablowie nie chcieli wypełniać rozkazów sądowych.

Statystyka wylądowań w New Yorku.

New York, N. Y., 8go stycznia. — Agent emigracyjny William C. Moore ukończył tu świeżo wykaz emigracyjny, z którego okazuje się, iż w nowoyorskim porcie w r. 1907 wylądowało 1,287,617 osób, z czego przypada na pasażerów odbywających podróż pierwszą klasą 94.961 osób, drugą klasą 156-470 osób, a trzecią klasą 1,036,186 osób.

Aby tą liczbę pasażerów przewieść, parowce różnych kompanij przewozowych odbyły ogółem 1182 podróży przez Atlantyk, z czego największą liczbę pasażerów przywiozły parowce linii North Deutscher Lloyd i Hamburg American Line, gdyż ogółem 423,000 pasażerów.

Proces Thaw'a.

W mieście New York rozpoczęła się ponownie kryminalna sprawa młodego milionera Thaw'a, pochodzącego z Pittsburga. — Młody ten milioner zastrzelił w dniu 25ym Czerwca 1906 roku, milionera architekta Stanforda White, — który mu oczernił żonę, — a zastrzelił go w teatrze, wobec tysięcy widzów. — Sprawa o to zabójstwo toczyła się już raz, lecz z powodu niezgodności sędziów przysięgłych została przerwaną. Tym razem sprawa postępuje szybciej, bo od 6go do 11go Stycznia, z pomiędzy 376 powołanych na przysięgłych, zdołano wybrać dwunastu a więc jest przepisany prawem komplet sądowy i przesłuchy rozpoczęły się w ten poniedziałek. Adwokaci młodego milionera mają nadzieję uniewinnić Thaw'a przez przedstawienie go jako obłąkanego. Chcą oni udowodnić, że Thaw w chwili strzelaniny był obłąkany — Siostra jego wyszła przed kilku laty za zbankrutowanego angielskiego lorda, markiza Yarmoutha (Jarmuża) aby wnieść do domu tytuł szlachecki, za którymi amerykanie przepadają, — lecz obecnie ów lord Jarmuż tak pogardliwie obchodzi się z amerykanką, że ona niedawno wniosła podanie o rozwód. Oskarża go ona że małżeństwo jej nie było ważnem (non consummatum) i że on ma skłonności homoseksualne, tak jak osławiony prusak hrabia von Moltke. Ładna paczka! ani słowa!

Konwencya Górników.

Washington, D. C., 8 stycznia. — W stolicy zebrali się wybitni górnicy ze wszystkich główniejszych kopalń, leżących w zachodnich stronach Stanów Zjednoczonych, celem dyskutowania o ostatnich strasznych katastrofach kopalnianych, gdzie setki górników straciło życie, i obmyślenia środków zaradczych, które by dały rękojmię zabezpieczenia życia górników w przyszłości. Inicyatywę konwencyi górniczej dali górnicy z West Virginii, którzy na dzisiejszem rannem posiedzeniu zadecydowali sformować stanowe stowarzyszenie górnicze; szczegóły tego zostaną ukończone na jutrzejszym mityngu.

Oczekiwanem jest, że i inne stany naśladować będą virgińczyków, a ogólnym celem wszystkich ma być zapobieganie tak częstym w ostatnich czasach katastrofom w kopalniach węgla.

Celem stowarzyszeń górniczych byłoby: Badanie, dochodzenie i śledzenie warunków i stosunków kopalnianych, kooperatywa z centralnym rządowym departamentem geologicznym i innymi technicznemi federalnemi departamentami itp. i przygotowywanie pewnych informacyi co do stanu kopalń,aby takowe przedstawiać kongresowi lub legislaturze stanowej danego stanu, jeżeli te czynniki prawodawcze zażądają tego.

Murzyni lynczują murzyna.

Selma, N. C., 10go stycznia. — We wtorek rano motloch negrów powiesił współplemieńca swego w Pine Bluff, wiosce w powiecie Johnston.

Murzyn pewien przyjechał do wioski i szumnie ogłaszał wielkie przedstawienie teatralne. Halę wypełniono po brzegi. Po przedstawieniu negrzy byli tak oburzeni, że wpadli do domu, w którym agent teatralny zamieszkał, porwali go z łóżka i powiesili w lesie. — Agenta powieszono za oszustwo. Ogłaszał on wielkie przedstawienie, tymczasem pokazało się, że agentem, właścicielem i całą trupą aktorów był on sam.

„BOMBA KRAWIECKA".

Wymowny w swej prostocie obyczajowy obrazek, kreśli sprawozdawca „Słowa" warszawskiego, p. t. „Bomba krawiecka":

—...Co? bomba krawiecka.. gdzie... Dobrze, jadę!

Lekarz pogotowia odłożył tubę telefonu, nacisnął guzik elektryczny, głowę nakrył czapką błękitną. Na podwórzu zadźwięczał dzwon alarmowy, sierżant wyniósł walizkę z ciepłą wodą i narzędziami, zatoczyła się karetka porządkowa. Konie grzebią kopytami i parskają, jak gdyby miały powieźć drużynę weselną.

— Może przejedziemy się? — proponuje lekarz.

Oczywiście jadę. Mijamy paradną dzielnicę miasta: urwały się alice brukowane drzewem. Rozpoczyna się jazda wśród wybojów i grząskiego błota. Zwartym szeregiem mijają szare, posępne, niejako bielone, domostwa, przeważnie jednopiętrowe. Pomiędzy niemi, za czasów ubiegłej gorączki budowlanej, jakby na żart, wyrosła wielka kamienica z pretensyami do „stylu". Zgrzytnął hamulec, konie wbiły się kopytami w bruk, stajemy.

Mizerna kamieniczka z wielkim otworem w murze, wyrwanym siłą pocisku wybuchającego. Na chodniku, w otoczeniu ludzi napół odzianych i prawie bosych, wije się drobna postać mężczyzny, wywraca białkami oczu i spluwa krwią. Kilku żołnierzy, wspartych o karabiny, pali papierosy skręcone z gazety. Wybladłe, nędznie odziane matki, nie czułe na mroźne podmuchy, przyniosły niemowlęta w letnich perkalikach. Człowiek w strasznie wytartym i wypełzłym kożuchu, posadził małego chłopczynę na ramieniu i pokazuje mu scenę, przez głowy tłumu widzów. Stary niejedno widział w życiu; niech się i dziecko nacieszy.

— Co to było? — zwracam się do jednej z kumoszek.

— Bomba była, wiadomo, krawiecka. Cisnęli do warsztatu Więzińskiego, niby bez to, że „sztamy" nie trzymał, czeladzi do domu robotę wydawał. Tera, ma się rozumieć, nowe są prawa.

Blady zanoszący się kaszlem mężczyzna, w szczątkach czapki kolejowej na głowie, trzyma za rękę potworka o powykręcanych nogach.

— Szczęście — wtrąca się do rozmowy. — Więzińskiego w domu nie było, ocalał.

— Któż jest ten, co leży na ziemi? — zapytuję.

— To szewc, przypadkiem przechodzący. Porządnie dostał; musi ma dość.... O, tamta, co rękoma macha jak kapelmistrz, to jego żona; widzi pan?

Szewcowa rzeczywiście macha rękoma nad głowami pięciorga nieletniej dziatwy i krzyczy... Aż ochrypła z tego krzyku, przejęcia się i chłodu.

— Co ja teraz pocznę! Kto mnie biedną wyżywi z dziećmi! — wywołuje i aż się wije z żałości.

Ludziska nasycili wzrok i zwolna rozchodzą się. Na placu zostali: służba pogotowia, żołnierze, — szewcowa z dziatwą i on sam, coraz rzadziej miotający się, nieprzytomny, żółty jak cytryna. Właścicielka pobliskiego sklepiku z wiktuałami przybiegła, obie ręce ukryła pod brudnym fartuchem i rozumuje chmurna, a niezadowolona:

— Dyabli z temi bombami.... szewc winien mi za pieczywo do pięciu złotych... Kto mi teraz odda?

Lekarz powraca i zaciera skrzepłe dłonie.

— Cóż — dopytuje się — czy żyje?

— Umarł — brzmi odpowiedź, — Jedziemy....

DOBRE SILNE NATARCIE PAIN=EXPELLEREM zdziała więcej, niż wszystkie inne lekarstwa razem, lecząc Ból Gardła i Piersi i inne choroby, powstałe z uporczywego Zaziębienia. Na sprzedaż we wszystkich aptekach, butelka po 25 i 50 ctw. Prawdziwy tylko z naszym znakiem handlowym "kotwicą". F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Str., New York.
Na zamulenie żołądka używaj Dra Richtera Kotwicznych pigułek Kongo. Kupisz je w aptekach po 25 i 50 ctw., albo my je poślemy pocztą.

Marcin Dembinski
KRAWIEC MĘSKI
3114 Brereton Ave.
13 Warda na górach

JAN PIANTEK
Pierwsz. Skład Rzeźniczy
poleca świeże mięso, solone i wędzone oraz kiszki i kiełbasy własnego wyrobu.
5437 Keystone str. Pittsburg, Pa.

W. Moszczyński, Polski Malarz.
wykonuje wszelkie roboty w zakres malarstwa wchodzące TANIO i DOBRZE.
Poleca się poparciu Rodaków.
3032 Brereton Av., Pittsburg, Pa.

F. A. PIEKARSKI
Polski Adwokat
Ofis: St. Nicholas Building
450 — 4th Ave.
Pittsburg, Pa.
Wieczorem od godz. 7ej.
1305 Carson ul. South Side,

Sylwester Pobóg
Artysta = Malarz
Przyjmuje wszelkie prace, — wchodzące w zakres malarstwa zdobniczo - dekoracyjnego w kościołach, pałacach i willach, — oraz zwyczajne roboty malarskie.
Freski, marmury, kwiaty ponneaux itp. ozdoby artystyczne, moja specyalność.
Ukończyłem szkołę Sztuk Pięknych Gersona, studyowałem malarstwo kościelne u znanego w Warszawie artysty Strzałeckiego. Prowadziłem następnie roboty samodzielnie w kraju, w Warszawie i na prowincy.. —
Wielebn. Ks. Proboszczów upraszam o pracę.
209 North 5th St.
Brooklyn N. Y.

Hotel Reinhold,
R. MATUSZEWSKI
WŁAŚCICIEL
Pierwszy Polski Hotel na tak zwanym "Irish Town". Importowane i krajowe Wina, Likiery, Brandy, rozmaite Piwa i wonne Cygara.
PIERWSZORZĘDNA RESTAURACYA w której dostać można polskie obiady i przekąski o każdym czasie. — Usługa grzeczna i skora.
5400-5402 Butler Str. Pittsburg, Pa.

FR. GALLANT,
Polski Kontraktor — i — Budowniczy.
Buduję domy, szkoły, kościoły i podejmuję się wszelkiej reperacyi, jako to: kopanie sklepów, cementowanie, przeprowadzanie domów i w ogóle wszelkiej pracy w zakres Budownictwa wchodzącej.
Prace wykonuję tanio i dobrze.
ADRES: 4065 Liberty st.
Pittsburg, Pa.
Telefon: P. & A. 1091 L.

DLA CHORYCH KOBIET DARMO!
Gdy cierpisz na białe upławy lub opadnięcie macicy, nadmierne, bolesne lub zatrzymane peryody, bezpłodność, ból ból krzyża. głowy, żołądka, nerek, piersi, nerwowość lub reumatyzm, pisz do mnie załączając 2c. markę, a poślę ci darmo wskazówki jak sama wyleczyć się możesz a kuracya kosztować cię będzie tylko kilka centów tygodniowo. Adres taki:
Mrs. A. S. HON.
Box 20. South Bend, Ind.

JAN KALINOWSKI
Buczernia i Grosernia
Ceny umiarkowane.
3110 BRERETON AVE.

Hotel i Restauracja Józefa Harenskiego
poleca: Wódki, Wina, Likiery i wonne Cygara; oraz smaczne Obiady i Przekąski każdega czasu.
3102 Brereton Ave. Pittsburg, Pa.

Wielki Nowy Wynalazek!
Pijaństwo jest Chorobą!!
Precz z Pijakami!
Każda kobieta może w sekrecie wyleczyć z pijaństwa osobę dla niej drogą naszym cudownym lekarstwem dopiero co wynalezionym.
Chcemy ażeby każdy zupełnie bezpłatnie środka tego wypróbował i dlatego powinniście pisać dziś po próbkę. Nie kosztuje ani centa!!!
STANDARD REMEDY Co.,
56 to 62 Wabash ave. dept.C. Chicago, Ill.

Uczcie się po angielsku!
Możemy was nauczyć przez pocztę w krótkim czasie po angielsku mówić, czytać i pisać. Chcemy was przekonać i poślemy wam jedną próbę dla doświadczenia. Piszcie dziś i adresujcie:
"SZKOŁA POLSKO-ANGIELSKA"
712 W. 18th St., Pilsen Station,
CHICAGO, ILL.

DRUKARNIA
"WIELKOPOLANINA"
56—22nd Street
PITTSBURG PA
Wykonuje wszelkie prace w zakres drukarstwa wchodzące w Polskim, Angielskim, Niemieckim, Słowackim, Litewskim, Włoskim i innych językach
SZYBKO, GUSTOWNIE a TANIO!
Druki kolorami są naszą SPECYALNOŚCIĄ.
Konstytucye, Książki kwitowe, Nagłówki na listy, Bilety wizytowe, Programy, Powinszowania, Zaproszenia ślubne Dyplomy, Plakaty, Cyrkularze itd.
Zamówienia przyjmujemy także przez telefony:
BELL: 2263 GRANT.
P. & A.: 2204 MAIN.
Gdy Szanowne Towarzystwa zamierzają dać coś do druku, upraszamy o łaskawe zgłoszenie się do nas. Drukarnia nasza zaopatrzona jest w najnowszy wybór czcionek, ozdób i obwódek, dlatego jesteśmy w stanie zadowolić najwybredniejsze wymagania.

Zawiadomienia.

ZARZĄD UNII ŚW. JÓZEFA:

Wiel. Ks. C. Tomaszewski, kapelan.
Jan Maron, Prezydent.
Paweł Szałkowski, Wice-pre.
Władysław Szelong, Sekr. Prot.
Andrzej Kaźmierski, Sekr. Fin.
Leopold Buchholz, Kasyer.
Józef Grabowski,
Andrzej Ratajewski,
Władysław Mielcuszny,
Opiekunowie Kasy.
A. Szramowski, Marszałek.

Wszelkie korespondencye, dotyczące Unii św. Józefa, adresować należy na ręce sekretarza:

Wł. SZELONG,
2908 Ridge st. 13 Ward, Pittsburg, Pa.

Wszelkie listy w sprawach finansowych Unii należy adresować do:

ANDRZEJ KAŹMIERSKI,
385 Hancock st. 13 Ward Pittsburg, Pa

Posiedzenia Zarządu Unii św. Józefa odbywają się w pierwszą Niedzielę każdego Miesiąca.

Mężczyźni wstępująący do Unii św. Józefa mogą podług swej woli dać się ubezpieczyć na $7.50,00, $500.00 lub też na $250.00.

Niewiasty tak samo mogą się dać ubezpieczyć w Unii św. Józefa na powyżej wymienione sumy, tj. $750.00, 500.00 i 250.00.

Niewiasty są wolne od opłacania po datku miesięcznego i Organu.

Adresy Sekr. wszystkich Grup Unii czas i miejsce posiedzeń.

Grupa I. Br. św. Józefa, Sekr. Wojciech Wołowiec, 2624 Penn ave., Pittsburg, Pa. — Posiedzenia w czwartą Niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K.

Grupa II. Ryc. św. Michała Arch. No. I, sekr. Jos. Ksiciński, 2815 Spring Alley, Pgh., Pa. — Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w parafii św. Stanisława K.

Grupa III. Strzelcy św. Jadwigi No.I sekr. Jan Kozłowski, 2524 Penn ave., Pgh., Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w parafii sw. Stanisława Kostki.

Grupa IV. Br. św. Franciszka Xaw. sekr. Jan Iwiński, 335 Hancock str., Pgh., Pa. — Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w parafii Niep. Serca N. M. Panny na Górach.

Grupa V. Br. św. Walentego, sekr. Michał Okoński, 4812 Hatfield str. Pgh., Pa. — Posiedzenia co trzecią niedzielę miesiąca w parafii Najświętszej Rodziny.

Grupa VI. Xaw. Barszczewski, 910 Talbot ave., Braddock, Fa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w parafii Najsłodszego Serca Jezus.

Grupa VIII. Ryc. św. Michała Arch., No. II, sekr. Józef Walkowski, 3201 Dickson str., — Posiedzenia co trzecią niedzielę miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny, Pgh., Pa.

Grupa IX. Gwardya Ryc. św. Antoniego, sekr. Jos. Kaniecki, 221 Voeghtley str., Allegheny, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par., św. Stanisława K. Pittsburg, Pa.

Grupa XI. Br. św. Jerzego, sekr., Wacław Gaca, 101 Meadow str., Duquesne, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par., św. Jadwigi.

Grupa XII. Br. św. Antoniego, sekr., Fr. Wnorowski, 709½ — 8-th ave. Homestead, Pa. — Posiedzenia w czwartą niedzielę miesiąca o godzinie 1ej po połudn., w par., św. Antoniego.

Grupa XIV. Br. św. Stanisława Kostki, sekr., M. Ciesielski, Goff, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca.

Grupa XV. Br. św. Antoniego Pad., sekr., Jan żygiełło, 313 S. Main str., Sharpsburg, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w parafii św. Jana Kantego, Sharpsburg, Pa.

Grupa XVI. Br. św. Józefa, sekr., August Wiśniewski, cor. Ridge i 33 str., — Posiedzenia odbywają się w czwartą niedzielę miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny, Pgh., Pa.

Grupa XVII. Br. św. Stanisława B. i M. sekr., Felix Urbanowski, box 33, Calumet, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K. w Mammoth, Pa.

Grupa XVIII. Strzelcy św. Jadwigi No. II, sekr., Stanisław Przybyłek,— 3512 Milwood ave., Pgh., Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny na górach.

Grupa XIX. Ułani św. Kazimierza Kr. sekr., Stanisław Nadolski, 1129 — 3-rd ave., New Kensington, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w parafii Matki Boskiej Częstochowskiej.

Grupa XXII. Ryc. św. Michała Arch. No. III, sekr., Władysław Zieliński, 310 Downing str., Pgh., Pa. Posiedzenia w drugą niedzielę każdego miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny na górach

Grupa XXIII. Tow. św. Stanisława K. sekr., Jan Kurowski, 22 Roberts Alley, Pgh., Pa. — Posiedzenia odbywają się co pierwszą niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K.

Grupa XXIV. Bractwo św. Stanisława K. sekr., M. Brzuchacz, box 104, Boswell, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę każdego miesiąca. —

Grupa XXV. Husarzy Polskich, sekr., Stanisław Ciemielewski, 3112 Dickson str., Pgh., Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę każdego miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny na górach.

Grupa XXVI. Br. św. Stanisława B. i M., sekr., Bol. Sosnowski, box 272, Export, Pa. — Posiedzenia odbywają się w trzecią niedzielę miesiąca w par. Najśw. Maryi Panny.

Grupa XXVIII. Br. śś. Piotra i Pawła sekr., St. Basikowski, 837 Pike str., Allegheny, Pa. — Posiedzenia w pierwszą niedzielę miesiąca w parafii św. Stanisława K.

Grupa XXIX. Br. św. Józefa Opiek. Dzieciątka Jezus, sekr., Jos. Matusiewicz, box 315, Canonsburg, Pa. Posiedzenia w drugą niedzielę w miesiącu w par. św. Patrycego.

Grupa XXX. Tow. św. Franciszka de Paulo, sekr., Paul Szajna, 5th ave., Ford City, Pa. — Posiedzenia odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca.

Grupa XXXI. Tow. Ryc. św. Michała Arch., sekr., Teofil Drozdowski, box 263, Boswell, Pa. — Posiedzenia odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca.

Grupa XXXII. Tow. św. Jacka w Creighton, Pa. — Posiedzenia co trzecią niedzielę każdego miesiąca w domu Ignacego Sawy; sekr., W. Smolak, box 56 Creighton, Pa.

Bractwo Matki Bozkiej Nieustającej Pomocy. — Posiedzenia co czwartą niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K. sekr., P. Bakanowski 64 Beelen str., Pittsburg, Pa.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SEKRETARZA FINANSOWEGO Z DWÓCH LAT,

od 1-go Stycznia 1906 r. do 1-go Stycznia 1908 r.

No. Grupy	Nazwisko Grupy	Grupa wpłaciła do Unii	Umarło		Za nieul. chor.	Grupy wybrały z kasy Unii	Członków wstąpiło		Unia liczy		Razem
			Mężczyzn	Niewiast			Mężczyzn	Niewiast	Mężczyzn	Niewiast	
1	Br. św. Józefa z Pittsburga, Pa.	8,709,36	8	5	—	7,250,00	27	30	331	30	361
2	Ryc. św. Michała Arch. No 1 Pittsburg Pa.	728,11	—	—	—		14	7	34	7	41
3	Strzelcy św. Jadwigi No I Pittsburg Pa.	321,88	1	—	—	750,00	10	3	14	3	17
4	Br. św. Franciszka Ksaw. Pittsburg Pa.	4,012,20	2	1	—	1,750,00	17	33	150	33	183
5	" " Walentego Pittsburg Pa.	1,976,69	3	1	—	2,500,00	11	44	62	44	106
6	" " Wojciecha, Braddock Pa.	619,49	2	—	—	1,500,00	1	7	23	7	30
8	Ryc. " Michała, Pittsburg Pa.	482,83	1	1	—	1,250,00	9	11	17	11	28
9	Gw. " Antoniego, Pittsburg Pa.	958,43	1	1	—	1,000,00	8	10	38	10	48
11	Br. " Jerzego, Duquesne Pa.	368,42	—	—	1	250,00	1	—	14	—	14
12	" " Antoniego, Homestead Pa,	694,99	—	—	—		1	13	24	13	37
14	" " Stanisława K, Crabtree Pa.	1,086,81	2	—	—	1,500,00	24	12	41	12	53
15	" " Antoniego Pad., Sharpsburg Pa.	685,23	—	—	—		3	17	27	17	44
16	" " Józefa, Pittsburg Pa.	6,864,27	6	10	—	7,000,00	17	32	254	32	286
17	" " Stanisława B. i M. Mammoth Pa.	1,012,04	1	—	—	1,000,00	8	1	35	1	36
18	Strzelcy św, Jadwigi, Pittsburg Pa.	305,21	—	—	—		1	—	12	—	12
19	Br. św. Kazimierza Kr., New Kensington Pa.	444,32	2	—	—	1,500,00	11	3	23	3	26
22	Ryc. św. Michała Arch. No II Pittsburg Pa.	324,42	—	—	—		4	3	11	3	14
23	Br. św. StanisławaK, Pittsburg Pa.	243,54	1	—	—	250,00	—	1	15	1	16
24	" " Stanisława B. i M. Boswell Pa.	1,087,43	1	—	—	500,00	45	—	44	—	44
25	Husarze Pułaskiego, Pittsburg Pa.	237,79	—	—	—		5	2	13	2	15
26	Br. św. Stanisława B. i M. Pittsburg Pa.	851,43	1	—	—	750,00	46	1	36	1	37
28	" śś. Piotra i Pawła, Allegheny Pa.	434,30	—	—	—		34	19	32	19	51
29	" św. Józefa op. Dz, Jezus, Canonsburg Pa.	443,87	—	—	—		49	12	39	12	51
30	" " Franciszka a Paulo, Ford City Pa.	244,31	—	—	—		19	8	19	8	27
31	" " Michała Arch, Jenners Pa.	177,27	—	—	—		21	—	20	—	20
32	" " Jacka, Creighton Pa.	82,92	—	—	—		15	1	14	1	15
33	" " N. P. Najśw. M. P. N. Cumberland Va.	—	—	—	—		10	6	10	6	16
	Pojedyńczy członkowie	22,68	—	—	—		—	—	1	—	1
		33,420.24	32	19	1	28,750.00	411	276	1353	276	1629

WYSZCZEGOLNIENIE DOCHODU Z ROKU 1906 i 1907.

Z podatku miesięcznego wpłynęło do kasy	$2,920,70
Z Assesmentu	27,648,76
Na Organ Unii św, Józefa	1,532,10
Z wstępnego	382,00
Za dyplomy	188,50
Za odznaki (372 sztuk)	513,36
Za konstytucye	13,00
Na Federacyę	137,90
Na Ochronkę	83,92
Razem	**$33.420.24**
Bilans z roku 1905	8,423,13
Ogólna suma	**$41,843.37**

WYSZCZEGOLNIENIE ROZCHODU Z ROKU 1906 i 1907.

Pośmiertnego wypłacono	27,850,00
Za kalectwa	900,00
Za druki sprawozdania finans. na ostatni sejm	15,50
Za Abonament	1.532,10
Różne wydatki sejmowe i pensya	68,44
Bondy urzędników, druk apl, cyrk, itp,	58,82
Pensya zarządu Unii św, Józefa za dwa lata	396,00
Wydatki sekr. i znaczki pocztowe	14,05
Koszta podróży dla zorganizowania grup	12,15
Koszta pod, w celu Federacyi i pod, fed;	100,00
Na Ochronkę,	83,92
Za 500 odznak	675,00
Za ogniotrwałą szafę,	75,00
Razem	**31,780.98**

ZESTAWIENIE.

Ogólna suma		41,843,37
Rozchód		31,780,98
W kasie pozostaje		**10,062.39**
Procent od wypożyczone sumy		416,96
Suma w gotówce		**10,479.35**
Wartość odznak 246 po 1,38	342,24	
Ogniotrwała szafa	75,00	
Bióro sekr,	26,00	
		443.24
Cały majątek Unii wynosi		**10,922.59**

Pozostała gotówka rozlicza się:

Na fundusz kasy żelaznej	10,160,38
" " " pośmiertnej	218,22
" " " federacyi	100,75
Razem	**10,479.35**

P. S. Dwa następujące pośmiertne zostały zakwestyowane z ważnej przyczyny:

No członka	1066	600,00
No członka	1782	400,00
Razem		**1.000.00**

UWAGA: Assesment z podatkiem miesięcznym Organem i Federacyą wyniósł w dwóch latach tj, w roku 1906 i 1907 jak następuje:

Od członka ubezpieczonego na	750,00	25,68
" " "	500,00	18,44
" " "	250,00	11,05

My niżej podpisani zbadaliśmy książki finansowe z dochodów i rozchodów z dwóch przeszłych lat po dokładnem obliczeniu znaleźliśmy wszystko w porządku i zgadza się z po wyższem sprawozdaniem, co stwierdzamy własnoręcznym podpisem:

Paweł Szałkowski, wice prez.
W. J. Szelong, sekr. prot.
L. Bucholz, kasyer.
J. Grabowski, *A. Ratajewski*, *W. Mielcuszny*, } Opiekunowie kasy.
A. Szramowski, Marszałek.

Z szacunkiem
A. KAZMIERSKI, sekr. fin.

KORESPONDENCYE.

Mt. Pleasant, Pa.

Dnia 1go i 5go stycznia br. odbyło się za pobudką ks. prob. Siwca w parafii Przemienienia Pańskiego Przedstawienie „Jasełek" układu ks. J. Adamowskiego, asystenta przy tymże kościele, wykonane przez dziatwę szkolną. W pracy w wyuczeniu dzieci odpowiednich ról, pomagali ks. A. trzej nauczyciele miejscowi: p. Skibiński, p. Wielebski i p. Szyper.

Wynik był nadspodziewanie zadawalniającym. Publiczność była zachwyconą.

Obecnością swoją na przedstawieniu zaszczycili nas Wni księża: ks. Łuniewski z New Haven, ks. Dereszkiewicz z Latrobe i ks. Krupiński z Mammoth.

Na pochwałę za dziarskie popisanie się zasługują następujący uczniowie: Kilar Stan. Kilar Józef Frydrych Jan, Bogusz Kaz.; Kociński Ign.; Hendrykowski Winc. Frydrych Paweł; Niezgoda Jan; Głowacki Kaz.; Graczyk Andrz.; Końcal Józef i Smoczyńska Wiktorya.

Program Jasełek był następujący:

1. Oczekiwanie Zbawiciela.
2. Narady pastuszków.
3. Pokłon Pasterzy.
4. Pokłon trzech Króli.
5. Rzeź niewiniątek.
6. Śmierć króla Heroda.

Parafianin.

ERIE, PA.

Dnia 12go stycznia 1908 r.

— Niejaki Aleksander Lada, bawił się nabitym rewolwerem tak głupio, że rewolwer niespodzianie wypalił i kula ugodziła w głowę Konstantego Filipkowskiego! — Ranny znajduje się w szpitalu w krytycznym stanie zdrowia, a Lada siedzi w kozie.

— Dwaj polscy chłopacy, chcąc uchodzić za amerykańskich „sportów", — gdy im ich własne pieniądze nie starczyły na ich zbytki, — zaczęli podrabiać fałszywe czeki bankowe na różne firmy, lecz już przy zmianie trzeciego, 10-dollarowego czeku, zostali przyłapani a sprawa pójdzie na duży sąd.

— W nowej Hali parafii św. Stanisława urządził Wny ks. proboszcz Ignasiak bilard i t. zw. „Pool Table" dla zabawy Młodzieży. — Wstęp do hali mają wszyscy co należą do Towarzystw Parafialnych.

— W tejże Hali daje odczyty Towarzystwo Moniuszki.

— Pan Godlewski, który poszukuje Jana Świeczki, może go znaleźć pod No. 1409 Ash str., Erie, Pa. —

Korespondent.

ROZMAITOŚCI.

Królowie, co kupczą.

Królowie kupcy i przemysłowcy nie są wyjątkami w Europie.

Na czele listy tych przedsiębiorczych monarchów postawić należy Leopolda II Belgijskiego, właściciela, a właściwie łupiezce państwa Kongo. „Times" zamieścił niedawno artykuł, w którym oblicza kapitały królewskie, użyte na różne przedsiębiorstwa w Kongo na 125 milionów franków.

A kapitały te przynoszą 20 prc., czyli 25 milionów franków rocznie.

„Krwawy kauczuk" dobrze się opłaca.

Przedsiębiorstwa innych monarchów zakrojone są na mniejszą skalę. Cesarz Wilhelm II ma w swych dobrach Kadinen fabrykę porcelany. Sam zajmuje się gorliwie jej administracyą i sam mianuje pracowników, sam oznacza ceny i niekiedy rysuje szkice ozdób naczyń. Wszyscy pracownicy fabryki mają prawo da emerytury i uczestniczą w zyskach, które wynoszą do 200,000 marek rocznie.

Inni monarchowie niemieccy idą śladem cesarza: król Wirtemberski jest właścicielem dwóch hotelów, które przynoszą do 150,000 marek; król Saski „pracuje" w porcelanie, a książę regent Lippe-Detmoldzki ma folwark wzorowy w którym produkuje na sprzedaż jajka i mleko.

Król Serbski utrzymuje trzy sklepy: skład apteczny, zakład fryzyerski i agencyę samochodów, która robi podobno bardzo dobre interesy.

I co tu mówić, że Serbia jest krajem zacofanym!

Królowa Portugalska wreszcie jest właścicielką apteki w Lizbonie. — Apteka ta jednak nie jest przedsiębiorstwem na zysk obliczonem, lecz instytucyą dobroczynną. Wydaje ona lekarstwa tylko ludziom ubogim i tylko bezpłatnie. Królowa przybywa do niej niejednokrotnie i przykłada rękę do wyrobu lekarstw.

Skałon i Prusacy.

Dziwią się dzienniki,
Że Skałon w Warszawie
Prusaków w obronę
Energicznie bierze,
Czyżby zapomniały,
O świeżo mu danym
Przez cara i Wilhelma
Wysokim orderze?

Ręka rękę myje,
Noga nogę wspiera,
Jaki Piotr dla Prota,
Taki Prot dla Piotra,
Uczciwy dość rzadko
Poprze uczciwego,
Ale łotr jest zawsze
Poparty przez łotra.

Złapał się.

Wiejska dziewczyna prowadzi cielę do domu i śpiewa sobie wesoło.

— Pewno cię kto pocałował, żeś taka wesoła — rzekł przechodzący panicz.

— A czy to pocałowanie dodaje wesołości? — zapytuje dziewczyna.

— Naturalnie — odpowiada panicz.

— No, to niech wielmożny pan pocałuje moje cielę, bo ono bardzo smutne — odrzekła dziewczyna.

Wrodzony talent.

1-sza kumoszka: — Jakże tam, czy dzieciaczek pani już chodzi?

2-ga kumoszka: — Nie chodzi jeszcze, nie chodzi, ale nogi to już ma.

Pium desiderium czyli Pobożne życzenie.

Mały Bolek: — Prawda, mamusiu, gdy dorosnę, będę nosić kołnierzyk i nie będę potrzebował myć szyi.

CEGIEŁKI KU WSPARCIU POLSKIEJ OCHRONKI w EMSWORTH.

Błogosławieni Miłosierni!

ZŁOTA KSIĘGA.

Ofiarodawca	Cegiełek	Ofiara
Tow. Fiiaretów z Pitt.	200	50.00
Na pewnej zabawie	24	6.00
Ks. N. N. Przyjaciel sierót	100	25.00
K. Paściak, Manchester	1	25
K. " "	1	25
T. " "	1	25
Fr. " "	1	25
J. " "	1	25
J. " "	1	25
W Nowy Rok u Wgo Ks. Szpotańskiego, Hudson, Pa., zebrała pani Piekarska	44	11.00
J. Kampa, Royalton,	4	1.00
Z parafii św. Stanisława Kostki, Youngstown Ohio, Prob. Ks. Tomasz Wilk	142	35.50
Członkowie Zarządu Unii św. Józefa na posiedzeniu miesięcz.	30	7.50
Państwo A. Jaworscy z gór	20	5.00
Panstwo Walkowscy z gór	8	2.00
N. N.	4	1.00
Państwo Szreiber	8	2.00
N. N.	4	1.00
Z parafii Najśw. Rodziny, 41-a ulica, Prob. Ks. A. Smelz,	860	215.00
Panna Lang Pittsburg	20	5.00
Pan K. Vack	4	1.00
Katarzyna Bierweiler	2	50
K. Martin	2	50
Przyjaciel sierót	200	50.00
Przyjaciółka sierót z Oil City	8	2.00
Ks. Szymkiewicz, z Dubois Pa.	80	20.00
Z parafii św. Józefa, Mt C. Prob. Ks. Z. Rydlewski, C. S. Sp.	70	17.60
J. Butor, West Penn	2	50
Z przedstawienia „Jasełek" w parafii św Stanisława Kostki	400	100.00
Państwo Baliccy	4	1.00
Z parafii św. Wincentego a Paulo Esplen Pa., Prob. Ks. J. Wojszner	126	31.45
W. Pietrucik, Ferndale	4	1.00
W. Paprocki "	4	1.00
Z parafii Najświętszej Rodziny, Prob. Ks. A. Smelsz.		
Borun J,		1.00
N. N.		50
Państwo Mackiewicz		1.00

Ofiarodawca	Cegiełek / Ofiara
Pietsch A.	1.00
Stopera J.	1.00
N. N.	50
Kruszewski A.	1.00
Gryniewicz J.	1.00
Bogucki Fr.	1.00
Molenda S.	1.00
Kopicko P,	50
Antkowski J.	50
N. N.	1,00
Cwikiinski Fr.	1.00
Murawski A.	1.00
Kątnik M.	1.00
Kazar K.	50
Kręgiel J.	60
Fątnik Fr.	1.00
Mikołajczyk Seb.	2.00
Domachowski Fr.	5.00
Leja J.	1.00
Zabłocka M.	1.00
N. N,	50
Rzeznik J.	1.00
Burek J.	1.00
Wiśniewski K.	75
Kopec J.	1.00
Szypkowski J	1.00
A. i K. Mackiewicz	1.00
Budzinski M.	1.00
Werpachowski	50
Nikul J.	1.00
Obuchowski S.	1.00
Cwiklik K.	1.00
Chmielewski J.	75
Plucinski Fr.	1.00
Majkut J.	50
Sondaj P.	75
Kwolek St.	1,00
Państwo Bryndow	1,00
Stancelewski W,	1,00
Czelusniak A,	1,05
Roza J,	1,00
Kuzewski P,	1,00
Kaminski Fr,	2,00
Gogolewski M,	1,00
Alachniewicz J,	1,00
Stolarczyk St,	50
Wykent W,	50
Szwajkowski D,	1,00
Szwajkowski J,	50
Jabłoński Ig,	75
Szczypkowski M,	50
N, N,	1,00
Jakicic Mikołaj,	1,00
Michałowicz J,	1,00
Mach J,	1,00
Sadowski P,	50
Przyjaciółka sierót	2,00
Mach Marya,	1,00
Ks, N, N,	5,00
Ks, A, Smelsz	20,00
Drobne ofiary w Kościele,	129,85

Kto następny?

Ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać!"

Ks. C. Tomaszewski, C. S. Sp.
Żebrak dla Sierót.

CEGIEŁKI KU WSPARCIU POLSKIEJ OCHRONKI W EMSWORTH.

Ukryte niebezpieczeństwo.

Natura sama daje pewne ostrzeżenie, których nikt nie powinien lekceważyć.

Ostrzeżenie No. 1 dają nam nerki, i jeżeli te są niezdrowe, to znak pewny że człowiek jest chory Wydzieliny zdrowych nerek są czyste wydzieliny chorych nerek są brudne i mętne, nieregularne i pełne osadu.

Ostrzeżenie No. 2 daje nam ból w plecach. Ten ból, ostry i bezustanny ostrzega każdego że jego nerki są niezdrowe i że choremu grożą i inne choroby, jak: wodna puchlina, diabetes i choroba Brighta.

Doans'a Pigułki na nerki leczą najlepiej te nerkowe choroby i leczą je na stałe. Oto świadectwo z z Pittsburga:

John A. Selzer, zamieszkały pod No. 421 Pearl str, w Pittsburgu, powiada: „Doan'sa Pigułki na nerki okazały się dla mnie najskuteczniejszem lekarstwem na nerki. — Doansa Pigułki na Nerki wyleczyły mię skutecznie, o czem swojego czasu dałem publiczne poświadczenie przed 10 laty. Przedtem, zanim zacząłem tych pigułek używać — cierpiałem ciągle na przykrą chorobę nerek i na lumbago i ciągle czułem się zniechęcony do wszystkiego i byłem ciągle smutny i nieszczęśliwy. Lecz Doans'a Pigułki na Nerki wygnały tę chorobę od razu, a później, skoro tylko zauważyłem oznaki tej słabości, lub jaki ból w plecach, natychmiast ich znów używałem z najlepszym skutkiem i doznawałem ulgi.

Na sprzedaż we wszystkich składach Aptecznych. Cena 50 centów za pudełko. Foster and Milburn, Buffalo, N. Y. — jedyni Ajenci na Stany Zjednoczone.

Zapamiętajcie nazwisko, Doans, i nie bierzcie innych.

—ooo—

PRZYWIĄZANIE DO ŻYCIA.

My wszyscy kochamy życie i radujemy się niem. Zaledwie kilka jest osób, które utraciły tę miłość i które usunęły się od towarzystwa i wszelkiej zabawy, które utraciły nadzieję i łatwo podlegają irytacyi. Takie osoby są chore i nie można ich winić. Ich krew jest nieczysta, cyrkulacya powolna nerwy są słabe. One potrzebują dobrego, roślinnego, wzmacniającego lekarstwa, aby doprowadzić ich organa trawienia do naturalnej działalności. Takiem wzmacniającem lekarstwem jest Trinera Amerykański Eliksir Gorzkiego Wina, zrobiony z czystego kalifornijskiego wina i importowanych ziół. Ono ma dwojaką własność; zioła gojązapalenie wewnętrznej błony pokrywającej żołądek i kiszki, a wino wzmacnia te organa i udziela im zdolności do wykonywania swoich obowiązków. Będziesz zdziwiony rezultatem; zaczniesz jeść i trawić regularnie; twoje nerwy i muskuły robią się silne, twoja krew czysta, twój umysł jasny i staniesz się nowym człowiekiem, ambitnym energicznym i pełnym miłości do życia. Używaj to lekarstwo w każdej niedyspozycyi. Wszystkie apteki — Jos. Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

— **Chcesz wiedzieć, co się dzieje w świecie? Zapisz sobie „Wielkopolanina"!**

AGENCI „WIELKOPOLANINA"

Agentami „Wielkopolanina", upoważnionymi do zapisywania abonentów, do zamawiania ogłoszeń i robót drukarskich dla „Wielkopolanina" i do kolektowania wszelkich należności za prenumeratę, ogłoszenia i druki, są następujący panowie:

—ooo—

Pittsburg, Pa.
F. B. Machnikowski, Polski Skład Książek i Stacya Pocztowa, 2208 Penn ave.
F. Szarejko, 2711 Pen ave.
South Side.
A. Dolata, 2315 Mission str.,
J. Kopera, 1908 Harcums Alley.
S. Krantz, 2631 Josephine str.,
J. Maciejewski, 145 Pius str.,
Andrzej Nowak, 1911 Larkins a'y.
Barnesboro, Pa.
V. J. Pendracki.
Braddock, Pa.
F. Kanarkowski, 852 Talbot ave.
Carnegie, Pa.
A. Wodziński, 401 Carothers ave.
J. Świtała, 9 Orchard st., Glendale.
Claridge, Pa.
John Bush.
Duquesne, Pa.
W. Gaca, 101 Medeow street.
Erie, Pa.
W. Filipowski, 529 E. 14 st.
Everson, Pa.
K. Firlik.
Ford City, Pa.
F. Sporny, box 142.
Forest City, Pa.
M. Wiśniewski, box 551.
Glassport, Pa.
F. Królikowski.
Johnstown, Pa.
L. Gac, 416 Broad str.
Mount Carmel, Pa.
R. W. Rosiński, 439 — 5 st.
J. Kaźmierczak, 213 Walnut st.
Nanticoke, Pa.
F. J. Elbert, Market st.
Natrona, Pa.
B. Jasiecki.
New Kensington, Pa.
S. Nadolski. 1129 3rd ave., 11 st.
North Braddock, Pa.
V. Wiśniewski.
Shamokin, Pa.
P. Wachowiak, 901 Hemlock st.
Shenandoah, Pa.
A. Krawczyk, 330 Main str.
Uniontown, Pa.
Ig. Andrzejewski, — box 186.
United, Pa.
W. Olmiński, box 35.
Vandergrift, Pa.
H. Kamiński.
Wilmerding, Pa.
Piotr Dembiec.
Alpena, Mich.
M. Snigurski, 301 — 11 st.
Argenta, Ark.
M. P. Wilkiewicz, 316 W. 7 st.
Ashton, Neb.
T. Jamrog.
Bay City, Mich.
A. Michalak, 708 Van Buren st.
Brenham, Texas.
J. Nowak.
Brooklyn, N. Y.
W. Grochowski, 151 Norman str.
Bondsville, Mass.
Maciej Guła, box 198.
Chicago, Ill.
F. Świadek, 8341 Ontario ave.
Częstochowa, Texas.
A. Zajonc, Post Master.
Detroit, Mich.
J. Iwanicki, 780 Mitchel st.
Dunkirk, N. Y.
A. J. Papierski, 23 Genet st.
Falls City, Texas.
J. W. Szałwiński.
Gaylord, Mich.
W. Mankowski.
Grand Rapids, Mich.
T. Grzywacz, 149 Chatham st.
Hartford, Conn.
J. Kasperkiewicz, 150 Governor str.
K. D. Wiśniewski.
St. Hedwig, Texas.
A. Strzelczyk.
Isadore, Mich.
M. Brzeziński,
J. Rosiński, Jr., Post Master.
Lockhart, Texas.
T. Szałwiński, R. F. D. No. 21.
Manitowoc, Wis.
A. Zondała, 25 & Washington st.
Marchee, Ark.
N. Malachowski, Post Master.
New Britain, Conn.
W. Niedenthal, 32 Gold Str.
Pulaski, Wis.
Maryan Raczkowski.
Radom, Ill.
J. Brzeziński.
Schenectady, N. Y.
Michał Grenewicz, 499 Van Guisting Ave
Scranton, Pa.
Marcin Borysiak, 1412 Stone ave.
Trenton, N. J.
J Kłosowski, 644 Indiana Str
W. Janczak, 644 — 2nd Str.
Wheeling, W. Va.
J. Turczyński, 4412 Wetzel st.
Yorktown, Texas.
A. J. Styra.

DO PP. AGENTÓW WIELKOPOLANINA.

Szanownych panów Agentów naszego pisma upraszamy, aby trochę raźniej krzątali się koło zberania zaległej prenumeraty od pp. Abonentów i koło zapisywania nowych Abonentów. Niektórzy pp. Agenci, choć figurują w gazecie i są wydrukowani jako agenci, — czynią dla gazety bardzo mało, albo nic prawie, — tak, że szkoda tego papieru w gazecie, na ich nazwisko. Takich upraszamy, aby się ocknęli i ruszyli dla dobra gazety! Macie ten honor, że jesteście w gazecie wydrukowani i możecie mieć ładny zarobek z agentury, — to też ruszcie się panowie i pracujcie gorliwiej dla gazety. Pamiętajcie na przysłowie staropolskie: „Podjąłeś się, ruszaj się!"

Tak samo zaznaczamy, że niektórzy Agenci zaniedbali się z podawaniem dokładnego raportu — czyli sprawozdania o swojej działalności.

Takie sprawozdanie powinien agent nadesłać koniecznie raz na miesiąc, po pierwszym miesiąca, gdyż inaczej nie możemy wiedzieć czy Agent robi co dla nas czy nic nie robi.

Sprawozdanie czyli raport raz na miesiąc musi nam Agent przysłać bez względu na to czy co zebrał pieniędzy czy nie zebrał, bo inaczej to nie możemy wiedzieć czy on co czyni dla nas czy nie.

Prosimy o regularne nadsyłanie Raportu co miesiąc!

Któremu Agentowi zaciężko jest napisać raz w miesiącu takie krótkie sprawozdanie, ten niech lepiej zrezygnuje z agentury i da wszystkiemu spokój.

Tych zaś wszystkich abonentów, którzy prenumeratę płacą Agentom, upraszamy, aby w razie swej nieobecności w domu, zostawiali żonie lub komukolwiek należytość za gazetę, tak aby Agent otrzymać mógł należnosz, skoro się u Was zjawi, — bez względu na to, czy abonent jest wtedy w domu, czy go nie ma. Zarobek Agentów nie jest znów tak wielki, aby Agentowi opłaciło się przychodzić w jedno miejsce po jedną prenumeratę..... dziesięć lub dwadzieścia razy!..... Więcej w takim razie zdarłby Agent butów, niż cała prenumerata warta. Prosimy bardzo pamiętać o tem i płacić regularnie.

Administracya

CZY DOSTAJESZ GAZETĘ REGULARNIE?

Otrzymujemy niekiedy zażalenia od Abonentów, że gazeta niedochodzi ich regularnie, lecz także znów często otrzymujemy zawiadomienia z poczty, że nie można doręczyć gazety abonentowi, bo adres jest niedokładny lub mylny. To jest najczęściej wina abonenta, który podaje nam mylny adres. Upraszamy zatem Sz. Abonentów, aby nam zawsze podawali adres dokładny i aby nazwiska miast i ulic podawali dokładnie i literalnie po angielsku, tak jak te nazwy są wypisane na rogach ulic. Gdy adres jest dokładny, to gazeta dojść każdego musi. Przy zmianie pomieszkania, co się szczególniej teraz na wiosnę często zdarza, prosimy podawać koniecznie **oba adresy**, i stary i nowy.

PRAWA obowiązujące czytelników gazet.

1. Abonenci dopóki wyraźnie nie orzekli, iż nie życzą sobie, aby im posyłano gazetę, będą uważani za pragnących ją nadal abonować.

2. Jeżeli abonenci odmówią gazetę, może ją wydawca dalej posyłać dopóki wszelkie zaległości nie zostaną uiszczone.

3. Jeżeli abonenci zaniedbują lub wzbraniają się odbierać gazetę z poczty, do której one były przysłane, będą trzymani w odpowiedzialności, dopóki nie zapłacą swego rachunku i nie nakażą zatrzymania dalszego przysyłania swego pisma.

4. Jeżeli abonenci wyprowadzą się do innej miejscowości bez uwiadomienia wydawcy, a pismo jest wysyłane pod dawniejszym adresem, trzymani są w odpowiedzialności.

5. Sądy zawyrokowały, że wzbranianie się odbierania z poczty gazet, jako też wyprowadzenie się bez pozostawienia względem nich dyspozycyi, równa się prawie rozmyślnemu oszustwu.

6. Osoba odbierająca i zatrzymująca gazetę, zarówno czy ją zamówiła czy nie, jest według prawa uważaną za abonenta.

— **Ogłaszaj się w „Wielkopolaninie"!**

Opowiadanie historyczne z czasów Jezusa Chrystusa.

BEN-HUR.

Napisał Lew. Wallace.

(Ciąg dalszy.)

Tu wziął pozostałą kartę i mówił dalej:

— To coś odczytał, nie jest końcem rachunków, są jeszcze inne — oto są, czytaj je głośno!

Ben-Hur uczynił zadość żądaniu.

Spis niewolników Hura.

sporządzony przez zarządcę Simonidesa.

1. „Armah Egipcyanka w pałacu Jerozolimskim.
2. „Simonides, pełnomocnik w Antyochii.
3. „Estera, tegóż córka.

Nigdy nie postała myśl w umyśle Ben-Hura, że córka niewolnika jest niewolnicą podług prawa, a Estera w jego marzeniach była zawsze rywalką Egipcyanki, przedmiotem w danym razie godnym miłości. Na tę niespodzianą wiadomość spłonął rumieńcem i spojrzał na nią nieśmiało; widząc, że jej twarz oblana szkarłatem, spuścił oczy, a mnąc kartę papirusu, mówił żywo:

— Zaprawdę bogatym jest człowiek posiadający 600 talentów i może zaiste czynić co chce, cenniejszym jednak od pieniędzy jest umysł, który je zebrał i serce, które bogactwo nie zepsuło. Nie lękajcie się, zacny Simonidesie i ty, piękna Estero. Szeik Ilderim poświadczy, że w chwili w której was jako niewolników poznałem, otrzymaliście wolność, pospieszę to i pisemnie oświadczyć. Żalisz dość uczyniłem, albo mogę co więcej?

— Zaiste. Niewolę zdołałbyś słodką uczynić, o synu Hura, jednak pomyliłem się, mówiąc, iżeś mocen wszystko uczynić, bo to pewna, że nie masz prawa zrobić nas wolnymi. Jam niewolnikiem po wsze czasy, ojciec twój przybił ucho moje do drzwi, jak to widzisz.

— Żaliż ojciec mój mógł to uczynić?

— Nie poważaj się sądzić go — przerwał Simonides — uczynił to na prośbę moją, bo tak żądała moja Rachela, matka tego dziecka, i nie chciała być moją żoną dopókibym nie był jej równym.

— Byłaż niewolnicą po wsze czasy?

— Tak.

— Ben-Hur mierzył szerokimi krokami pokój wszerz i wzdłuż, wyraźnie cierpiał nad swą niemocą.

— Byłem wpierw już bogatym — rzekł stając nagle — Byłem bogaty darem dobrotliwego Aryusza, teraz przybywa mi nowa fortuna wraz z tym, który ją zebrać potrafił. Czyżby Opatrzność działała w tem też celu? Poradź mi, Simonidesie, wskaż, pomóż ujrzeć sprawiedliwość i uczynić jej zadość. Dopomóż, abym był godnym imienia mego, stań się tem w rzeczywistości, czem jesteś podług prawa, a wdzięcznym ci będę po wsze czasy.

Twarz Simonidesa zdawała się jaśnieć od wewnętrznego zadowolenia.

— Synu pana mego! uczynię więcej, służyć ci będę całą potęgą mego umysłu i serca. Ciała nie mam już, poświęciłem je tobie, ale umysł i serce twoimi są. Przysięgam ci to na ołtarzu Boga naszego i na te ofiary, co na nich płoną. Uczyń mnie jednak prawnie tem, czem jestem.

— Cóż mam czynić? — rzekł gorąco Ben-Hur.

— Skoro mnie uczynisz zarządcą, pełnomocnikiem twego majątku, wtedy działać pocznę.

— Od tej godziny jesteś nim i uważaj się za takiego. Czy mam to uczynić pisemnie?

— Dość twego słowa; tyle dawał twój ojciec, nie chcę więcej od syna. Teraz zaś, kiedyśmy się porozumieli....

— Tak, jam gotów — rzekł Ben-Hur.

— A ty, córko Racheli, nie maszże nic do powiedzenia? — rzekł Simonides, zdejmując rękę jej z swego ramienia.

Estera zostawiona samej sobie, stała chwilę zapłoniona i milcząca, potem zbliżyła się do Ben-Hura i dziwnie łagodnie rzekła:

— Nie jestem zacniejszą od mej matki, gdy jej zabrakło, pozwól o panie, abym pielęgnować mogła ojca mego!

Ben-Hur wziął zwolna jej rękę, położył ją na krawędzi krzesła Simonidesowego, mówiąc: Dobre z ciebie dziecko, niechaj się stanie, jako chcesz.

Kupiec podniósł jej rękę na swe ramię i cisza zaległa komnatę.

Mimo zaszłych zmian, Simonides spojrzał wzrokiem pana wkoło siebie, a potem rzekł spokojnie:

— Estero, późno już, wiele jeszcze mamy do mówienia, każ przynieść napoje, by nam sił nie zabrakło do pracy, która nas czeka.

Dziewczyna zadzwoniła na służbę i wnet wniesiono wino i chleb, które sama obnosiła, częstując gości.

— Jakkolwiek porozumieliśmy się — rzekł Simonides — nie sądzę, aby już wszystko między nami było załatwione. Życie nasze ma odtąd płynąć jako dwie rzeki, które połączyły wody swoje w jedno. Jeśli bieg ich ma być swobodny, trzeba nam z nieba wszelkie usunąć chmury. Kiedyś odszedłeś od drzwi moich z uczuciem niezadowolenia i przekonania, że nie chcę uznać tych praw, które ci właśnie przyznałem w najszczerszem znaczeniu. Że tak uczyniłem, to prawda, bo poznałem cię; Estera i Malluch zaświadczą chętnie, że nie spuściłem cię odtąd z oka.

— Malluch — zawołał Ben-Hur zdziwiony.

— Kto tak jak ja przykuty do krzesła, ten musi mieć daleko sięgające ręce i dużo tych rąk, jeśli chce coś znaczyć na świecie, z którego tak okrutnie został usuniętym. Mam więc wielu ludzi. Malluch zaś najlepszy z wielu... Czasem znów — tu rzucił okiem na Szeika „pożyczam dobrego serca u drugich”, np. u Ilderima Dobrotliwego, męża pełnego zacności i odwagi. Pozwól niech i on ci powie, czym kiedy zapomniał o tobie.

— Ben-Hur spojrzał na Araba, a Ilderim skinął głową i zmrużył oczy na znak potwierdzenia.

— Trudno, panie — mówił dalej Simonides — poznać człowieka bez próby. Gdym cię ujrzał, widziałem obraz twego ojca; mógłżem jednak wiedzieć, jakim jesteś człowiekiem? Wszak zdarzają się ludzie, dla których majątek jest przekleństwem. Więc wysłałem Mallucha, aby mnie zastąpił i był w tej służbie mojemi oczami i mojemi uszami. Uczynił zadość mej woli, same dobre przynosił mi wieści; nie bierz mu tego za złe, proszę.

— Uczynił dobrze i nie mam żalu do niego — odparł Ben-Hur — ani do was, bo mądrość kierowała waszymi czynami.

— Słowa te są miłe sercu memu — rzekł kupiec z uczuciem — bardzo miłe, nie boję się nieporozumienia i niechaj rzeki płyną już sobie, jak im Bóg każe!

Po przerwie mówił dalej:

— Tkacz siedzi u krosien i puszcza czółenko, sukna przybywa, rosną desenie i figury, a on marzy i myśli.... Tak rosła w mych rękach fortuna i dziwiłem się jej wzrostowi, pytając samego siebie, jakim sposobem? Widziałem, że starania innych, równie pilne jak moje, nie osiągają przecież celu, piaski pustyni zasypywały nieraz całe majętności kupców, mnie przeciwnie, burze pędziły okręty, innym druzgotały się. Co więcej, ja tak zależny od innych, przykuty do krzesła, prawie martwa bryła, nie poniosłem nigdy straty z winy wykonawców mych rozkazów — nigdy nie byłem oszukany. Tak służyły mi żywioły a ludzie byli mi wiernymi.

— Zaiste, rzecz to godna zastanowienia — mówił Ben-Hur.

— Tak jest jako rzekłem i w końcu przyszedłem do tego przekonania, że Bóg jest tem, a dziś pytam wraz z tobą, jaki jest jego cel, jaka jego wola? Nic się nie dzieje bez zamiaru. Nie wątpiłem też nigdy, że przyjdzie dzień, który On uzna za stosowny, w którym wskaże mi cel i ujrzę go również wyraźnie, jakbym ujrzał biały dom widniejący na wzgórzu. Dziś wierzę, iż to się już stało!

— Wiele lat temu, z moją rodziną — matka twoja, Estero, piękna jako poranek nad starym Olwetem, była ze mną — siedzieliśmy przy drodze północnej wiodącej do Jerozolimy, w pobliżu grobów królewskich. Na drodze ujrzeliśmy trzech jeźdźców na dużych białych wielbłądach, tak pięknych, że nigdy im równych nie widziano w świętem mieście. Byli to ludzie obcy z dalekich przybywający stron. Pierwszy wstrzymał wielbłąda i zapytał mnie: „gdzie jest ten, który się narodził, Król żydowski?” Do pytania, jak gdyby dla większego zdziwienia mego dodał: „widzieliśmy Jego gwiazdę na wschodzie i przybywamy oddać Mu cześć”. Nie zrozumiałem, co chciał powiedzieć, ale szedłem za nimi aż do bramy Damasceńskiej. W ciągu całej tej drogi zadawali przechodniom toż samo pytanie, a nawet strażnikowi u bramy.— Wszyscy równie się dziwili jak ja, a powszechnie mówiono, że słowa te tyczą się przepowiedni Mesyasza, — szczegółów już wiele zapomniałem a rzeczy chyba się nie zmieniły. My ludzie, a nawet najuczeńsi między nami, jesteśmy jako dzieci. Drogi Jego odmienne są od naszych, a kroki Jego na ziemi często wieki całe oddzielają. Czy widziałeś Baltazara?

— Tak i słyszałem jego opowiadanie — odparł Ben-Hur.

— Cud! prawdziwy cud! — wołał Simonides. — Gdym słyszał to opowiadanie, zdało mi się, iż ono jest odpowiedzią i ujrzałem jasno cel Opatrzności. Skoro przybędzie król ubogi, pozbawiony przyjaciół, bez orszaku, wojska, miast i zamków, żaliż nie będzie za późno? Zanim więc przyjdzie, zanim Rzym może runąć, trzeba założyć królestwo. A ty, panie, ty silny, w broni wyćwiczony, bogaty, czy widzisz powód, dla którego Bóg cię zesłał? Żaliż cel Jego nie może być twoim? Powiedz, panie, czy może człowiek urodzić się dla większej chwały?

Ostatnie pytanie stawił Simonides z całą siłą wewnętrzego przekonania.

— Tak ci się wydaje, bo nie pomnisz — rzekł Ben-Hur gorąco — że królestwo, które głosi Baltazar, ma być królestwem duchowem.

Simonides był żydem, dumnym ze swej narodowości, to też odparł z ironią w głosie:

— Baltazar był świadkiem cudownych rzeczy — cudów. Gdy o nich mówi, kornie przed nim schylam głowę, bo je widział i słyszał. Jest jednakże synem Mizraima, nawet nie prozelitą, trudno więc przypuścić, aby miał szczególną wiedzę, zwłaszcza w tłómaczeniu postanowień Bożych, tyczących się narodu izraelskiego. Prorocy mieli światło wprost z nieba porówno jak i on — proroków jest wielu, on jeden, a Jehowa zawsze ten sam. Mógłżebym nie wierzyć prorokom? Estero, przynieś mi Thora.

Nie czekając aż córka przyniesie księgę, mówił dalej:

— Zresztą czy nie mamy świadectwa całego narodu? Przejdź od Tyru, co leży nad morzem ku północy, do stolicy Edomu, co jest na południu pustyni, a nie znajdziesz wyznawcy Schemy, ani takiego, coby składał jałmużnę w świątyni, ani takiego, któryby kiedykolwiek jadł baranka wielkanonego, żeby ci nie powiedział, że oczekuje królestwa i króla. Dzień przybycia jego będzie dniem szczęścia, a królestwo, jako królestwo ojca naszego Dawida. Spytasz, skąd mają tę wiarę? Wskażę ci i to.

Właśnie wróciła Estera, niosąc kilka pergaminowych zwojów, starannie owiniętych ciemno bronzową materyą, złotymi znakami pokrytą.

— Trzymaj, córko, zwoje; podasz mi je, gdy zażądam — rzekł ojciec łagodnym głosem, jakim zwykle do córki się odzywał, potem mówił dalej:

— Trwałoby to długo, a może zadługo, gdybym chciał wymieniać imiona świętych, którzy za wolą Opatrzności zajęli miejsce proroków. Nie mieli ci następcy świętego ognia Eliasza lub Elizeusza, przecież pisali i nauczali po powrocie z niewoli, a światła pożyczali od pochodni Mallachiasza, tego ostatniego z rodu proroków. Hillel i Szamai mają i teraz imię jego na ustach, nauczają młodzież Zapytajmy ich o królestwo: Któż jest panem trzód w księdze Ezechiela? Któż, jeśli nie król, o którym mówimy? Tron gotów na jego przyjęcie, schodzi na ziemię, a inni królowie spadają z tronów swych, prześladowcy Izraela wrzuceni będą w jaskinie podziemne między słupy ogniste.

Śpiewak psalmów mówi: „Wejrzyj Panie na lud Swój, oddaj Izraelowi króla jego, daj go w czasie, jaki uznasz, o Boże, daj go, aby rządził Izraelem, dziećmi Twemi... I zmusi narody ziemi pod jarzmo swoje i służyć mu będą. I będzie sprawiedliwym królem, od Boga naznaczonym... będzie rządził ziemią słowem Jego na wieki”. Posłuchaj Ezdry, tego drugiego Mojżesza, gdy opowiada swe nocne widzenia i spytaj kim jest ten lew, co ludzkim głosem przemawia do orła, który znaczy Rzymianina: „Kochałeś kłamców i zgwałciłeś miasta pracujących i obaliłeś ich mury, chociaż nie czynili nic złego. Dla tego znikniesz, aby ziemia była odnowiona, podniosła się i uwierzyła, w sprawiedliwość i litość Tego, którą ją uczynił. Odtąd oczy jego nie widziały orła. Zaprawdę, panie, dość byłoby tego świadetwa; przecież gdy droga do źródła otwarta, czemużby doń nie dotrzeć? Podaj wina Estero, a potem Thorę. — (Thora, księga praw Mojżesza.

— Wszak wierzysz panie, w proroki? — pytał pijąc. — Wiem, że wierzysz, bo taką była wiara ojców twoich. Podaj mi Estero, księgę widzeń Izajaszowych.

Wziął zawój, który dla niego rozwinęła i czytał: — „Lud, który chodził w ciemnościach, ujrzał światłość wielką; mieszkającym w krainie cienia śmierci, światłość im weszła. Albowiem maluczki narodził się nam, syn jest nam dany i stało się panowanie na ramieniu Jego. Rozmnożone będzie państwo Jego, a pokojowi nie będzie końca: na stolicy Dawidwej i na królestwie Jego siedzieć będzie; aby utwierdził i umocnił w sądzie i sprawiedliwości, odtąd i aż na wieki. Zawistna miłość Pana Zastępów uczyni to”. Żali wierzysz prorokom panie? Teraz, Estero, podaj mi słowa Pana do Micheasza.

Dziewczyna podała zawój, którego żądał.

„A ty — czytał — a ty, Betleem Efrata, malutkieś jest między tysiącami Judzkiemi; z ciebie mi wynijdzie, który będzie panującym w Izraelu, a wyjścia Jego od początku, do dni wieczności. — Zaiste, On to był dziecięciem, które widział Baltazar, On, któremu oddał cześć w jaskini. Wierzyszże, panie, Prorokom? Podaj mi Estero słowa Jeremiasza.

Wziąwszy zwój podany, czytał jak pierwej:

„Oto dni przychodzą, mówi Pan: a wzbudzę słowo dobre, którem mówił do domu Izraela i do domu Juda. W onym dniu i w onym czasie uczynię, że spłodzi Dawid płód sprawiedliwości, a będzie czynił sąd i sprawiedliwość na ziemi. W one dni będzie zbawion Juda i Jeruzalem mieszkać będzie bezpiecznie; a to jest imię, którym go nazwą: Pan sprawiedliwy nasz. Bo to mówi Pan: Nie zginie z Dawida mąż, któryby siedział na stolicy domu Izraelowego”. Żali nie wyraźnie jest tu mowa o królu i czy możesz panie, nie wierzyć w Proroki? Teraz córko podaj mi przepowiednie tego syna Judy, na którym nie ma żadnej plamy.

Podała mu księgę Daniela.

— Słuchaj panie — rzekł: — „Patrzyłem tedy w widzeniu nocnem, a oto z obłoki niebieskiemi jako syn człowieczy przychdził i aż do starowiecznego przyszedł: i stawili Go przed oblicze Jego. I dał mu władzę i cześć i królestwo: i wszyscy narodowie, pokolenia i języki służyć Mu będą: władza Jego, władza wieczna, która nie będzie objęta a królestwo jego, które się nie skazi.” — Czyżbyś nie wierzył Prorokom, panie mój?

— Zaiste, dosyć już wierzę — wołał Ben-Hur.

— Tak, ale to nie dosyć — mówił Simonides — jeśli król przyjdzie ubogi, czy mu udzielisz panie, ze swej wspaniałomyślności?

— Zaiste tak i to do ostatniego sykla i do ostatniego tchnienia mej piersi. Czemużby jednak miał przyjść ubogim?

— Podaj Estero, słowa Pana, jako je słyszał Zacharyasz — rzekł Simonides. — Estera zaś podała zwój.

— Posłuchaj panie, jako król przybędzie do Jerozolimy: „Raduj się wielce, córko Syonu, wykrzykuj, córko Jeruzalem: oto król twój przyjdzie tobie sprawiedliwy i zbawiciel, on ubogi, a wsiadający na oślicę i na źrebię, syna oślicy.

Ben-Hur patrzył w dal.

— Co widzisz panie?

— Rzym! — odparł ponuro. — Rzym i jego legiony. Walczyłem z nimi i znam ich potęgę.

— Ach! — rzekł Simonides — ty będziesz wodzem legionów króla i wśród milionów wybierać będziesz.

— Wśród milionów? — zawołał Ben-Hur ze zdziwieniem.

Simonides milczał chwilę, a potem rzekł:

— Nie dręcz się, panie, potęgą Rzymu. — Tu Ben-Hur spojrzał na kupca pytająco. — Pokazałem ci króla ubogo przybywającego do stolicy i widziałeś go po prawej, a Rzym po lewej i rzekłeś: żaliż może on zdzierżyć?

— Zaprawdę, odgadłeś, takiemi były moje myśli.

— O mój panie — ciągnął Simonides — nie masz pojęcia, jako potężnym jest Izrael. Ty sobie go wyobrażasz niby starca płaczącego nad rzekami Babilońskiemi. Nie myśl tak, a udaj się do Jerozolimy koło Wielkiej Nocy, stań nad brzegiem Ksystu, albo na ulicy Berber i ztamtąd przypatrz się narodowi. Obietnica Pana, uczyniona Jakóbowi, gdy opuszczał Padam Aram, stała się prawem. Naród nasz nie przestał się mnożyć, nawet w niewoli, czy pod jarzmem Egipcyan, czy pod rzymskiem i jest zaprawdę wielkim narodem. Tak, wierzaj mi, panie; — chcąc poznać siłę, na jaką może liczyć nowy król, nie trzeba rachować najbliższych, ale i tych, co w najodleglejszych stronach wiarę w jednego Boga wyznają. Zwyczajem jest mówić i myśleć o Jerozolimie jak o Izraelu, tymczasem jest ona jako złoty haft na koronacyjnym płaszczu Cezara, kamieniem świątyni, sercem w ciele. — Odwróć twe oczy od legionów rzymskich, choć potęga ich tak wielka, a porachuj szeregi wiernych, co czekają na dawne hasło: „Izraelu spiesz do namiotów!” Zlicz tych, co żyją w Persyi, a są dziećmi tych, co woleli pozostać na obczyźnie i tych, co zamieszkują brzegi Afryki i Egiptu. Porachuj panie, Hebreów osiadłych dla zysku na Zachodzie w Bodinum i Hiszpanii, nie zapomnij synu Izraela, czystej krwi prozelitów (Prozelita, niewierny, który przyjął wiarę żydowską. Dzisiaj nazywamy prozelitą każdego, kto zmienił wiarę.) — w Grecyi i na wyspach rozsianych wśród wód Oceanu, dalej w Poncie, w Antyochii, a i tych, co żyją w samych nieczystych murach Rzymu. Małoż to czcicieli liczy pan wśród tych, co niedaleko nas na pustyni w namiotach mieszkają, lub tych, co wzdłuż Nilu osiedli! I nad Morzem kaspijskiem i w starym kraju Gog-Magog żyją nasi bracia jako odłam tych, którzy rok rocznie, uznając Boga, składają dary w świątyni — i tych policzmy! Gdyśmy tak skończyli rachunek, spójrz panie, na szereg mieczy oczekujących wodza, bo oto królestwo czeka na Tego, który ma uczynić sąd i sprawiedliwość na całej ziemi, więc tak w Rzymie, jako na Syonie, a ostatnie słowo to pewność, że co może Izrael, to może i Król.

Obraz nakreślony był z zapałem; dla Ilderima był on niby pobudką wojenną; wołał też z żalem, powstając: —

— Ach, gdybym był młodym!

Ben-Hur natomiast siedział nieruchomy i nie dziw, mowa kupca była wezwaniem go do poświęcenia mienia i życia tajemniczej istocie, która była źródłem nadziei tak Simonidesa, jak pobożnego Egipcyanina. Myśl ta nie była nową, owszem, nieraz jak wiemy, odbiła się o jego uszy, czy to w rozmowie z Malluchem w rozkosznym gaju Dafny, czy to wyraźniej, gdy Baltazar wykładał mu swoje pojęcie o królestwie, później jeszcze wśród cieni starego Gaju, gdzie właściwie przyszedł do postanowienia dość przykrego i bolesnego. Dziś rzeczy miały się inaczej, dziś widział, że Pan jest w tem dziele, cała zaś sprawa świętą. Czuł, że się przed nim otwarła jakoby brama dotąd zamknięta, a oświecająca go nagłem światłem, wzywającem go do służby, co była niby spełnienim jego marzeń. Służba to w daleką wiodąca przyszłość, pełna nagród za spełnioną powinność, słodka i miła dla jego słusznej dumy. Brakło tylko jeszcze jednego skinienia.

— Wszystko co mówisz, Simonidesie, uznaję — rzekł Ben-Hur — przypuszczam, że król przyjdzie i założy królestwo podobne Salomonowemu; przypuszczam także, że oddam siebie i wszystko co posiadam Jemu i Jego sprawie co więcej, wierzę nawet, że cały bieg mego życia i szybki wzrost twego majątku były zrządzeniem Bożem w najwyższym celu, — to jednak nie znaczy, abyśmy mieli działać na ślepo. — Nasuwa się pytanie, czy mamy czekać na króla i jego wezwanie, czy już zacząć działać? Masz wiek i doświadczenie za sobą, mów!

Simonides nie ociągał się z odpowiedzią. List, który trzymam w ręku — rzekł — nie zostawia nam wyboru. Jeślibyśmy nie działali, ulegniemy Messali i Gratusowi, wpływ nasz w Rzymie nie pokona ich, a tutaj zabraknie sił. Gdy cię raz schwycą, zginąłeś, a jakiem jest ich miłosierdzie, wiem najlepiej. Na to wspomnienie zadrżał starzec.

— Panie mój! mówił dalej, zwalczając wzruszenie — ty sam pobudzasz mnie do działania.

Ben-Hur zdawał się nie rozumieć tych słów, Simonides mówił dalej: Gdym był młodym jokiż świat cudowny widziałem przed sobą.

— Nie brakło ci mimo to siły do poświęcenia.

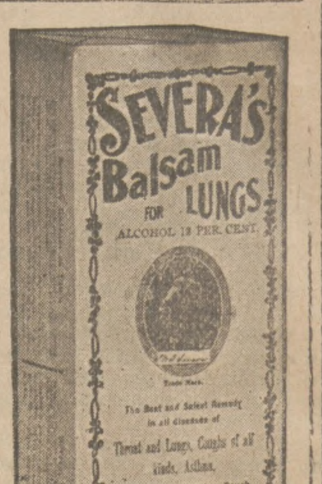
— **Tak, dała mi tę siłę miłość.**

(Ciąg dalszy nastąpi).

Severy famililne lekarstwa są doskonałemi w różnych powszechnych chorobach, ulgę i zdrowie przynoszącemi medycynami. Nie twierdzimy jednak aby jedno lekarstwo, pomocnem było na wszystkie choroby.

Ofiary zapalenia płuc

Zapalenie płuc, ta najgroźniejsza choroba płuc, sprowadzu corocznie tysiące nieszczęść. Często mężczyzna lub kobieta w pełnym zdrowiu i w żywotniej sile dostaje zapalenie płuc przy nagłem zaziębieniu i umiera w niewielu dniach. Wypadki takie są powszechnie wiadome. Dlatego koniecznem jest rychłe odpowiednio zastosowane leczenie w samym początku choroby. O naki powszechne zapalenia płuc są: Nagłe dreszcze, ostry ból w boku lub piersiach ciężki oddech, wysoka gorączka i kaszel. Przy takich objawach zaczynajcie zaraz używać

Severy Balsamu na Płuca

abyście nie ulegli ciężkiej chorobie suchot. Połóżcie chorego do przestronej dobrze przewietrzonej izby. Natrzejcie piersi choremu **Severy Olejem św. Gotharda** [50c] i dawajcie mu **Severy Febrokura** [75c] na wypadek gorączki. **Balsam na płuca** ma podwójną moc w tych wypadkach, gdyż ogranicza zapalenie i kaszel, a goi płuca. — **SEVERY BALSAM NA PŁUCA** jest nieocenionym we wszystkich chorobach ustroju oddechowego, jako to: katar płuc, astma, koklusz, krup, chrypka lub uporczywy trapiący kaszel, które przy zaniedbaniu doprowadzić mogą do suchot. Cena 25c i 50c.

Zwraca siły.

Mdłości, słabość, utrata energii, brak sił żywotnych, dolegliwości żołądkowe i t. p. przypadłości i niedomagania, tamują waszą produkcyę życia.

SEVERY BALSAM ŻYCIA

dodaje nowych przyrodzonych sił i świeżości każdemu ustrojowi i wlewa nowe życie. Jest to idealny odrodziciel całego systemu. Cena 75c.

BÓL GŁOWY

kataralny i żółcionośny.

Zastosujcie sobie wolny stolec **Severy Laxotonem** [25c] a do natychmiastowej ulgi zażyjcie **Severy Opłatki na ból głowy i neuralgię.** Cena 25c.

Antoni Pospisil, z Todny, Wis., pisze:

"SEVERY OPŁATKI przeciw bolu głowy robią mi zawsze ulgę i zawsze je zażywam gdy mnie głowa boleć zaczyna".

Zdrętwienie i nieczynność Wątroby!

Język obłożony, przytępienie, ciężki ból w okolicy żołądka, niezwyczajne nabrzmienie na prawej stronie, ból głowy i smak gorzki w ustach. Gdy poczujecie te objawy, wasza wątroba i nerki potrzebują uspokojenia. Przyprowadźcie je do prawidłowej czynności używając

Severy Lekarstwo na Nerki i Wątrobę

które jest najlepszym środkiem uzdrawiającym w tych chorobach. Cena 75c i $1.25.

Severy Czyściciel Krwi

Stefan Pacholski z Anita Pa., pisze co następuje:

Ja Stefan Pacholski i cała moja rodzina, gorąco dziękujemy Panu niniejszem za dobre lekarstwo, Severy Czyściciel Krwi, pomogł mojej żonie zaraz i wyleczył ją zupełnie; wygląda z dnia na dzień młodsza i rzeźwiejsza. Jest czerstwa jak kwiatek i zdrowie swoje zawdzięcza jedynie znakomitemu Severy Czyścicielowi Krwi.

Cena $1.00.

Do nabycia we wszystkich aptekach. Porada lekarska darmo.

ŻĄDAJCIE W APTECE SEVERY POLSKI KALENDARZ NA ROK 1908.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ŻMIJECZNIK.

Najskuteczniejszy i najlepszy środek przeciw Reumatyzmowi, Bolenie krzyża, Neuralgii, Katarowi, Bólowi głowy, Zaziębieniu, Bólowi gardła i Kurczom.

LEKARSTWA POLSKIE wyleczyły tysiące, uzdrowią i ciebie.

Spis i Ceny Polskich Lekarstw, które można dostać u każdego sztornika.

Egiuterro No 1	25c
Egiuterro No 2	50c
Żmijecznik	25c
Krople Maciczne	35c
Maść Niedźwiedzia	25c
Trojanka	25c
Liniment dla dzieci	25c
Lekarstwa na kaszel ostry	25c
Lipowy Balsam na Płuca	25c
Anty Lakson dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dorosłych	35c
Woda od Boleści Ocz	25c
Ogniociąg na Poparzenie	25c
Krople Żołądkowe	25c
Lekarstwo na zatrzymanie Krwawej Biegunki dla dorosłych	75c
Nowa kuracya Reumatyzmu	$3.50c
Lekarstwo na niestrawność	50c
Proszki na uśmierzenie bólu głowy	10c
Krople na ból zębów	10c
Maść przeciw psuciu się i poceniu nóg	25c
Żelazny Wzmocniciel Zdrowia	50c
Lekarstwo na uspokojenie dzieci	25c
Lekarstwo na odciski czyli nagniotki	15c
Gryp Kiur	$1.25
Włos Ochron	50c
Proszki na Wątrobę	35c
Rekosiek	25c
Kinder Balsam	25c
Krople Bobrowe	50c
Łagodnik	$1 00
Odnowiciel Krwi	$2.00
Nerwocisz	$1.00

Specyalne Leki przyrządza podług dokładnego opisu choroby. — Załączcie 2c. markę pocztową i piszcie do:

Albert G. Groblewski, 111 Main Street PLYMOUTH, PA.

Potrzeba: Na każdą okolicę, gdzie jeszcze nie ma, potrzeba mi dobrego Agenta w celu rozpowszechnienia Żmijeczniku Lekarstw Polskich. Napiszcie po warunki.

TELEFON BELL 721 GRANT.
M. Fifer & Co.
POLSKI POGRZEBOWY
WYNAJMUJE POWOZY I BRYCZKI NA WESELA, CHRZCINY, POGRZEBY i t. d.
Trumny po najniższych cenach.
2317 Penn Ave. Pittsburg, Pa. 318 Olivia St. McKees Rocks, Pa.
MIESZKANIE: 167—44 St.

JAN RATAJCZYK.
— Salun i Restauracya. —
1319 PENN AVENUE.
Wyborne napoje. — Ciepłe przekąski, wyborowe obiady

JOS. GRABOWSKI
Salun i Restauracya
Świeże piwo. Wonne cygara.
1441 PENN AVENUE

Hotel Merkle
CHARLES MERKLE, właściciel
Najlepsze Piwa, Wina, Wódki, Likiery. Smaczne przekąski.
1521 Penn Ave. 1521
TELEFON: P. & A. 717 Main.

Salun i Restauracya,
JAN D. KLAWON, Prop.
1519 PENN AVENUE.
Salun mój zaopatrzony w najrozmaitsze go gatunku napoje, jako to: Wina, Likiery, Wódki i Piwa.

Najnowszy Wynalazek.
Najniezawodniejszy środek na porost włosów i zapobiegający wypadaniu. Porada darmo! Adres:
Prof. J. M. Brundza, Brooklyn, N. Y.

NAJSTARSZA
Polska Balwiernia
W. Sobczynskiego
Stawianie Baniek i Pijawek moją specyalnością.
3106 Brereton Ave.
13 Warda na górach.

DAMSKIE - POZŁACANE - ZEGARKI od $8 i wyżej u
H. O. SCOTT
złotnik
2825 Penn ave.
Pittsburg, Pa.

TELEFON P. & A. 310 — Bell 1737 Grant.
JOHN KEARNS,
Skład Wyśmienitych
WIN, WÓDEK i LIKIERÓW.
1539 PENN AVENUE.

DOBRA ROBOTA. NISKIE CENY.
JOSEPH IRLBACHER,
CZYŚCI NAPRAWIA i ODPRASOWUJE UBRANIA.
Po zniżonych cenach.
nar. 37ej i Butler ul. Pittsburg, Pa.
OBA TELEFONY.

W. DOGONKA,
KONTRAKTOR i BUDOWNICZY.
124-42nd Str., Pittsburg, Pa.

ANTONI JAWORSKI,
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA)
3208 Dickson ul.
Ma na składzie zawsze świeże Mięso i Wędliny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa.
Popierajcie Rodaka!

CZYTAJCIE „WIELKOPOLANINA.”

OPŁACI się wam oddawać waszą bieliznę do prania
DO BARNES LAUNDRY CO.
jeżeli chcecie mieć dobrą pracę.
TROY LAUNDRY, 30 & Penn Ave. PITTSBURG.

..Galingera Bargain Store..
Zegarki Elgin i Waltham $3.75 i wyżej. Złote pierścienie ślubne $4.50 i wyż. Pierścienie z prawdz. dyamentami, szpilki i spinki od $3 95 i wyżej. Skrzypce, Gitary, Mandoliny, od $1.65 i wyż. Bassy od $7 75 i wyżej.
Pożyczamy pieniądze na zastaw na 5 pr.
1200 Penn Ave. 1200

M. SZELĄG
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA).
318 Hancock St.
Mięso świeże i Wędliny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa.
Poleca się poparciu Rodaków.

Fallert
Fotografista
Fotografujemy przy elektrycznym świetle, nie potrzebujemy słońca.
OTWARTE w sobotę do 9,30 wieczór, w niedz. do 5-ej popołud.
1207 Carson St. S. S.

Chas. Brosky,
POLSKI HOTEL,
Importowane i Krajowe Wina. Likiery, Brandy, rozmaite piwa i wonne cygara.
PIERWSZORZĘDNA RESTAURACYA
w której zawsze dostać można polskie obiady Usługa grzeczna i skora.
2734 PENN AVENUE.

KUPUJ
Swieże Lekarstwa
— u —
Vilsack Drug Co.
Swieże leki. Najniższe ceny. Ceny zniżone na wszystkie Lekarstwa.
Vilsack Drug Co.
Róg Penn ave., i 29 ulica.

CZYŻEWSKIEGO

Gorzkie Wino

przywraca chęć do jadła, udoskonala smak i trawienie.

Jeżeli cierpisz na brak snu, jeżeli nie możesz jeść i czujesz się osłabionym, nie czekaj, nie odwlócz, lecz zaraz kup sobie butelkę a ono cię wzmocni i uzdrowi.

Bardzo skuteczne dla słabych kobiet.

Cena $1.00 za butelkę.

Dostać można w każdej aptece.

Jedyny wyrobiciel:

B. J. CZYŻEWSKI, BRADDOCK, PA.

Polska wieś w Ameryce

pod nazwą „Kościuszko“ w Missouri, podzielona na sposób starokrajski, gdzie domy i zabudowania gospodarcze razem, a wokoło domu dość miejsca na sad i ogród warzywny. Sąsiedztwo bliskie, polska szkoła i kościół w pośrodku wioski pobudowane będą). Stacya kolejowa i poczta już teraz na miejscu. Grunt w okolicy tej jest urodzajny i rodzi wszelkiego gatunku zboża, trawy, ogrodowiznę i owoce. Powietrze czyste i klimat zdrowy, zimy łagodne, upały latem nieznane. Dobrej wody do picia zawsze poddostatkiem. Pastwiska dobre, k arunek łatwy, zwierzyny nie brak. Cena gruntów po 7 dolarów za akier i wyżej. Warunki kupna przystępne i długi czas do wpłaty. Dobry tytuł posiadłości. Wolna jazda dla kupujących. Po mapy, opisy i bliższe szczegóły tyczące się wsi tej, piszcie po polsku do:

UNION LAND CO.

ROOM 401

260 So. Clark St. Chicago, Ill.

Leopold Buchholz,

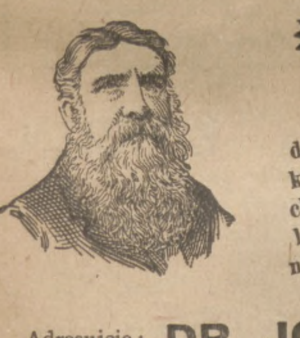
Kontraktor i Budowniczy,

3025 Brereton Ave., — Pittsburg, Pa.

Przyjmuje kontrakta na wszelkiego rodzaju budowle; murowane i drewniane; i wykonuje je stosownie do przepisów budowlanych, trwało, gustownie i tanio. Wykonuje również wszelkiego rodzaju reperacye. *Poleca się poparciu Rodaków.*

50,000 KSIĄŻEK DARMO PRZEZ POCZTĘ,

Omawiających choroby mężkie szczególnie.

Ta książka zawiera wiele illustracyi i jest składem wiedzy tak dla młodych jak dla starych, którzy cierpią na osłabienie, nadużycia, nerwowe choroby, zatrucie krwi, ściągnienia, chorobę nerek lub pęcherza. Ona objaśnia, jak by można w tajemnicy i z powodzeniem wyleczyć się w domu.

Adresujcie: DR. JOS. LISTER & CO., 40 Dearborn Street, P. A 11, CHICAGO, ILL., U. S. A.

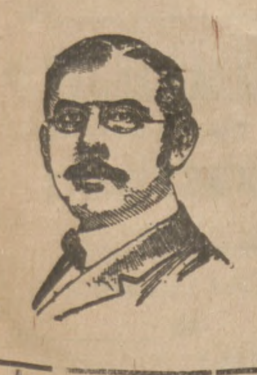
JEDYNA POLSKA LECZNICA w Pittsburgu

EUROPEJSKIE SANITARIUM

3613 Penn Avenue, Pittsburg, Pa.

Leczymy wszystkie choroby wewnętrzne i zewnętrzne w najkrótszym możliwie czasie i podług zasad nauki i wiedzy lekarskiej.

Godziny ofisowe: Od 9-ej rano do 8-ej wieczorem. — W niedzielę od 10-ej do 4-ej po południu.

Choroby Mężczyzn!

Specyalista chorób męskich w mieście Pittsburgu, który może mówić po polsku.

Nie czekaj, aż cały system opanowany zostanie chorobą — aż cały system nerwowy zostanie zwichnięty, a ty sam staniesz się niezdolny do pracy i obcowania z ludźmi.

Niepewne, połowiczne leczenie tylko szkodzi zdrowiu. Najgorsze przypadki, jakie leczyliśmy, są te, które niedobrze leczono, zanim się udano do mnie. Ja leczę przez zapobieganie chorobom i jestem przeciwny krajaniu i bolesnemu leczeniu. Każdy chory powinien być leczony jak najostrożniej i na stałe. Ja nie daję fałszywych i szumnych obietnic; ani nie obiecuję wyleczyć kogoś w paru dniach, aby ściągnąć jak najwięcej pacyentów. Lecz ja gwarantuję zupełnie bezpieczne i stałe wyleczenie w najkrótszym możliwie czasie, bez pozostawienia w systemie żadnych złych skutków. — Mój system jest tani i pewny. — Ja leczę:

Sekretne Choroby w 3 do 5 dniach.	Stracone Siły męskie leczę w 14 dniach.	Reumatyzm najrozmaitszy, szybko.
Zakażenie Krwi w 30 dniach, — bez użycia merkuryusza lub potażu.	Osłabienie narządów ciała i męskości przywracam do normalnego stany w krótkim czasie.	Varicocele leczę w 15 dniach.
Strykturę bez bolu i bez noża.		Wrzody i wyrzuty skorne leczę prędko i skutecznie.
Hydrocele w 24 godzin. bez operacyi.	Choroby Nerek, pęcherza i t. p. leczę bardzo prędko.	Eczema i t. p. dolegliwości leczę w bardzo krótkim czasie.

GODZINY OFISOWE: Od 9-tej rano do 9-tej wieczorem w dnie powszednie. W niedzielę od 9-tej rano do 4-tej po poł. Mieszkam w Pittsburgu od 15 lat w tem samem miejscu. Mówimy po polsku, rusku, słowacku i niemiecku.

Dr. LORENZ

614 Penn Ave. - - - Pittsburg, Pa.

KRZYŻ na STEPIE.

POWIEŚĆ.

przez

Józefa Korzeniowskiego.

(Ciąg dalszy).

Milcząc szedł pułkownik za niemi; a gdy firanka namiotu zapadła, stał jeszcze przez czas niejaki na tem samem miejscu, potem zwolna odchodząc, minął obóz, szedł coraz dalej, dalej i długo jeszcze błąkał się po stepie.

Nazajutrz przy śniadaniu, pod pozorem, że droga dalsza daleko będzie przykrzejszą i że nie mógł jeszcze wszystkiego przygotować, aby ją jakkolwiek znośną uczynić, zaczął prosić pułkownik, aby jeszcze na parę dni zostały.

Radość niewypowiedziana ożywiła poważne jego lice, gdy ciotka, patrząc na zapłonioną Kaliniecką, uprzedziła jej odpowiedź i rzekła:

— Tak nam tu dobrze, panie pułkowniku, że nie miałybyśmy potrzeby spieszyć, gdyby nie zdrowie mojej siostrzenicy, które wymaga ratunku. Ale już ta sama podróż wpływa widocznie na jego polepszenie, sądzę więc, że mu się uszczerbku nie zrobi, gdy się ona cokolwiek dłużej przeciągnie Dziękujemy ci więc, panie pułkowniku, że nam ofiarujesz odpoczynek tu, gdzie samo powietrze jest balsamem i przyjmujemy go z ochotą i wdzięcznością.

Ucałował rękę ciotki pułkownik, a gdy spojrzał na twarz Kalinieckiej, wyczytał uszczęśliwiony w jej pięknych oczach jak całem sercem, całą duszą odpowiedź jej potwierdzała. — Ta pewność, że jeszcze czaz niejaki razem zostaną, — dodała dźwięku jej głosowi, swobody jej wszystkim poruszeniom, słowem w całą jej istotę wlała więcej zdrowia i życia.

Rozkosznie i szybko przemijał ten dzień na obchodzeniu obozu, na egzaminowaniu wszystkich jego szczegółów, na opowiadaniu, jak i kiedy to i owo powstało.

Po obiedzie, który był zastawiony na galeryi, nowym pułkownik ucieszył ją widokiem. Znudzony widać, że tak długo pana swego nie widzi, dzielny arabczyk rżał ciągle na uwięzi. Kazał go więc pułkownik puścić swobodnie; a on, dostawszy się na wolność, pobujał czas niejaki po stepie, a potem przybiegł w całym kłusie przed galeryą. Tu stanął, lekko zarżał i strzygąc uszkami i iskrzącem błyskając okiem, nowym dla siebie osobom przypatrywać się począł. W tak zadziwionej postawie cudnie wyglądał ten piękny syn pustyni, z jedwabną, cokolwiek żółtawą grzywą, z połyskującą mleczną siercią i z czarnemi jak węgiel oczami. — Prześliczny co do kształtów, rączy jak wiatr, przywiązany jak najwierniejszy legawiec, znał też on doskonale głos swego pana, tęsknił za nim i każde jego skinienie rozumiał. Miał już lat dziesięć, a przecież ogień zdawał się pryskać z jego oczu i krew drgała w żyłach, które go wyraźnie jak sieć jaka obiegały. Nie mogła się napatrzeć heroina nasza pięknemu zwierzęciu i ośmielając się przystąpiła bliżej, głaskała jego łabędzią szyję i bawiła się z jego zgrabną mordeczką. On z początku chrapał, przyglądał się i niby się zżymał; ale wkrótce oswojony, patrząc jej bystro w oczy, wyciągał do niej łeb swój i wargami delikatne jej paluszki chwytał.

Łatwo sobie wyobrazić stan pułkownika, gdy patrzył na te jej igraszki ze swoim faworytem, na zgrabność jej ruchów, na jej lice, któremu obawa i radość z jej pokonania przydawały kolorów i wdzięku.

Przed wieczorem podróżne nasze, rozgościwszy się już na dobre, siedziały na galeryi z robotą w ręku, a pułkownik, który stał obok, odpowiadając na zrobione sobie zapytanie, tak mówił:

— Wielebym miał do powiedzenia, nimbym zaspokoił ciekawość pani, dlaczegom wybrał to miejsce na letnie mieszkanie i dlaczego je polubiłem.

— A jeżeli będzie wiele, czy pan sądzisz, że mnie to znudzi? — rzekła, patrząc mu w oczy z wyrazem współczucia i przywiązania. — Miejsce to piękne, poetyczne, żyje się tu swobodnie, oddycha się pełną piersią; czuję ja to sama — dodała, kładąc rękę na sercu — przecież musi być jakiś jeszcze powód, żeś pan je obrał przed innemi, że tu lat kilka przebywasz w samotności; że, jakeś sam mówił, tęsknisz za niem w zimie i skoro lato powraca, uciekasz z pomiędzy ludzi i jak ptak wędrowny ciągniesz na pustynię.

Uśmiechnął się pułkownik na to porównanie i siadając, odpowiedział:

— Byłem od młodości dzikim odludkiem, lubiłem zawsze swobodę i niezależność; urodziłem się i wychowałem na stepie ukraińskim i może we mnie jest coś kozackiej natury, lubiącej samotne bujanie i nie cierpiącej, aby cokolwiek zawadzało oku i myśli. Jednakże mimo to był jeszcze inny powód, który mnie zniechęcił do tak nazwanego cywilizowanego społeczeństwa, który mnie skłonił uciec na Wschód przed jego zepsuciem i formami, a potem przywiązał do tego miejsca, odpowiadającego tak dobrze i mojemu usposobieniu i nawyknieniom, nabytym w czasie długiej podróży. Żywot mój był zawsze surowy; kochałem gorąco rodzinę, przyjaciół i ziemię naszą; ale do dwudziestego ósmego roku życia żaden powab nie skłonił mojego oka i duszy, żaden wdzięk ni zwyciężył mojej obojętności i do słodszych nie zniewalał związków. Nie był to skutek zimnego serca — dodał pułkownik, patrząc z miłością na młodą kobietę, która cokolwiek pobladła, gdy to mówił — ale może skutek nierozważnej dumy dzikiego z natury młodzieńca, który bał się jarzma i żałował swojej swobody. Przecież w tym czasie znalazła się istota, dziwna pięknością, dowcipem i tem wszystkiem, co może podbić i zniewolić, która złamała ten opór i skłoniła do słodkich zabiegów. — Wstydziłem się ich z początku, lecz wkrótce zwyciężony, już byłem blizki zawarcia związku, któryby mnie był związał na wieki.

— Było to w roku 1807, gdy zwycięzca austerlicki zajęty był traktatem w Tylży, a armia jego wysysała do reszty biedny i znękany kraj, szydząc z jego obyczajów, zabierając wszystko, co się wziąć dało i dziwiąc się, jak my możemy kochać taką brzydką sośninę i tak grząskie bagna. Dom mojej narzeczonej stał się zbiegowiskiem francuzkich oficerów wyższej rangi. — Ściągało ich gościnne wylanie rodziców, a szczególniej wdzięki i dowcip panny, wychowanej całkiem po francuzku i umiejącej kierować rozmową żywą i zręczną. Ale i ona coraz więcej zaczynała cenić i lubić ich towarzystwo. Przykro mi było widzieć ją ce wieczór wystrojoną, wyglądającą niecierpliwie godziny salonewej, roztargnioną ze mną i patrzącą co chwila to na zegar to ku drzwiom, czy się nie otwierają. Podwójnie bolałem na widok tej rozwijającej się kokieteryi; raz, że mi dawała słuszne trwogi o całą moją przyszłość, a powtóre, że przedmiotem jej byli ci, co nas durzyli dla swojego interesu,— którzy w każdym kroku, w każdem słowie obrażali nas w tem, co nam było najdroższem i najmilszem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

HUMORYSTYKA.

Czemu?......

— Nie płacz, Józiu, ojciec cię bije, bo szczęścia twego pragnie, bo cię kocha.

— To czego tatuś mamy nie bije, przecież mamę także kocha......

Dobrze określił.

— Proszę o kapelusz dla mojej żony.

— A jaką głowę ma pańska małżonka?

— O, bardzo upartą!

Zna ją.

Żona: — Ach! mężu, jak mnie głowa boli.

Mąż: — Iii.... zatrzymaj się z migreną do soboty. Nie mogę ci przecież kupić kapelusza, dopóki „pejdy” nie zapłacą.

Złośliwy.

Pewna stara panna, wstrętnie brzydka, spaceruje z pączkiem róży u piersi. Jakiś chłopak obserwuje ją tak dalece, że to aż damę rozgniewało.

— Cóż się tak gapisz na mnie smarkaczu?

— E, nie! ja się tylko dziwię, że taki stary krzak jeszcze pączki puszcza!

OGŁOSZENIE.

Zęby mało używane są do sprzedania — po zmarłej żonie — za położeny z podniebieniem.

W Pittsburgu.

— Słyszeliście, Bartłomieju, że od Nowego Roku, to ani jednej karczmy nie będzie na świecie, ani na wsi, ani przy drodze, ani nigdzie.

— A jeżeli kto zechce się gorzałki napić, to dokąd ma iść?

— Ha, chyba do apteki.

W więzieniu.

Za godzinę pójdziesz na szubienicę. Czy masz jakie życzenie?

— Tak, chciałbym jeszcze zrobić podróż naokoło świata.

Z koszarowej szkoły.

Jenerał: — Czyim razkazom masz być zawsze posłuszny?

Szeregowiec: — (służący oficera) — Rozkazom mojego pana kapitana.

Jenerał: — Dobrze, a kogo słuchać ma twój pan kapitan?

Szeregowiec: — Pani kapitanowej.

W menażeryi.

Matka; — Podajże Andziu, słoniowi bułkę nie bój się!

Andzia; — A gdzie słoń ma buzię mamusiu, bo, bo i z tyłu i z przodu ma ogonek.

Chłopska filozofia.

— Mimiec to ci nie po ludzku godo.... Nie powi na „nóż“ — „nóż“ jak on się nazywa naprawdę, ino „meser,“ aby go nikt nie zrozumiał....

Jedyne lekarstwo

— Jakie jest lekarstwo przeciw pluskwom?

— Co noc wysmarować łóżko terpentyną i.... iść spać do stodoły.

U wypychącza zwierząt.

— Co kosztuje wypchanie małpy?

— To zależy, czy moja skóra czy też pańska?

Duma ojcowska.

Czy to prawda, że twój syn jest dozorcą więzienia?

— Tak, ale tam sami porządni złodzieje siedzą.

Co mąż robi?

— To pani jest mężatką? A co mąż pani robi?

— Kocha mnie.. ...

Przed wyborami w Galicyi

Komisarz: — Kogóżbyście tak wójcie na posła miarkowali?

Wójt. — Ano, moją bąbę! Pedom panu kunwisorzowi straśny pysk!

W sądzie.

Sędzia. — Dlaczego obwiniony wymierzył skarżącemu policzek, skutkiem którego powstała w szynku bójka ogólna?

Obwiniony. — Przecież musiał ktoś zacząć panie sędzio.

LILLEY UNIFORMY

Umundurowania i t. d. dla Polskich Towarzystw są wyrabiane ściśle według reguł.

Są one najdoskodalsze i wytrwałe, najlepsze, jakie można kupić.

Ceny nigdy nie były niższe jak obecnie. Piszcie po katalogi i szczegółowe opisy.

Pittsburg Office: 410 FERGUSON BLDG.

The M. C. LILLEY & Co., COLUMBUS, OHIO.

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

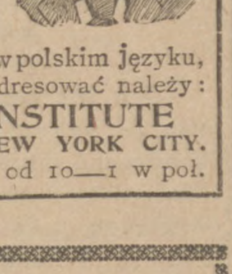
Dr. MIELKE Medical Director.

Chorzy, którzy już o odzyskaniu swego zdrowia zwątpili, powinni się udać do naszego Szefa Doktora, posiadającego tysiące listów dziękczynnych, z których tylko pare umieszczamy.

Cierpiałam na katar żołądkowy, zawrót głowy, krótki oddech i brak apetytu, a Doktorzy w Warszawie i Ameryce uznali mnie za nieuleczalną. Collins Medical Instytutowi kompletne me wyzdrowienie zawdziczam.

Michalina Mokrowiecka, 45 5th St. Passaic N.J.

Chorowałem na nerki i żołądek, a wszystkie zabiegi i środki nic mi nie pomogły, aż udawszy się do Collins Medical Institute, radykalne me zdrowie odzyskałem.

Jos. Nickel, 251 Cypres Ave. Johnstown, Pa.

Udając się do nas o pomoc lekarską, prosimy pisać w polskim języku, opisując dokładnie wszystkie swe symptomy. Adresować należy:

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St. NEW YORK CITY.

Godziny ofisowe od 10—5 w Niedziele i Święta od 10—1 w poł.

Pennsylvania National Bank

Narożnik Penn i Butler ulicy pomiędzy 34-tą i 35-tą ulicą.

Kapitał i nadwyżka: przeszło $370.000.

Jest to jeden z najpewniejszych Banków w Pittsburgu. — Płaci 4 dolary od sta od wkładek na dłuższy czas. — Wysyłamy pieniądze do starego kraju po niskich cenach — i sprzedajemy szyfkarty do i z Europy. - - - - -

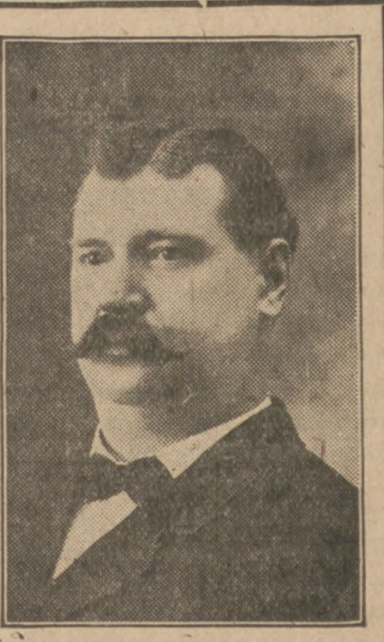
Godziny bankowe: codziennie od 9-ej rano do 3-ej po poł. — w sobotę od 9-ej do 12-ej w połud. i od 5-ej do 9-ej wieczorem.

I. J. SZCZYGIEŁ, Zarządca polskiego oddziału.

J. S. SEAMAN, Prezydent. R. M. DAVIS, Vice-prezydent.

S. M. BAUERSMITH, Kasyer.

JEDYNY POLSKI HURTOWNY SKŁAD

Win, Wódek, Likierów, Piw krajowych i zagranicznych

F. Posłusznego

S. S. 1109 Carson str.

Zawiadamiam Szan. Publ., iż skład mój zaopatrzony jest zawsze w wielki zapas

Win, Wódek i Likierów

które sprzedaję po niskich cenach. Zamówienia po za miasto wysełam punktualnie i opłacam przesyłkę.

Popierajcie Rodaka!

Towar dobry!

Najniższe ceny!

Słynny na cały świat i znany jako najlepszy specjalista chorób prywatnych i chronicznych

Dr. KOLER,

posiadający najlepsze dyploma i mający przeszło 16 lat ekspirencyi w leczeniu rozmaitych cierpień ludzkości. Wyleczył tysiące ludzi z niebezpiecznych chorób, którzy z wdzięczności rozgłaszają imię Dr. KOLER i polecają swym znajomym, nazywając go dobrym Samarytaninem obecnego wieku.

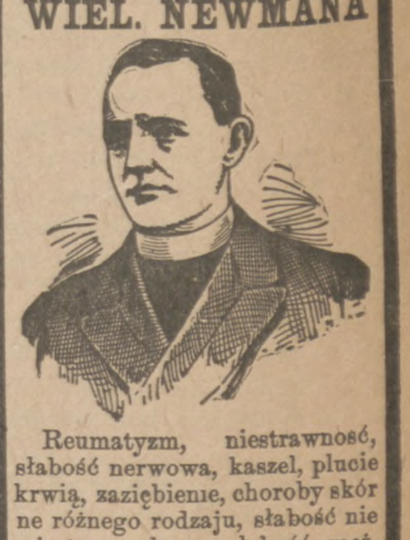
Jego porady są bezpłatne a otwarte i pełne współczucia. Jego skuteczność w leczeniu jest dowiedziona, — przez setki podziękowań od wdzięcznych jemu pacyentów. Dr. KOLER leczy wszelkie choroby skutecznie. Specyalność jego jest w leczeniu zastarzałych chorób nerkowych i reumatyzmu, kataru głowy, nosa, gardła i kanałów oddechowych, kataru żołądka i kiszek, liszaji, parchów, wyrzutów, zastarzałych ran, świerzbu, choroby pęcherza lub nerek, epilepsyę, i wszelkich chorób pochodzących z krwi. On leczy z jak najlepszymi skutkami wszelkie choroby kobiece, a zwłaszcza zastarzałe CHOROBY MACICZNE. On zwraca szczególną uwagę na wszystkie choroby prywatne i zaraźliwe (czy to nabyte lub z rodziców przekazane) jako to: syfilis, utrata siły męskiej, następstwa onanii itp., i leczy je prędko i skutecznie. Nie trzeba się wstydzić, lecz leczyć natychmiast, gdyż zaniedbanie się sprowadza gorsze następstwa i złe skutki na przyszłość. Należy pamiętać, że jednarazowe przybycie do biura i zasięgnięcie porady lekarza, więcej znaczy niż 20 listów pisanych przez pacyenta. Dr. KOLER mówi po polsku i sam daje poradę chorym, bez pomocy tłumaczów, których znajdziecie w każdem innem doktorskim biurze w Pittsburgu.

Godziny Przyjęcia: Od 9-ej rano do 9-ej wieczór. W niedzielę od 9 rano do 4 po południu.

Dr. KOLER, 644 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

CHOROBY

uznane za niewyleczalne były całkiem usunięte przez kuracyę WIEL. NEWMANA

Reumatyzm, niestrawność, słabość nerwowa, kaszel, plucie krwią, zaziębienie, choroby skórne różnego rodzaju, słabość niewiast po połogu, słabość mężczyzn i dzieci, ból w krzyżach, opuchlina it. d. wszystkie są jak najdokładniej leczone, aby nie powróciły.

Wyleczony z reumatyzmu bardzo przykrego.

Drogi Ks. Newmanie!

Dziękuję serdecznie za wyleczenie mnie z reumatyzmu. Myślałem z początku, że i Twoje lekarstwa nic mnie nie pomogą, bo już blisko końca byłem z lekarstwami a nie odczuwałem żadnej pomocy ale jak całkiem wypotrzebowałem je to tak jakby nożem odciął: ból całkiem mnie opuścił.

Ból ten znajdował się w lewem boku, w biodrze. Próbowałem lekarstwa dziesiątki gatunków, ale wszystkie nadaremnie że już nie miałem ochoty więcej próbować — ale szczęśliwie spostrzegłem ogłoszenie Twe w gazecie i jako ostatni raz zdecydowałem się do Ciebie pisać i teraz jestem przekonany skutkiem Twej kuracyi.

Oprócz tego cierpiałem wielkie zatwardzenie i kaszel, który w nocy mnie bardzo dusił, albo po wypiciu czegoś gorącego.

Jeszcze raz wyleczenie i tylko do Ciebie się udam w razie gdyby choroba się miała wrócić. Z szacunkiem pozostaję

Ant. Michalak, 508 E. 11 st., Duluth, Minn.

Wyleczony z womitowania krwią, palenia w środku i bólu piersiowego:

Kochany Ojcze Nemmanie!

Zasyłam ci stokrotne podziękowanie które mnie tak szczęśliwie do zdrowia przywróciły. Mam nadzieję że wyleczenie moje nie jest tymczasowe ale będę się cieszył dobrem zdrowiem w przyszłości. Używałem masę lekarstw, ale żadne tak skuteczne nie były jak od ciebie.

Pozostaję na zawsze wdzięczny

Fabian Kopczyk, Bok 488, Morris, Ill.

DARMO wyślę wam pouczającą książkę sposobu mojego leczenia. Piszcie dzisiaj a nie odwlekajcie jednego dnia. Zawsze załączyć 2c markę, Adres

REV. NEWMAN, 1361 W. Lake, Chicago, Ill.

W zgłaszaniu się wymień gazetę Wielkopolanina.

DOBRE RADY

Jeżeli chcesz wiedzieć JAK BYĆ PIĘKNĄ, Jak mieć ŁADNE i BUJNE WŁOSY,

to przyślij swoje nazwisko, dokładny adres, a my ci poszlemy darmo ładną książeczkę pod nazwą „DOBRE RADY“ z której możesz się dowiedzieć dużo pożytecznych rzeczy. Książeczka ta powinna być w każdym domu. — Nie zwlekaj, pisz dzisiaj, załącz 2c. markę. Adres:

The RUTKOWSKI Co.

73 W. Eagle St. Buffalo, N. Y

R. W. RAMSDEN,

PLUMBER.

Zakłada pompy, wanny kąpielowe, rury, wodociągowe i gazowe, — po nizkich cenach. —

1913 PENN AVE.

Gdy cierpicie na Cholerę Cholerynę, Biegunkę Kolki, Painters Colic, Letnią chorobę, Spazmy, Boleści brzucha i inne, gdy dzieci cierpią na rozwolnienie, używajcie Dr. Laudera ABSOLUTE SPECIFIC, najlepsze lekarstwo familijne. Żądajcie od aptekarza lub przyszlemy je pocztą. — CENA 25 i 30c.

CH. LAUDER, Allegheny Pa.

P. Walser,

Hurtowny Skład

Win, Wódek, Likierów i Piwa.

2710 Penn Ave.

Phone: P. & A. 1242 Main. BELL: 189 J. Fisk

Józef Walkowski,

Pierwszorzędna Grosernia

3201 Dickson ul. Pittsburg.

Handel mój zaopatrzony jest tylko w najlepszy towar. Ceny są niskie. Usługa uprzejma szybka, a miara i waga uczciwa.

Popierajcie Rodaka!

TELEFONY

BELL, Fisk 918 — P. & A. Lawrence 223

Fred. H. Cole,

2905 Penn Ave., Pittsburg, — Penna.

HURTOWNY DOSTAWCA WIN, WODEK, LIKIERÓW i PIWA.

Prędka dostawa towaru.

KRONIKA MIEJSCOWA.

X-ty SEJM UNII ŚW. JÓZEFA.

We wtorek, dnia 14go Stycznia, przed południem, rozpoczął się X-ty Sejm Unii św., Józefa.

Rano zebrali się Delegaci Sejmowi w hali par. św. Stanisława, — przy Smallman i 21ej ulicy, zkąd in gremio udali się na Sejmowe Nabożeństwo do kościoła św. Stanisława.

Mszę św., celebrował Wny ks. C. Tomaszewski w asystencyi Wgo ks. Willemsa, jako Dyakona i Wgo ks. Rachwalskiego, jako Subdyakona.

Kazanie Sejmowe wygłosił Wny ks. W. Przybylski z par. św. Wojciecha na South Side. — W mowie swej Wny Kaznodzieja przedstawił Delegatom ważność chwili i napominał aby w naradach swych pamiętali zawsze na dobro tej Organizacyi. — Mowa ta wygłoszoną została w sposób popularny a jednak w tak dobranych słowach i retorycznych zwrotach, że z taką mową można by śmiało wystąpić i na krajowym Sejmie we Lwowie.

Po Nabożeństwie udali się Delegaci na halę, gdzie stosownem przemówieniem zagaił Sejm p. P. Szałkowski z Homestead, Pa., długoletni Wice-Prezes Unii, pełniący dziś czynności Prezesa w miejsce Prezydent Unii, pana Jana Marona, który na Sejm nie mógł się stawić z tej przyczyny, że znajduje się w West Penn Hospital, gdzie się leczy od kilku miesięcy na złamanie nogi.

Miejscowy chór parafialny pod kier. p. L. Krampa, miejsc. Organisty, przywitał Delegatów na hali śpiewami patryotycznymi a Wny ks. P. Kwapuliński, miejsc. Proboszcz, powitał Delegatów w imieniu parafii.

Przewodniczący potem poprosił kapelana Unii, Wgo ks. C. Tomaszewskiego o odmówienie modlitwy, poczem rozpoczęto sprawy Sejmowe.

Przewodniczący, p. Szałkowski zamianował komisyę do sprawdzenia Mandatów (Delegaci: Józef Kozak, Wład. Watychowicz i W. Dytmer).

Komissyę Reguł Parlamentarnych: Adwokat F. A. Piekarski, T. Polański i Fr. Sporny.

Komissyę Zażaleń: Jakób Nakielski, Paweł Łozowski i Ben. Łapiński.

Komissyę Gospodarczą: Józef Walkowski, Jan Kulisiński, W. Szeląg, M. Okoński, Jan Świtała.

Następuje przedstawienie Mandatów Poselskich Komisarzom przez Delegatów, których jest 38. Poczem nastąpiło czytanie Protokółu z poprzedniego Sejmu.

O godzinie 12:15 w południe Przewodniczący odracza Sessyę do 2ej godziny po południu, a po stosownej modlitwie Delegaci udali się na obiad. s

(Na powyższem streszczeniu musimy zamknąć spis początku narad ponieważ zaraz po południu gazeta idzie pod prasę. — W przyszłym numerze podamy w całości dokładny spis narad Sejmowych. —

Redakcya.

— **Lekka Zima!**

— **Zmienna zima!**

— **W zaprzeszłym** tygodniu mieliśmy łagodne, jesienne powietrze.

— **Dopiero** w przeszłym tygodniu, we wtorek, dnia 7go Stycznia spadł znaczny śnieg i padał przez parę dni, przyczem i mróz był dość silny. — Poza miastem, w „kontrach" użyli farmerzy dobrej sanny przez trzy dni, lecz już w sobotę zrobiło się ciepło, i w niedzielę sanna ustała.

— **W Niedzielę** było o wiele cieplej ale jeszcze sucho, lecz w poniedziałek padał śnieg z deszczem i błoto mamy w Pittsburgu okrutne.

— **W Poniedziałek** mamy rano wilgotne powietrze a ku wieczorowi mróz i śnieg.

—**We wtorek** od rana mróz dość silny i piękna pogoda.

— **W tym tygodniu**, z powodu Sejmu Unii św. Józefa, wydajemy „Wielkopolanina" o dwa dni wcześniej niż zwykle, to jest, już we wtorek. — Dla tego wszelkie korespondencye i zawiadomienia jakie nadeszły we wtorek a nawet w poniedziałek po południu nie mogą być w tym numerze zamieszczone. — Tak samo już od Gwiazdkowego numeru, wydajemy „Wielkopolanina" o dzień lub dwa dni wcześniej, aby współpracownicy mogli wraz z innymi świętować Boże Narodzenie i Nowy Rok przypadały we środę, więc owe numery musieliśmy wydawać już we Wtorek każdego tygodnia.

— **Dowiadujemy** się z przyjemnością, że Rodak nasz, młody obywatel polski z 13ej Wardy, pan Tomasz Lipiński, postawiony został jako kandydat na urząd Dyrektora szkół Publicznych w swojej Wardzie; zaś pan J. Kosmalewicz jest kandydatem na Wardowego Assesora. — Radzimy polskim obywatelom owej Wardy aby całemi siły pomagali tym Rodakom swoim do osiągnięcia owych urzędów, jeżeli bowiem oni zostaną na te urzędy wybrani, to będzie z tego wygoda wielka dla Polaków, a szczególnie dla tych, którzy nie władają dobrze angielskim językiem, gdyż obecnie, z angielskimi urzędnikami trudno się takim porozumieć, — i z tego powodu polscy właściciele domów muszą nieraz płacić większe niż się należy podatki. Popierajmy więc naszych polskich kandydatów.

REGISTRACYA.

Pamiętajcie, że w przyszłą Sobotę dnia 18go Stycznia jest ostatni dzień registracyi, że każdy Obywatel, który z opieszałości lub jakiej innej przyczyny nie dał się registrować zeszłej jesieni, powinien się dać registrować obecnie.

Również ci wszyscy, którzy dali się registrować zeszłej jesieni, a ich podatki były opłacone tylko do Stycznia 1908 roku, — muszą powtórnie się dać registrować **w przyszłą Sobotę.** — Tak samo i ci, którzy w ostatnich miesiącach zmienili pomieszkanie z jednego dystryktu do drugiego, lub z jednej Wardy do drugiej, powinni się dać registrować, gdyż inaczej taki obywatel, chociażby był najznaczniejszem, nie będzie absolutnie miał głosu na przyszłej elekcyi.

Nie zapominajcie że polskie głosy są nam bardzo potrzebne.

Registrator.

— **I w tym numerze,** z powodu mnogości ogłoszeń kupieckich i Sprawozdań parafialnych, nie poradzi redakcya zamieścić w gazecie dostateczną ilość rozmaitych wiadomości: ze świata, z Ameryki, — miejscowych i innych. — Przepraszamy mocno za to, — ale na to rady nie ma, bo byznes przedewszystkiem. Dla tego niech nam wybaczą różni Korespondenci, jeżeli ich korespondencye nie zostały w tym numerze zamieszczone.

CZTERDZIESTO-GODZINNE NABOŻEŃSTWO
W parafii św. Wojciecha na Stronie Południowej.

W Piątek, Sobotę i Niedzielę tego tygodnia, tj. w dniach 10, 11 i 12go Stycznia odbywało się bardzo uroczyście w parafii św., Wojciecha, na Południowej Stronie Pittsburga, 40-godzinne Nabożeństwo, na które bardzo licznie zgromadzali się Wierni miejscowi i pozamiejscowi.

Miejscowemu Proboszczowi, — Przewiel. ks. J. Górzyńskiemu i Wikarym miejscowym: Wnym ks. Przybylskiemu i Sargalskiemu, pomagali w rozlicznych funkcyach duchownych miejscowi i zamiejscowi polscy kapłani jak następuje: A. Garstka z Ellsworth, Pa., — Kozłowski z Sharpsburga, Pa., — Krupiński z Mammoth, Pa., — Lipski z Pittsburga, — Łuniewski z New Haven, Pa., — Maniecki z Pittsburga, — Orzechowski z Everson, Pa., — Pikulski z New Kensington, — Rachwalski z Pittsburga, — Retka z Pittsburga, — Rykaczewski z Braddock, Pa., — Siwiec z Mt. Pleasant, Pa., — Smełsz z Pittsburga, — Sonnefeld z Pittsburga, — J. Sutkajtis litewski proboszcz ze South Side, — Szwarcrock z Pittsburga, — Tarkowski z McKeesport, C. Tomaszewski z Emsworth i Woszner z Mc Kees Rocks, Pa.

Do Kommunii św. w ciągu tego Odpustu przystąpiło blizko 5,000 wiernych.

Odpust rozpoczął się w Piątek rano uroczystą Summą, celebrowaną przez Wgo ks. Przybylskiego, w asystencyi Wgo ks. Krupińskiego jako Dyakona i Wgo ks. Sargalskiego, jako Subdyakona; Mistrzem Ceremonii był Proboszcz miejscowy, Przew. ks. Jan Górzyński, Konsultor tej dyecezyi, — a kazanie na Summie wygosił Wny ks. M. Kozłowski z Sharpsburga.—

Na wieczornem Nabożeństwie wygłosił kazanie Wny ks. Pikulski z New Kensington.

W Sobotę odprawił Summę — Wny ks. Tarkowski z McKeesport a wieczorem wygłosił kazanie — Wny ks. Retka z Pittsburga.

W Niedzielę celebrował Summę Wny ks. Przybylski miejscowy Asystent a na zakończenie Odpustu celebrował Nabożeństwo wieczorne Wny ks. Szmełsz w asystencyi Wgo ks. Manieckiego jako Dyakona i Wgo ks. Czaplińskiego jako Subdyakona. Mistrzem Ceremonii był Przewiel. ks. Górzyński, a kazanie wygłosił Wny ks. C. Tomaszewski.

Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że urząd Asystenta tej parafii sprawuje od zeszłej Soboty nowowyświęcony kapłan, ks. Józef Sargalski, który święcenia kapłańskie otrzymał z rąk kardynała Gibbonsa w katedrze w Baltimore w dniu 21go Grudnia. a Prymicye odprawił w kościele Matki Boskiej Różańcowej w Baltimore, Md., — gdzie proboszczem jest ks. Dr. Barabasz, znany z gorliwości kapłan i pierwszorzędny w Ameryce autor polski.

— **W litewskim** kościele w Homestead, Pa., gdzie proboszczem jest Wny ks. Czepananis, odbywa się w tych dniach 40-godzinne Nabożeństwo.

— **Odwiedzili** naszą redakcyę obywatele i czytelnicy naszego pisma z Mt. Pleasant, pp. Andrzej Markiewicz i Józef Cieślak, i prof M. Gawelski, polski nauczyciel z New Castle, Pa.

— **Redakcyę** odwiedził pan Wł. Szeląg, Sekretarz Prot. Unii św., Józefa, znany w Pittsburgu obywatel i przemysłowiec. Pan Szelong jest właścicielem fabryki wyrabiającej wodę sodową i jest powszechnie lubiany dla swojego miłego charakteru.

— **Redacyę** odwiedził p. Leopold Buchholtz, kasyer Unii św. Józefa kontraktor i budowniczy.

— **Redakcyę** odwiedził w tych dniach p. Benedykt Łapiński, prezydent Tow. św. Józefa grupy Iej Unii św. Józefa.

— **Redaktor** „Wielkopolanina" bawił w minionym tygodniu parę dni po za miastem, w okolicznych miasteczkach, za sprawami Wydawnictwa i wrócił do Pittsburga we Środę po południu dnia 8go.

— **Wny Ks. C. Tomaszewski** bawił w minionym tygodniu na Missyach w polskiej parafii w Oil City Pa., gdzie proboszczem jest Wny ks. Polaski.

Sprawozdanie Tow. św. Franciszka Ksawerego, grupy IV-ej Unii św. Józefa.

Na rocznem posiedzeniu obrano nowy Zarząd na rok 1908 z następujących członków:

Franciszek Szynkowski, Prezes.

Szczepan Urbaniak, Wice-Prezes

Jan Iwiński, Sekretarz.

Franciszek Lukowski, Wice-Sekretarz.

Jakób Klemański, Kasyer.

Józef Michna i Szczepan Włódarek, Opiekunowie Kasy.

Wincenty Ditmer i Piotr Galant Opiekunowie Chorych.

Leopold Buchholtz i W. J. Szelong do rewizyi papierów Obywatelskich.

Mikołaj Filipiak, Marszałek.

Tow. św. Franciszka Ksawerego, chociaż nie posiada poważnej liczby członków, gdyż tylko 157 mężczyzn, lecz przy swojej dobrej gospodarce, w finansach pod każdym względem stoi świetnie.

Przy rocznym sprawozdaniu posiadamy w $4,313.40.

A zatem ktokolwiekby miał zamiar wstąpić do jakiego Towarzystwa to prosimy do nas, gdyż w Tow. św. Franciszka Ksawerego można się ubezpieczyć nie tylko na wypadek w chorobie, ale również i na wypadek w śmierci tj. w Unii św. Józefa.

Z szacunkiem

Jan Iwiński, Sekretarz.

ODŁOŻONE.

Z powodu braku miejsca w gazecie, zmuszeni byliśmy odłożyć do przyszłego numeru parę korespondencyi i spis Ofiar na Polską Ochronkę podane przez p. Zajączkowskiego z Vandergrift, Pa., — od państwa Pielrzaków, z par. w Duquesne, Pa., z Oil City, Pa., i ogólny spis Cegiełek, podany przez Wgo ks. C. Tomaszewskiego. — Wszystkie te spisy podane będą w przyszłym numerze „Wielkopolanina".

Z KANTOWA.

W zeszłą niedzielę dnia 12go Stycznia odbyło się uroczyste poświęcenie dzwonów w nowym kościele św., Jana Kantego. Aktu poświęcenia dokonał ks. A. Smełsz, proboszcz par. Najśw. Rodziny. — Stósowne a piękne kazanie wygłosił ks. A. Rachwalski. Pięknie i treściwie nawiązał w toku kazania Wiel. Kaznodzieja różne pory życia człowieka, począwszy od chrztu aż do pogrzebu, w których dzwony zawsze odgrywają rolę niepoślednią. — Wreszcie łącząc dzwony z religią Katolicką, uzasadnił że dzwony są także i narzędziem solidarności między nami Polakami tu na obczyźnie amerykańskiej.

Wszyscy panowie chrzestni zaproszeni a ogłoszeni w zeszłym numerze „Wielkopolanina" stawili się jako jeden mąż. Cieszyć żeśmy wszyscy się powinni, bo jest to okazem życia nowego, życia więcej wspólnego, życia narodowego. — Akt taki, jak poświęcenie dzwonów jest dla nas Polaków aktem nie jednostkowym, prywatnym, — lecz ogólnym, tyczącym całego ogółu polskiego w Pittsburgu i okolicy.

Panowie zaproszeni to pojęli, zrozumieli i co do jednego się stawili za co cześć im i chwała. A ponieważ poświęcenie kościoła i szkoły powinno o wiele więcej wzbudzić i podniecić ducha patryotycznego, bo nowe otwiera się gniazdo i siedlisko dla ćwiczenia i zachowywania tego ducha naszego narodowego polskiego, — więc hurmem bracia jako stado sokołów zlećcie się aby obchodzić to nowe święto dla polonii pittsburgskiej na Kantowie w Sharpsbnrgu dnia 26go Stycznia.

Zaznaczyć tu należy, że wiązanek od chrzestnych dla chrzestniaków uzbierał się aż do 410 dollarów.

Towarzystwa z par. św., Wojciecha: Tow. św. Kazimierza Kr. $50; św. Marcina $50; Krakusów Serca Jezus $25; Tow. Matki Boskiej Częstochowskiej jako wiązanek $25; św. Cecylii Młodzieńców $10. — Poprzednio zaś ofiarowały Towarzystwa Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Władysława Kr każde po $50.

Nader hojnie i szczodro postąpił każdy chrzestny dzwonu każdego, lecz św. Wojciech najlepiej skorzystał.

Cześć wam i chwała drodzy Bracia Rodacy serca nasze rozrzewnione z czułości ku wam wołają: Sto razy staropolskie Bóg zapłać.

Wdzięczni Wam

Komitet par. św. Jana Kantego,
Ks. M. Kozłowski, Proboszcz

NOTATKI Z MIASTA.

OSTRZEŻENIE.

Niniejszem ostrzegam Szan. Rodaków przed Oszustem i fałszerzem „Czeków". — Jest nim niejaki Władysław Sękowski, urodzony pod zaborem austryackim, wysoki 5 stóp i 8 cali, cera ciemno oliwkowa, włosy czarne, z powodu rozszerzenia żył, kuleje trochę na lewą nogę, do czytania używa binokli, z zawodu jest malarz pokojowy, lecz lubi się podawać za nauczyciela ludowego, — włada dobrze kilkoma językami, podróżuje najczęściej pieszo.

Fr. Wiernicki,
2643 Penn Ave. — Pittsburg, Pa.

— **Asekurujcie** od ognia meble i domy u Rodaków. Jan Maron i A. Kaźmierski 335 Hancock ulica (na górach).

— **Metropolitan** National Bank róg 41ej i Butler ulicy sprzedaje najtańsze szyfkarty.

UWAGA RODACY!

Nowe zniżenie Cen Kart Okrętowych.

Od dnia dzisiejszego sprzedajemy szyfkarty z Ameryki do Europy po $21.00, z Europy do Ameryki po $26.00. — Wysełki pieniędzy do kraju załatwiamy po znacznie zniżonych cenach, odbior tychże w 12—14 dniach Gwarantowany.

Zwracamy specyalną uwagę na sprawy notaryalne i sądowe.

JAKOB KLEIN,
1338-1340 Penn ave., Pittsburg, Pa
Filie:
207 Sixth Ave., Homestead, Pa.
16 N. Duquesne ave, Duquesne, Pa
F. C. Mikliński, zarządca.

— **Po piękne** Ślubne Fotografie, trwałe, gustowne, po cenah umiarkowanych, idźcie do najstarszego Zakładu Fotograficznego w Pittsburgu, K. G. Cieślaka, pod No. 2737 Penn ave.

POLSKIE KOLEGIUM FOTOGRAFICZNE BRACI CIEŚLAK.

Kto pragnie nauczyć się korzystnego fachu, za bardzo małą zapłatę, niech weźmie 3 miesięczny kurs w naszem Kolegium. A w przeciągu tego czasu zostanie skończonym Fotografem. W każdym wieku można się uczyć.

Po wszelkie informacyę pisać pod adresem:

CIEŚLAK BRO'S,
4711 Liberty ave., Pittsburg, Pa.

— **Postanówcie** sobie składać swe oszczędności w naszym Banku Nasze urządzenia i obrót pieniężny stają się coraz większymi, co daje dowód, że umiemy robić interesa. Pieniądze złożone w naszym banku są pewne a do tego płacimy cztery procent od sta.— **Iron & Glass Dollar Savings Bank 1115 Carson ul., Pittsburg, Pa....**

— **Zdolny Organista,** średniego wieku, niedawno przybyły z kraju, poszukuje posady. — Mieszkam u mego syna, który tu pełni obowiązki organisty i kościelnego. Łaskawe zgłoszenia proszę adresować: **Adolf Oskierka, Box 416 Coatsville, Pa.**

NAUKA O POKARMACH.

Dowiedzcie się, czemu Independent Brewing Company Piwo jest tak zadziwiająco posilne.

Nie ma żadnego produktu, który służy jako pokarm, aby nie miał swej wartości pokarmowej.

Flaszka po lewej stronie przedstawia stosunkową zawartość jęczmienia, ryżu i chmielu, użytego przy wyrabianiu **równej pełności flaszek Independent Brewing Company Piwa** (obie flaszki obok umieszczowe są pół wielkości zwyczajnej, więc dwa razy tak wielkie jak obrazki przedstawiają.

Kilka słów o powyższych materyałach:

Wyłuszczywszy z przyciskiem, że chmiel używany jest najlepszym jaki hodują w Štach Minnecota i Wisconsinu.

Sprowadzamy ryż z Indyi. Mały procent ryżu używamy, tylko aby nadał piwu koloru. Piwo otrzymuje różne cienie: bursztynowe z jęczmienia, który jest trochę spiczonem przed warzeniem. Farb dla nadania koloru piwu nie używają browary.

Chmiel sprowadzamy z Czech, są one trzymane w niskiej temperaturze, więc przez to zachowują swoją świeżość jaką posiadają zbieraniu przy w Saaz w Czechach.

Chmiel nadaje dobry smak piwu, ułagadza i pożywia nerwy.

Powyższe trzy zdrowe ingredyencyę warzone z czystą dystylowaną wodą wytwarzają **Independent Brewing Co. Piwo** najlepsze i pokarmne dla wszystkich mających pragnienie.

To piwo jest przechowywane od 3 do 4 miesięcy **Independent Brewing Co. Piwo** smakować ci będzie, gdyż jest absolutnie czyste i wystałe.

Pijcie O. K. First National Piwo
Independent Brewing Co
Pittsburgh

— **Metropolitan** National Bank róg 41ej i Butler ulicy posyła najtaniej pieniądze do kraju.

P. V. Obiecunas & Co., róg 12 i Carson ulicy, Pittsburg, Pa. Jest to jedyny Bank Polski z kapitałem $75.000, który został zorganizowany i charterowany pod tytułem: **„All Nations Deposit Bank"** i jest pod dozorem rządu stanu Pennsylvania. Przyjmuje pieniądze do banku i płaci 4 procent od sta. Wysełą pieniądze, sprzedaje szyfkarty, a także wyrabia pełnomocnictwa i akta kupna i sprzedaży gruntów i t. d.

— **Chcesz robić dobry interes ogłaszaj się w Wielkopolaninie**

Szyfkarty Staniały.

Po wszelkie informacye udajcie się do Stanowego Banku „German Saving and Deposit Bank" na rogu 14ej i Carson ulicy South Side.

J. F. Erney prezes.
A. P. Miller, kasyer.
A. Curzytek, zarz. z. od.

— Co cały świat za dobre uznaje, dobrem być musi. „Kotwiczny Pain Expeller" Richtera i Spółki zjednał sobie uznanie wszelkich narodowości i we wszystkich językach sławią go jako najlepszy środek na reumatyzm, ból muszkułów, nerwów i t p. Cena buteleczki 25 i 50 ct.

Ogłoszenie.

Roboty ruszyły. — Mamy blizko 1000 miejsc do rozdania różnym rzemieślnikom i robotnikom.

Piszcie po informacye, załączając 2 centową markę na odpowiedź — „Kto późno przychodzi ten sobie sam szkodzi"

Adresujcie:

P. Wigart, — 421 N. Tenth str.
Philadelphia, Pa. 1-2

— **DARMO.** Obraz w ramach wielkości 16x20 cali dostanie każda młoda para weselna u **F. Cieślaka, Starszego.** 2641 Penn ave., albo 318 Olivia st., McKees Rocks Penna. **F. Cieślak, Starszy.**

— **Dr. Teofil A. Starzyński,** 95 15-ta ulica, S. S. Można mnie zawołać telefonem w każdej Aptece w Pittsburgu.

DROBNE OGŁOSZENIA.

PRACA.

Ameryka jest wolnym krajem, dla każdego, i czemu by nie miała być wolnym dla ciebie, dla czego pracujesz za bezcen jeśli możesz nauczyć się golarstwa tylko za $30. instrumenta bezpłatnie i będąc swojem panem. Zgłosić się można; Nossokoffa szkoła golarstwa i fryzyerstwa i pielęgnowania paznogci. 1405 Penn ave.

— **Potrzeba** Nauczyciela Organisty; znającego Język Angielski i Polski. — Zgłosić się:

Rev. W. Finke, Boswell, Pa.
49—3

— **Zdolny** organista i nauczyciel poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenie:

56 — 22nd str., 2nd floor,
Pittsburg, Pa.

— **Potrzebny** jest Dyrygient do prowadzenia Chóru Męzkiego. — Łaskawe oferty proszę składać pod adresem: 2830 Penn ave., — Pittsburg, Pa. **J. Cynkar.** 4

NA SPRZEDAŻ.

— **Na sprzedaż** Salun na Penn ave.

— Na sprzedaż Buczernia.—

— Na sprzedaż Grosernia

— Chcecie dom kupić i wypłacać rentem? — Zgłoście się do:

F. J. Kwiatkowski.
2019 Penn ave., — Pittsburg, Pa.

RZETELNY SKŁAD

Sprzedaż RĘKAWIC

Mamy najlepsze rękawice do pracy w mieście po rozmaitych cenach

od 10c do $5

Sprzedajemy 65 i 85c rękawice po

44c

OTWARTE W SOBOTĘ I PONIEDZIAŁEK WIECZOR

Uczciwy REIMAN

11-th i PENN.

— **Na sprzedaż.** — Z powodu zmiany interesu jest na sprzedaż w dobrem położenu się znajdujący skład Książek, Ram, Obrazów, Cygar itp. — Wiadomość w Redakcyi Wielkopolanina.

— **Na sprzedaż** 85-cio Akrowa farma. Dom o 10 stancyach, z wszelkiem inwentarzem i dobremi budynkami gospodarczemi; farma oddalona 4 mile od Latroby, 15 minut od tramwaju i 30 minut od stacyi Pennsylwańskiej kolei. — Sprzedam tanio za gotówkę lub na zamianę. — Zgłosić się:

3038 Brereton ave., 13ta Warda,
Pittsburg, Pa.

— Na sprzdaż skład Cygar, papierosów, tytoniu, cukierków itp. Bardzo tanio, dobry interes w dobrem miejscu dla polaka pod No. 2713 Penn ave., Pytać pod No. 2715 Penn ave, w składzie mebli, Peter Nydes. — Tani rent. 4

Farma do sprzedania.

Urodzajna farma warzywna, z domem i zabudowaniem, tuż przy wielkiem mieście portowem położona, — mogąca dać dostateczne utrzymanie średniej rodzinie i od $1,000 do $3,000 rocznego zysku, klimat łagodny i zdrowy. Dogodne warunki dla nabywcy. — Bliższe informacye udzieli:

Izydor Herz,
2 Carlisle str., — New York, N. Y.

— **Na sprzedaż** Grosernia ulokowana w dzielnicy polskiej, tylko polak może zrobić interes. — Sprzedam tanio. — Zgłosić się do

Mrs. M. Tush,
2703 Jane str., South Side.
5

POSZUKIWANIA

— **Poszukuje Rozalii Brozowszczankiej,** — pochodzącej ze wsi Smólenicy, gub., Suwalskiej. — Ktobykolwiek o niej wiedział lub ona sama, proszę donieść pod następującym adresem:

Mr. Chas. Osepolis,
Holy Cross College,
Worcester, Mass. 4

— **Poszukiwanie.** — Ja Wincenty Godlewski poszukuje swego wujka Jana Świnczki, mającego się znajdować w Erie, Pa., No. 150 — Ktoby o nim wiedział lub on sam niech raczy donieść pod adresem: Wincenty Godlewski, Clarince, Pa.

Poszukiwanie

Jan Perzyński i jego żona z domu Kronkowska, zamieszkałych w okolicy Pittsburga a początkowo w Natrona, Pa., — poszukuje w ważnej sprawie Walenty Helminiak z Torunia, P. O. Stevens Point, Wis. — Ktoby wiedział o pobyciu małżonków Perzyńskich, lub oni sami, niech się zgłoszą do redakcyi „Rolnika", Stevens Point Wis. (3)

Polski Lekarz ze Starego kraju

Dr. S. GRUENBERG

OFIS 2824 Penn Avenue, Pittsburg, Pa. OFIS

(nad składem p. Tarkowskiego)

Doświadczony Doktór, praktykujący od lat 30; dyplomowany w Europie i w Ameryce. Leczy wszelkie choroby, zwłaszcza przewlekłe, zarówno dorosłych jak i dzieci.

SPECYALISTA W CHOROBACH WENERYCZNYCH (SEKRET.) I SKÓRNYCH.

GODZINY OFISOWE: od 9 do 11 rano; od 2 do 4 po poł. i od 7 do 9 wiecz.

Bell: 458 Fisk, TELEFONY P. & A.: 3 Lawrence.

ADRES: Dr. S. Gruenberg, 2824 Penn Avenue, Pittsburg, Pa.

10-akrowe Farmy!!

DOBRE NA OGRODNICTWO, NA SADY LUB CHOWANIE DROBIU.

Na każdej farmie stoi nowy dom o trzech izbach.

Cena Farmy $600.00.

Grunta takie same bez domów po 30 dollarów akier.

Sprzedajemy

NA BARDZO ŁATWE SPŁATY.

Ziemia bardzo urodzajna, targ blisko, klimat łagodny, ciepły, szkoły w pobliżu, położenie bardzo dobre.

Kilkaset Farm.

Wymierzyliśmy kilkaset takich farm na osobną polską osadę, w której już kilkunastu Polaków z Pittsburga się osiedliło.

Szczególniej teraz, gdy roboty w fabrykach licho idą, powinniście przenosić się na farmy. Łatwe spłaty, a przytem dajemy pracę dobrze płatną naszym osadnikom i płacimy gotówką za pracę. Orodnictwo na tych farmach przynosi rocznie do **300 dollarów dochodu**

Agentem na Pittsburg i Zachodnią Pennsylvanię co do sprzedaży tych farm, jest **L. Machnikowski, 2208 Penn Ave., Pittsburg, Pa.** Do niego trzeba się zgłaszać w tej sprawie. Piszcie do niego po książeczki polskie, opisujące grunta i farmy Kompanii **Carolina Trucking Developement Co. Wilmington, North Carolina.**

H. F. Bernd i Syn

Polski Pogrzebowy

WYNAJMUJEMY POWOZY (na gumach), I BRYCZKI NA WESELA, CHRZCINY LUB ZABAWY.

TRUMNY

PO CENACH BARDZO UMIARKOWANYCH.

Ofisy: Park Hotel — lub Livery Barn, Fifth Avenue.

Ford City, Pa.

E. KAMEN,

(Spadkobierca Lublina.)

DYAMENTY, ZEGARKI, INSTRUMENTA MUZYCZNE i t.d

NAPRAWA ZEGARKOW jest naszą SPECYALNOSCIĄ.

1232 PENN AVE., PITTSBURG, PA.

Dr. Tad. Starzyński

2705 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

P. & A. telefon 539 Main.

Można mnie zawołać telefonem z każdej apteki w Pittsburgu.

GRAND OPERA HOUSE

Manażer Harry Davis uplanował bardzo zajmujące

PRZEDSTAWIENIA - WODEWILOWE -

w Grand Opera.

Prócz tego przedstawiane będą rozmaite sztuki akrobatyczne i żonglerskie. - Także przedstawienie siłaczy.

Grand Opera, Fifth Avenue

blisko Smithfield street.

K. KULIKOWSKA

DAMSKIE KAPELUSZE

NAJNOWSZEJ MODY

OBUWIE DLA DAM I DZIECI

3030 BRERETON AVE.

Chcesz się nauczyć

angielskiej mowy w krótkim czasie? to przyślij 53c po najnowszą metodę nauki do:

PITT SUPPLY CO.
Care of Sub Station No. 44
Pittsburg, Pa.

JEDYNA POLSKA APTEKA

w Braddock i okolicy

B. J. CZYŻEWSKI

Aptekarz

1102 Washington Ave., Braddock Pa.

Wszelkie Zioła i Leki tutejsze i europejskie. Wykonujemy recepty od wszystkich doktorów.

Słuchaj! Jeżeli życzysz sobie otrzymać dobrą pracę, musisz umieć po angielsku, a chcesz się nauczyć to pisz do nas, a my ci podamy bardzo łatwy sposób **podług naszej najnowszej metody** do nauczenia się, bez ksiażek, tylko lekcye, zadziwisz się że tak tak łatwo można się nauczyć podług tej metody. Poleć również swoim znajowym. Pisz zaraz

Steiner's Academy of English

669 Loomis St. Dept O. Chicago, Ill.

The Louis Moeser Co.

Agencya i Bank zał. r. 1872

Ma 35 lat doświadczenia i zasłużone przez rzetelność dobre imię.

Przesyła do kraju pieniądze najprędzej

Ruble po $52.00
Korony po $20.50

Wymienia i przyjmuje na przechowanie pieniądze.

Sprzedaje obecnie szyfkarty do kraju;

na najznakomitsze okręta po $28.00 a z kraju do Ameryki tylko po $25 50

Sporządza pełnomocnictwa i wszelkie dokumenty Notaryalno - Konsularne.

Ofis otwarty w dnie powszednie do godziny 7.30 wieczorem. W Soboty do godziny 9 ej wieczorem.

R. S. ABCZYNSKI, Skarbnik

616 Smithfield st., Pittsburg, Pa.

Bogate Farmy w Virginii.

W Virginii jest miast wiele, które wskutek sprzyjającego zbytu swoich produktów stale się powiększają. W pobliżu tych miast jest wiele FARM na sprzedaż, — które obecnie można kupić tanio i na dogodnych warunkach.

Nie ma w Ameryce drugiej tak sprzyjającej okolicy, z której większe korzyści można osiągnąć z farm. Virginia jest najlepszym Stanem do osiedlania się. Ziem a jest tania i nigdy na cenie nie spadnie.

Piszcie po informacye:

John Jelinek, — 1116 Pine Way, Braddock, Pa.